

Privat

NY PC DISK - HVER GANG!

PC

Computer

Kærlighed i Cyberspace:

**FANDT EN
KÆRESTE
PÅ INTERNET**

Ekspertter slår alarm:

**PAS PÅ
COMPUTERVOLD**

Kig på:

**EROTISKE
CD-ROM'ER TIL PC**

**PC
DISK
5**

**SPECIAL-UDGAVE AF
"THE BIG RED ADVENTURE"
100% SPILBAR!**

Diskette leveret af Euro Power Pack A/S

**MANGLER DISKETTEN?
SPØRG DIN BLAD-FORHANDLER!**

5 708890 000302

AMIGA

Accelerator Kort

BLIZZARD 1220 4MB 28.5MHz	2598,-
BLIZZARD 1230-III 50MHz	2998,-
CYBERSTORM 040/40 A4000	9998,-
M1230XA 33MHz 030	1798,-

GVP A1230 40MHz 4MB-RAM	4298,-
GVP A1230 50MHz 4MB-RAM	5798,-
GVP A1230 40MHz 1MB-RAM	2798,-
GVP A1230 50MHz 1MB-RAM	4298,-
GVP G-FORCE 030-40/40/40	6998,-
GVP G-FORCE A4-040/40/4	12998,-
SUPRATURBO 28 A2000	1195,-

Bøger

AMIGA TIL ANDET END SPIL	198,-
AMIGA BILLEDGUIDE WB2&3	258,-
AMIGA DOS CLI	248,-
C FOR BEGYNDERE	248,-
AMIGA ORDBOGEN	149,-
AMIGA GRAFIK TIL DPAINT	98,-
TEGN & MAL MED AMOS	248,-
AMIGA TIPS & TRICKS	148,-
GRAFIK & MUSIK	298,-
THE AMIGA GURU BOOK	598,-
INTRODUKTION WB 3	248,-
AMIGA ANIMATION (AMOS)	198,-

Blade

AMIGA FORMAT. INKL. DISK	95,-
ONE AMIGA. INKL. DISK	95,-
CU AMIGA. INKL. DISK	95,-
AMIGA USER. INKL. DISK	89.50
MEGABYTE. NORSK	39,-
AMIGA MAGAZIN. TYSK	45,-
AMIGA GAMES. TYSK	29,-
AMIGA CD32 GAMER. ENGELSK	99.75
COMPUTER GRAPHICS WORLD	59.50
AMIGA WORLD. AMERIKANSK	47.50
AMIGA SHOPPER. ENG.	59.50
DATABLADET NORSK	47.50

Diskette drev

EXT. HD AMIGA DREV 3.5"	1198,-
ALFA DATA DREV FDD EXT.	798,-
INT. DREV TIL A500/A500+	695,-

Grafik & Animation

SD64 EGS-KORT 2/4MB	RING!
PHOTOGENICS. A1200/4000	598,-
REAL 3D v2.4x. AMIGA	4398,-
GVP CINEMORPH	598,-
VISTA PRO 3.0 PAL	779,-
IMAGINE 3.0 PAL	4998,-
ALLADIN 4D v3.0	3698,-
ART DEPARTMENT PRO 2.5	2198,-
BRILLIANCE 1.0 **TILBUD**	498,-
KID PIX Tegneprogram (børn)	299,-

Harddisk kontroller

FASTLANE Z3. SCSI-2	3998,-
OVERDRIVE PCMCIA A1200	998,-
SQUIRREL PCMCIA SCSI	698,-
ALFAPOWER AT-KIT A500(+)	1398,-
DATAFLYER XDS A600/1200	998,-
DATAFLYER 1200 SCSI PLUS	898,-

TANDEM CD+IDE 725,-

Harddisk løsninger

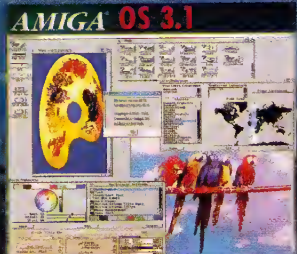
OVERDRIVE PCMCIA 540MB	RING!
ALFAPOWER 270MB-HD FRA	RING!
ALFAPOWER 540MB-HD FRA	RING!

Hjælpe programmer

AMIGA FIRST AID. DANSK	198,-
AMIGA FIRST AID 2. DANSK	198,-
AMIGA LOTTO - MED 36 TAL	179,-

AMIGA VIKING LOTTO	179,-
TRAP FAX AMIGA	698,-
TURBOTEXT EDITOR	490,-
WORDBENCH 2.1 DANSK	130,-
AMI BACK 2.0	598,-
AMI-BACK PLUS TOOLS	998,-

AMIGA OS 3.1 FRA	998,-
OPUS DIRECTORY v4.12	798,-
EDGE - TEKST EDITOR	598,-

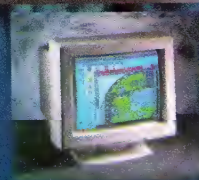
Joystick

CD32 JOYPAD COMP. PRO	249,-
ZIPSTIK STANDARD	198,-
COMPETITION PRO 5000	198,-
COMPETITION PRO	199,-
ARCADE - JOYSTICK	249,-

GRAVIS SWITCH JOYSTIK	348,-
GRAVIS AMIGA GAME PAD	249,-
THE BUG. AMIGA JOYSTIK	199,-

Monitor

AUTOSCAN 1438	3498,-
---------------	--------

Mus & Trackball

OPTISK MUS - ALFA OPM-MT	498,-
OPTISK PEN "MUS" ALFAPEN	495,-
TRACKBALL	695,-
MEGAMOUSE 400DPI	298,-

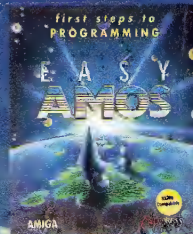
Musik

MEGAMIX MASTER	598,-
----------------	-------

AURA 12 BIT SAMPLER A6/1200	898,-
CLARITY 16 BIT SAMPLER	1298,-
MEGALOSOUND SAMPLER	398,-
TOCCATA 16BIT LYDKORT	2998,-
AUDIO MASTER IV	598,-
DELUXE MUSIC 2	998,-
MIDI INTERFACE	498,-

Programmerings sprøg

AMOS IntOS EXTENSION	389,-
AMOS THE CREATOR	419,-
AMOS COMPILER	289,-
AMOS 3D	339,-
AMOS PROFESSIONAL	549,-

EASY AMOS	339,-
AMOS PRO COMPILER	240,-
DEVPAK 3	798,-
HIGH SPEED PASCAL AMIGA	998,-
HiSoft BASIC 2	798,-
CANDO v2.5	1398,-

RAM

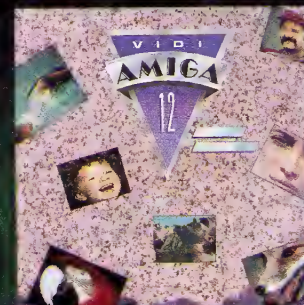
512KB RAM A500/500+	290,-
2MB ALFARM A500	1698,-
1MB RAM A500 PLUS - ALFA	298,-
1MB RAM A600 MED UR	595,-
MBX 1200z 50 MHz 68882	1898,-
MBX 1200z 14MHz 68881	998,-
2MB RAM A2000	1898,-

Scanner

ALFACOLOR	2998,-
ALFASCAN800	1498,-

Digitizer

VIDI-AMIGA 12	998,-
---------------	-------

VIDI-AMIGA 12 SOUND	1098,-
VIDI-AMIGA 12 REAL TIME	2498,-
VIDI-AMIGA 24 REAL TIME	3498,-
PROGRAB 24 REAL TIME	2098,-
V-LAB Y/C	3698,-
V-LAB MOTION	10698,-

Textbehandl. & DTP

PAGESTREAM v3.0	2498,-
INTEROFFICE v2.0	598,-
FINAL COPY II	798,-
PRO WRITE V3.3	748,-
FINAL WRITER III	1098,-
PEN PAL	539,-

Tilbehør

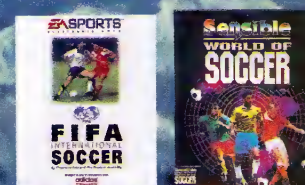
OVERDRIVE CD PCMCIA 1200	2998,-
COMMUNICATOR III m/MIDI	829,-
VORTEX 486SLC2 25/50MHz	6498,-
AUTO MOUSE JOY OMSKIFTER	198,-
STØVLÅG A1200 BLØDT	49,-
STØVLÅG A600 BLØDT	49,-

Amiga Spil

ROADKILL. A1200	249,-
ALBERT 2 SPIL FOR 8AR+	179,-
LION KING. A1200	249,-

CRYSTAL DRAGON	299,-
DAWN PATROL	299,-
TOP GEAR 2. A1200	229,-
SHADOW FIGHTER	249,-
DREAMWEB. A1200	290,-
SUBWAR 2050. A1200	349,-
SHAQ FU	249,-
TOP GEAR 2	229,-
MORTAL KOMBAT 2	299,-
SENSIBLE WORLD OF SOCCER	249,-

FIFA INT. SOCCER	369,-
OVERLORD	299,-
THEME PARK. A1200	349,-
THE CLUE. A1200	299,-

CD PD Collections

AMINET 3	189,-
AMINET 4	189,-
AMOS PD CD	189,-
CDPD IV	298,-
17 BIT PHASE FOUR	298,-
MULTIMEDIA TOOLKIT	189,-
NETWORK CD	149,-

CD32 Spil

JUNGLE STRIKE	249,-
ROADKILL	349,-
TOP 100 GAMES	149,-
ALIEN BREED TOWER ASS	349,-
JETSTRIKE	299,-
MYTH	149,-
PGA EUROPEAN GOLF	349,-
SUBWAR 2050	369,-
RISE OF THE ROBOTS	349,-
DEEP CORE	299,-
SUPER METHANE BROS	349,-
SIMON THE SORCEROR	449,-
GUARDIAN	349,-
LANSHER	199,-
FIELDS OF GLORY	299,-
UFO	269,-

PC

Grafikere

Diamond Stealth 64V
2MB VLB eller PCI
2795,-
Gælder kun uge 16

Mus Joystick & Scanner

FLIGHTSTICK	179,-
FLIGHTSTICK 200	199,-
JESTICK	149,-
LOGITECH	149,-
CHERRY	149,-
MOUSEMAN BUS-MUS	508,-
MOUSEMAN CORDLESS	699,-
MOUSEMAN SETS	598,-
MOUSEMAN SERIAL	498,-
MOUSEMAN PS/2	149,-
JOY-MOUSE SET	149,-
MOUSEMAN BUS	508,-
MOUSEMAN CORDLESS	699,-
MOUSEMAN SETS	598,-
MOUSEMAN SERIAL	498,-
MOUSEMAN PS/2	149,-
JOY-MOUSE SET	149,-
SCANNER	149,-
SCANNER COLOR	2998,-
TRACKMAN PORTABLE	499,-
TRACKMAN VOYAGER	699,-
WINGMAN EXTREME	449,-
WINGMAN JOYSTICK	298,-

Tilbehør

ADAPTEC 1515 SCSI-2 M/KIT	998,-
ADAPTEC 1542C SCSI-2 + KIT	3298,-
ADAPTEC ALTRA 1505 KIT SCSI	598,-

MultiMedia/CD-ROM

BACKPACK CD-ROM DB SPEED	3740,-
CREATIVE CD-ROM UPG. KIT	1398,-
CREATIVE DISCOVERY CD16	2498,-
CREATIVE MIDIKIT	398,-
CREATIVE SBS300E HØJTAL.	798,-
MITSUMI QUAD FX 400 CD-ROM	1998,-
MOVIE MACHINE	2999,-
MOVIE MACHINE	
M-JPEG OPTION	4999,-
MOVIE MACHINE PRO	4999,-
PROCOM EXT. CD-ROM DREV	1998,-

ROLAND SCD-10	1898,-
ROLAND SCD-15	2698,-
SOUND BLASTER 16 VALUE ED.	898,-
SOUND BLASTER AWE 32	2298,-
TURTLE BEACH MONTE CARLO	1098,-

PC Backup

250MB SCSI TAPE BACKUP	3198,-
525MB BACKUP KIT INTERN	6298,-
BACKPACK 250 MB PAR.PORT	3595,-
BACKUP 525MB SCSI EXT.	7498,-
COLORADO BACKUP 125MB	1295,-
COLORADO TRAKKER 250MB	2998,-
CONNER 250MB TAPE BACKUP	1298,-
DC 2130 FORMAT. 120/250MB	119,-
DC 2130 TAPE 250MB	249,-
DC 2130 TAPE 500MB	398,-
DC 2130 TAPE 1GB	398,-

Software

MS-DOS 6.0	995,-
MS-DOS 6.2	995,-
OS/2 1.1 WARP 3.5" DK	995,-
OS/2 3.0 WARP CD DK	895,-
OS/2 3.0 WARP CD DK OPGR.	495,-

DSI

DSI BASE 2, LIGHT	995,-
DSI SYSTEM STUDIOVERSION	600,-

Tekstbehandling

MS WORD 6, DK WINDOWS	4995,-
WORDPERFECT 5.1 DK DOS	3498,-
WORDPERFECT WIN 6.1 DK	4495,-

Regneark

MS EXCEL 5.0 DK	4998,-
MS EXCEL X.XX-5.0 DK	1795,-

Utilities

COLORADO BACKUP WINDOWS	598,-
NORTON ANTIVIRUS 3.0	1698,-
NORTON ANYWHERE WIN 3.1	5995,-
NORTON UTILITIES 8.0	1295,-
PC TOOLS DOS eller WIN	698,-

PC Bøger

Brug din PC optimalt	29,-
Top 40 486s	29,-

ASTRONOMY STAR FINDER	198,-
CD-ROM BOOK - 390 SIDER+CD	368,-
DOS FOR DOSMERE 6.2	268,-
DTP OG LAYOUT	128,-
ELECTRONIC ALPHABET BOG+CD	298,-
FARSIGHT BOG+3.5 DISK	148,-
GRAFF OM GRÆNSEFLADER	118,-
KRISTVANG SERIEN	28,-
SELV DOS 6.2	148,-
DOS FOR DOSMERE	298,-
WINDOWS FOR DOSMERE	298,-
WINDOWS 3.11	368,-
WINDOWS 3.11	99,-
WINDOWS 3.11	368,-
START PÅ EXCEL 4.0	98,-
START PÅ WORDPERFECT 6	98,-
START PÅ WORDPERFECT 6 WIN	98,-
STEREOGRAM WORKSHOP BOG	298,-
VISUAL BASIC 3.0 BØG	348,-
WINDOWS FOR DOSMERE	268,-
WINDOWS KØGEBØG	38,-

Microsoft

OFFICE 4.2 DK	7495,-
OFFICE 4.2 TRADE UP DK	4495,-
OFFICE 4.3 TRADE UP DK	5795,-
OFFICE PRO 4.3 DK	9295,-
PROJEKT 4.0 DK	6995,-
TRUETYPE FONT PACK	598,-
VISUAL BASIC 3.0P	3495,-
VISUAL BASIC 3.0S	1498,-
WORKS 3.0 WIN DK	999,-
WORKS 3.0 WIN UK	1498,-

Diverse

GILLI SOFT BØRNEPRG.	198,-
----------------------	-------

MIN SKAT 94/95	299,-
TIP & WIN	299,-
TRIO DATA FX 4.1 DK	1298,-
WINCHECKIT 2.0	698,-

Modem

US Robotics 14400 Band	1395,-
ACEEX 24/96 PCMCIA FAX	1698,-
ACEEX 9624H INTERN FAX	525,-
X-LINK 28800 EKSTERN	2198,-
X-LINK EKSTERN 14400	1498,-

Printer & Papir

INK-JET CANON BJ-200EX	2198,-
INK-JET CANON BJC-4000	3995,-
INK-JET LEXMARK 4076 IIc	2995,-
LASER LEXMARK	
WINWRITER 200	3995,-
LASER OKI OL 400ex	4195,-
LASER OKI OL 410ex	5495,-

PC Spil

DESCENT	
DYNASTY	
WOODRUFF	
DARK FORCES	

Postordre salg

Varebestilling inden kl. 14 sendes samme dag. ☎ 3314 1233

Kom og besøg vores butik!

Åbningstider:
Man-Tors 9.00-17.30
Fredag 9.00-19.00
Lørdag 9.00-13.00
1. Lørdag i mnd. 9.00-16.00

Betafon's support BBS:
Arlene Service BBS
3296 0628
Åbent 24 timer
alle ugens 7 dage.
USRobotics HST Dual
Standard 16.800 baud.
SpDp: Søren Christensen

Altid over 600 PC spil på lager

- ☐ Prislister PC
- ☐ Prislister Amiga, CDTV & CD32
- ☐ Prislister PC spil
- ☐ Prislister Amiga spil
- ☐ Amiga Beta-Club
- ☐ Hermed bestilles:

Vare: _____ Antal: _____ Pris: _____

_____

_____

_____

_____

(+ forsendelse)

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Evt. tlf. _____

Kuponen eller en kopi af den sendes til:
Betafon • Gyldenløvesgade 2 • 1369 København K.

BETAFON ApS
Gyldenløvesgade 2 • 1369 København K.
Telefon 3314 1233 • Fax 3314 1276

Alle priser er incl. moms, og gælder til den 30/4 1995. Der tages forbehold for trykfej, pris- & specifikationsændringer samt udsolgte varer.

KOMPLETTE MULTIMEDIA PC SYSTEMER

Den er
bare vildt
AmiTjekket!

MultiMedia
400VL

**POWER
LINE**

Drømmer du om...

at komme på ekspedition i dyrenes vilde verden?
at lære verdens største filmstjerner at kende?
at dit leksikon kan lade dig høre alverdens instrumenter?
at lave flotte farvstrålende fødselsdagskort, invitationer ol.?
at kunne male som de største kunstnere?
at blive en ny Mozart?
at din PC kan reparere sig selv når der sker en fejl?
en PC, der er lige så nem at bruge som en videobåndoptager?

Så skulle du måske kigge lidt på de nye AmiTech multimedia PC systemer, der leveres med alt det nødvendige udstyr, bunker af programmer og letforståelig dansk QuickStart manual.

Kom ind til din AmiTech forhandler og hent det nye spændende "drømme" katalog, hvor du kan læse meget mere om de uendelig mange muligheder et komplet multimedia PC system fra AmiTech giver.

Powerline Multimedia 400VL systemet giver dig mere for pengene end noget andet multimedia system. I fakta-boksen til højre kan du se hvad 400VL er opbygget af, og til venstre kan du se hvilke programmer du får med.

FAKTA

420

486DX/4

100

4

VL 32

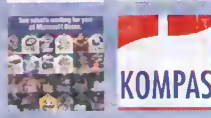

STEREO

2xSPEED

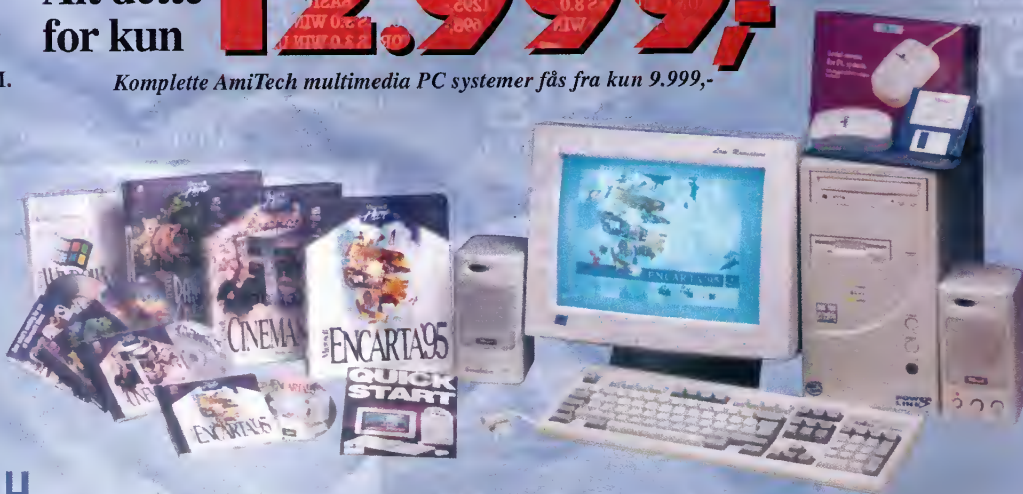
Incl. stereohøjtalere med forstærker, mus, 14" HiVision farve skærm, manualer til DOS, Windows, Works og dansk QuickStart guide

Ovenstående programmer er installeret på PC'en eller bliver medleveret på CD-ROM.

Alt dette
for kun **12.999,-**

Komplette AmiTech multimedia PC systemer fås fra kun 9.999,-

Kom ind til din lokale AmiTech forhandler
Nærmeste forhandler anvises på tlf. 86 22 42 88

Priser er incl. moms. - Indholdet kan afvige fra det viste.

Chfredaktør:
Christian Martensen, DJ

Redaktion og medarbejdere:
Christian Sparrebohn (spilred.), Niels Lassen (nyhedsred.), Anders Christensen (Amigared.), Lars Jørgen Helbo, Kenneth Friberg, Jakob Sloth, Bjarne Tveskov, Thomas Ellegaard, Marshal M. Rosenthal, Mads Pedersen, Jesper Fleron, Klaus Pontoppidan, Lennart Svenstrup, Søren Bang Hansen (DJ), Lars Jørgensen, Torben Kjær

Abonnements-service:
Telefontid: 11.00-16.15
Telefon: 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21
Postgiro: 9 71 16 00
Årsabonnement inkl. PC-disk hver måned kr. 387,50
1/2-års abonnement kr. 217,50
Hvis bladet er enten forsinket eller udebliver, bedes du rette henvendelse til dit lokale postkontor.

Annoncer:
Forlaget Audio Media A/S
St. Kongensgade 72
1264 København K
Telefon: 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21
Annoncechef: Lars Bo Jensen
Produktion: Anne Riber
Salgschef: Klaus Wiedemann

Redaktion og udgiver:
Ansvarshavende udgiver: Klaus Nordfeld
Forlaget Audio Media A/S
St. Kongensgade 72
1264 København
Telefon: 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21

Vigtigt:
Artikler og fotos i "Privat Computer" må ikke udnyttes i annoncer eller anden kommerciel sammenhæng, uden forlagets skriftlige accept. Citater med tydelig kildeangivelse accepteres. Forlaget påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl.
Artikler og -ideer er altid velkomne. Husk at vedlægge returkuvert med porto.

Produktion:
Stampe & Stampe
Partner Repro
Dimensia II GraFX
ColorPrint North

Fotos:
Tobisch & Guzzmann, Nordfoto og andre

Distribution:
Danmark: DCA, Avispostkontoret
Norge: Narvesen

Medlem af:
Dansk Fagpresse

Tilmeldt:
Dansk Oplagskontrol og Gallups DRB index.

COM-BBS:
"Privat Computer"'s Bulletin Board System kører 24 timer i døgnet, 7 dage om ugen, med 1200/2400/9600 Baud, 8 databit, 1 stopbit og ingen paritet. Brug ikke dit abonnements-nummer som password, men et efter eget valg. Følg instrukserne på basen for at blive registreret som bruger.
"COM-BBS", telefon: 33 13 20 03
SysOps: Claus L. Jeppesen & Hans Henrik Bang

DAN-BBS:
"Privat Computer"'s abonnenter kan få speciel høj adgang til Danmarks største BBS, DAN-BBS: 43 62 39 90 (8N1), ved at indtaste navn, adresse og abonnementsnummer i en speciel Privat Computer-menu under "Fil-områder".
ISSN: 0909-1777

INDHOLD

Privat Computer 4/95

6 Nyheder

Biblioteker må ikke udlåne CD-ROM'er, Internet bliver grafisk, Diatel får konkurrence fra Microsoft, Børn vil have PC, og ikke TV - Nyhederne, Godaften.

12 Mødte sin kæreste i Cyberspace

Christina fra Århus og Darel fra England mødtes i Cyberspace for at tæske drager. Nu er de kæresten i virkelighedens verden.

16 Alt om din forside-diskette

18 Pas på computervold

De voldelige computerspil er for alvor kommet i mediernes og politikernes søgelys.

22 Få en hjælpende hånd med PC-grafik

Arbejder du med grafik på din PC, kan en ny grafik-pakke hjælpe dig i det daglige arbejde.

24 Rigtigt ishockey-hold prøver computerspil

Hvad siger rigtige ishockey-spillere til et spil som NHL Hockey '95? Privat Computer lod KSF's førstehold prøve spillet af.

26 Lav dit eget Windows-spil

Nu kan også du lave dine helt egne Windows-spil - uden at kunne programmere det mindste!

30 Psykotest: Hvem er DU?

Svar ærligt på spørgsmålene i Privat Computer lille psyko-test, og find ud af, hvem du egentlig er.

34 Gameplay

Hele 12 sider er det blevet til i denne måned - læs om spillene før du køber!

48 Mailbox

Skriv ind til Privat Computers debat-sider - du kan endog vinde et spil for dit besvær og din mening!

57 Teknisk brevkasse

Har du et teknisk spørgsmål om din PC eller Amiga, hjælper Privat Computer dig gerne.

58 Et kig ind i musikkens verden

Skriv dine egne symfonier på computeren, selv uden kendskab til noder og musik.

60 OS/2 for begyndere

Sådan får du styr på OS/2! Følg med i Privat Computers nye serie, hvor vi, helt fra bunden, viser hvad OS/2 kan gøre for dig.

62 Secret Service

Sidder du fast i dine spil, så se her. Svaret på dine fortvivlede bønner findes måske på disse sider.

66 MIDI og Amiga

Privat Computer viser hvilket MIDI-udstyr, der kan tilsluttes Amigaen.

68 Nye Bøger

Privat Computer har læst i et par nye bøger.

70 "Gør rent som en hvid tornado!"

'CleanSweep' kan rydde op i gamle filer, og derved give dig mere harddisk-plads. Det er overraskende godt - og samtidig let at bruge.

72 Internet i en boks

Med en lille softwarepakke kan du få tilgang til Internet, med en uhyre brugervenlig grafisk flade.

74 Et CD-spil bliver til

Privat Computers udsendte besøgte et fransk firma, der var igang med at lave et CD-spil - og fik halsen skåret over!

77 Vind en rejse Jorden rundt!

Hvis du har en fantastisk ide til et computerspil, har du nu alle muligheder for at vinde en rejse Jorden rundt.

81 Klumme: Virus er kunst

Er virus en kunst-form, og ikke som vi alle gik og troede, en fæl og nederdrægtig opfindelse?

MICROSOFT UNDER LUPPEN IGEN

Den undersøgelse, der gennem cirka fire år har kørt mod Microsoft, er blevet genoptaget. Den amerikanske justitsminister Janet Reno, havde ellers lavet et forlig med Microsoft i sagen, hvor Microsoft af en række anonyme firmaer var anklaget for unfair konkurrencemetoder. Microsoft havde indvilget i at ændre nogle af firmaets metoder, for at imødekomme den amerikanske regerings ønske om at undgå monopol-lignende tilstande. Lignende sager har kørt mod bla. AT&T, hvor det resulterede i at tele-giganten splittede firmaet op i flere selskaber. Hvor længe sagen kommer til at vare denne gang bliver spændende at se: den amerikanske stat har allerede brugt en formue på undersøgelserne, uden nævneværdige resultater.

Sagen om Microsoft og deres monopol-agtige dominans på software-markedet har fået en damper til at genoptage sagen mod Microsoft og ejeren Bill Gates (billedet).

FILMSELSKAB PÅ NETTET

Buena Vista International er kommet på Internet. Som en ny måde at markedsføre det Disney-ejede filmselskabs film på, kan Internetbrugere nu finde interviews, filmklip, fotos og meget andet om de film, Buena Vista har på plakaten - senest Robert Redfords utrolig gode Quiz Show. Adressen er: <http://bvp.wdp.com/BVI/> hvor man også har mulighed for at give en bemærkning med om filmene. Ideen er også brugt af flere amerikanske TV-selskaber - bla. har Fox Television en adresse hvor man kan kommentere deres tv-serier som Beverly Hills 90210, Melrose Place og The Simpsons. Rygterne vil endda vide, at ideen til den nye serie, Models Inc., kom over Internet. Om det så passer er en anden sag...

Dalmations 101 er en tegnefilm fra Buena Vista. Nu kan du læse om de nye film på Internet, og give din personlige kommentar til film-selskaberne. (Copyright Walt Disney Company)

KOMIK PÅ CD-ROM

Psygnosis har hyret et par af Englands bedste komikere til deres spil Discworld, hvor historien er leveret af Terry Pratchett, forfatter af fantasy/humor bøger, der er solgt i samlet over syv millioner eksemplarer. Komikerne er Eric Idle fra Monty Python og Tony Robinson, bedre kendt under navnet Baldrick fra serien "Den Sorte Snog". De er ikke med i spillet, men lægger stemmer til. Eventyrspillet Discworld kommer kun til pc cd-rom. Udgivelsesdatoen er endnu ikke fastlagt.

Terry Pratchett - bagfatter, der nu får sine ideer ned på cd-rom, takket være Psygnosis.

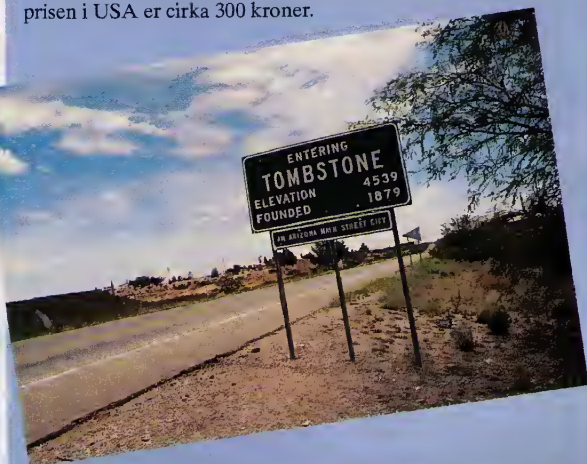
Software-distributoren Data Palle har et nyt katalog på gaden. Men som det fremgår af billedet er der sparet på papiret; alle produktbeskrivelserne er lagt ned på CD-ROM, hvor man kan finde beskrivelser af op mod 600 produkter - heraf mere end 350 programmer på CD-ROM. Kataloget koster 58,50 kr. inkl. forsendelse og nummeret på Data Palle er 98-188989.

WYATT EARP

Hvis du er til westerns, giver Grollier dig muligheden for selv at finde de ting du vil have. CD-ROM programmet Wyatt Earp's Old West byder på en biografi om sheriffen fra byen Tombstone, i det sydlige Arizona. På CD'en er der skuespillere, der viser større begivenheder i Earps liv, bla. duellen ved O.K. Corral, og der er 500 fotos, dels fra arkiver, dels nye billeder fra Arizona. Og mens man sidder og læser om de gode gamle dage, skal man huske at have hånden på musen: pludselig kan der nemlig dukke en revolvermand op, der skyder hvis du ikke er hurtig!

Så får man på den anden side mulighed for at se Tombstones kirkegård, Boot Hill Cemetery! Programmet blander undervisning med spil, hvor man også selv skal yde en indsats for at få alle ting at se. Wyatt Earp's Old West skulle være på gaden når du læser dette. Hvem der importerer programmet vides endnu ikke, men prisen i USA er cirka 300 kroner.

Oplev Wyatt Earp og de store begivenheder i hans liv, med en CD fra Grollier - velkommen til Tombstone!

KUNSTIG DRENG?

Der er flere firmaer, der har prøvet at få et kommercielt genembrud med virtual reality (VR) udstyr. Men uden succes. Nu kommer Nintendo på banen, der ellers er kendt som spillekonsol-gigant, med Virtual Boy.

Virtual Boy er dog ikke en rigtig VR maskine. Den såkaldte Motion Tracking, der gør, at billedet drejer med, når man drejer hovedet er ikke at finde. Virtual Boy er sådan set et spillekonsol, hvor skærmen er erstattet af en hjelm. Keypad'et (et joystick med knapper i stedet for styrepind) er der stadig og spillene er stadig ROM-moduler. Så nytænkningen standser ved hjelmen, men Virtual Boy kan blive det system, der hjælper med til at gøre andre VR hjelme mere populære, så vi også kan komme til at nyde godt af tekniken på både PC og Amiga. Virtual Boy kommer til Danmark engang i 1996 og kommer til at koste godt 1.500 kroner.

Virtual Reality får måske sit kommercielle genembrud med Virtual Boy fra Nintendo.

HJERNEDØDT!

Det er ikke for ingenting spillet hedder Brain Dead 13. Her er en udvalgt af de våben, du vil støde ind i!

Readysoft der har stået bag de flotte, men kedelige, spil Dragons Lair og Space Ace, er klar med en ny tegnefilm. Brain Dead 13 er titlen, og det minder meget om Dragons Lair. Utrolig flot tegnefilmsgrafik, hvor spilleren ikke har de store muligheder for at kontrollere handlingen. Det irriterende system med at have få sekunder til at rykke joysticket i en bestemt retning for ikke at dø, bliver stadig brugt. Desværre. Brain Dead 13 kommer snart på markedet men kik efter en anmeldelse før du køber. Flot er ikke altid godt! Kommer på pc CD-ROM (2x speed).

INTEL GÅR VÆK FRA 80X86

Der er vedvarende rygter om, at Intels fortsættelse til Pentiumprocessoren, P6, ikke bliver som Intels andre processorer. I stedet er springet mod de hurtigere RISC-systemer, som allerede ses i Power PC'en, tilsyneladende ved at bide sig fast, selv hos Intel. Med Intels markedsandel af chip-teknologi på omkring 80% i samtlige hjemmecomputere, kan deres spring til RISC-princippet måske afslutte 80x86 dominansen i PC'er. Stadig ifølge rygterne bliver P6 omkring fem gange hurtigere end Pentium-chippen og trods overgangen fra CISC til RISC bliver P6 bagud-kompatibel som følge af en indbygget 'oversætter', der konverterer programmerne. Det ser ud til, at P6 først vil blive brugt i større maskiner og tidligst om et par år komme ned på en pris, hvor de også kan anvendes i hjemmecomputere. Flere oplysninger når vi får dem.

ATARI IGEN-IGEN

I sin tid kæmpede Atari og Commodore om hjemmemarkedet. Resultatet af historien kender de fleste; Amiga blev folkeej, mens Atari røg over i glemslen.

At Commodore senere kvitterede for succesen ved at gå konkurs er en anden historie. Atari overlevede, og prøvede at konkurrere mod SEGA (Gamegear) og Nintendo (Gameboy). Også dén kamp tabte Atari.

Man må tage hatten af for deres

stædighed: nu går de ind i konkurrencen på to af de hårdeste områder - multimedia og spillekonsoller.

Atari Falcon030 er teknisk ganske imponerende; to 68030 processorer der kører parallelt - og direkte tilslutning til TV'et og 16-bit lyd kvalitet. I dag skal man dog ikke forvente den store succes uden at maskinen er pc-kompatibel, har CD-ROM drev og fax/modem indbygget.

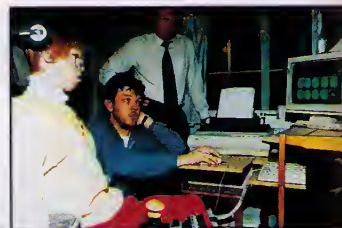
Jaguar - respektindgydende eller blot en tondløs tiger?!

Mere fornuftigt ser det ud på konsolmarkedet, hvor Atari i USA har fået rimelig succes med "Jaguar" - en 64-bit spilmaskine, der minder om SEGA og Nintendos maskiner.

Både Falcon030 og Jaguar er nu kommet til Danmark. Oplysninger kan hentes hos Nordisc Computer på telefon 33-252576. Der forelægger ikke p.t. priser for Falcon030, mens Jaguar koster ca. 2.500 kroner.

Nej, det er IKKE verdens første keyboard med indbygget stereo-oskebæger. Producenten SC&T kolder det selv for et multimedia tastatur, og de to sorte 'lapper' er højtalere. Ellers fungerer det som et almindelig pc tastatur. Om det kommer til Danmark vides endnu ikke, ligesam vi på redaktionen ikke har fået oplyst nogen pris.

Center for EDB og Pædagogik vil høre de udviklingshæmmede med over i informationsområdet. Teknolagien skal dog ikke gøre de udviklingshæmmede til computer-freaks, hvor pædagogen kan sidde hjemme og drikke kaffe! (Arkivfoto)

PAVEN NU PÅ INTERNET

Ifølge den engelske avis The European, har Vatikanet indset at mange katolikker vælger at bruge PC'en frem for at gå i skriftestolen i kirken, og at der må være en god del "vildledte får" blandt Internettets mere end 30 million brugere. Under alle omstændigheder har Vatikanet og Paven nu fået sin helt egen Internet-adresse, hvortil Romersk-katolske kan skrive og lægge besked direkte til Paven i Rom. Adressen? Nej du, den må du selv finde...

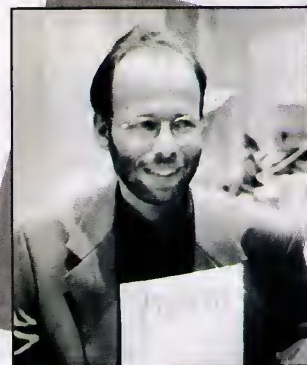

"Foder, jeg har syndet!" - Paven i Rom har oprettet sin helt egen e-mail adresse på Internet, hvortil samtlige Internetbrugere kan skrive, og få åndelig råd, vejledning og syndsforladelse!

DM I VISUAL BASIC

32 årige Claus Lysholm blev den 31. januar en USA-tur rigere. Grunden til det er Danmarksmesterskabet i Microsofts programmeringssprog Visual Basic, som Microsoft sammen med Dansk Teknologisk Institut (DTI) havde arrangeret. Som præmie kommer Claus Lysholm med til konferencen "Visual Basic Insiders Technical Summit" i USA. Nummer 2 og 3 i konkurrencen fik begge en bærbar pc, og hvis de ikke er tilfredse med 2. og 3. pladserne får de måske muligheden for at stille op igen. Jørgen Højgaard fra DTI udtalte bagefter, at konkurrencen vender tilbage næste år.

Claus Lysholm har god grund til at smile. Han er Danmarks bedste Visual Basic programmar anno 1995!

ESCOM nu i Danmark!

Gavetilbud!
Køb et af de viste
produkter og få
gave-abonnement på
3 numre af PC World
eller Windows World.

**Rå multimedia PC
DX2/66
525 Mb hdu
Dual spin CD-ROM
16 bit lydkort
Højttalere**

10.999,-

ESCOM DX2/66 Multimedia.

Kraftig multimediaskine til markedets stærkeste pris. Specifikationer: 486DX2, 66 Mhz, 4 Mb RAM, 525 Mb harddisk, Dual spin CD-ROM drev, 16 bit lydkort, 14" SVGA skærm, DOS/Win, mus og højttalere. **Sensationspris 10.999,-**

Der tages forbehold for ikke fremkomne varer, udsolgte varer, prisændringer og trykfejl.

FONA

Vi slår priserne ned!

Læser Service nr. 3

APPLE IND PÅ PC MARKEDET

Power Macintosh - vist her i model 6100 - får nu 486-66 MHz kort som erstatning for softwareemulering.

Den pinagtigt langsomme emulering af pc'ere, der er indbygget i Power Mac - det såkaldte SoftWindows program, får nu en konkurrent. Apple har lanceret et Intel 486DX2 kort, der kører som en 66 megahertz pc'er og deler hukommelse og harddisk med Power Mac'en. Kortet kan enten købes separat eller indbygget i Power Mac model 6100 med 16 MB hukommelse og 500 MB harddisk. Prisen for herligheden er 24.000 kroner, inkl. moms, så det er ikke for de fattige!

Ideen om at lave pc-kort til Power Macintosh er god fordi den forer den bedste fra Macintosh (nem at gå til) med det bedste fra pc (programudbudet). Yderligere information hos Apple på tlf. 48-140202.

NYE PRINTERE

Newtronic lancerer en 600 dpi laserprinter fra Canon med den kryptiske titel LBP-1260c. Printeren er udstyret med 3Mb hukommelse og kan - med ekstra arkkføder - have 750 sider i magasinet. Ud over de 30 indbyggede skrifttyper (fonte) følger der en cd-rom med, hvor der er yderligere 500 fonte. Prisen for LBP-1260c er 10.500 kroner ex. moms og du kan få flere oplysninger hos Newtronic på tlf. 44-882222.

Også fra Brother er der en ny laserprinter på markedet med navnet HL-1260 (hvorfor skal alle printere hedde 1260?) der i ydelse ligger tæt på Canons udspil, dvs. udprintning i 600 dpi og 2Mb hukommelse. Prisen for printeren er 9.490 kroner ex. moms. Information hos Brother på telefon 42-525600.

Brothers nye
600 dpi
laserprinter.

KORT NYT

Århus Universitet er kommet på Internet med en ny "homepage" på World Wide Web. Indtil videre er der ikke meget at se på, men det kan have ændret sig når du læser dette. Du kan selv se efter på adressen: <http://www.aau.dk>. Adgang sker via Internet.

Multimedia softwarehuset Maris har indgået en aftale med The Discovery Channels softwareafdeling, der gør, at Maris programmer nu bliver distribueret af Discovery. Første titel bliver How Animals Move, hvor man får forklaret, hvordan et bredt udsnit af verdens dyr bevæger sig. For ikke at falde i søvn, er der lagt femten små spil ind i programmet. The Discovery Channel - selve tv-kanalen - ses i øvrigt i 60 lande med omkring 75 millioner seere. Hva' siger du så?

Salget af IBMs operativsystem OS/2 Warp har rundet én million, mens det samlede antal OS/2 licenser (inklusive tidligere udgaver) er oppe på syv millioner. Det kan tolkes som en god nyhed, at der nu er syv millioner der bruger OS/2, men hvorfor har de resterende seks millioner ikke opgraderet til Warp versionen? Forklaringen skal måske findes i det udsalg IBM lavede kort før Warps lancering, hvor den gamle OS/2 kunne købes til under 100 kroner.

Apropos IBM er der kommet nye Pentium-baserede pc'ere på markedet i IBMs 700 serie (ikke Aptiva). Det drejer sig om en 75, en 90 og endelig en 100Mhz maskine. 700 serien er IBMs 'store maskiner og det er prisen også: fra 18.000 kroner ex. moms og opefter. Men så får man også et kraftværk!

Hvis du har problemer med Word 6.0 har forlaget Borgen hjælpen på vej. Bogen "Lynmanual Word 6.0 til Windows" gennemgår Word fra bruger-

fladen over layout til makroer, grafik og meget andet. Bogen er på 296 sider og koster 238 kroner (258 med spiralryg). Noget dyrere end KnowWare-hæftet om Word 6.0, der koster 29 kroner.

Dell sænker prisen. En af verdens største pc-producenter, Dell, sænker prisen på deres Pentium maskiner. Med en generel sænkning af prisen på 15-20 procent, er priserne kommet ned på 14.000 kroner ex. moms for en 60Mhz Pentium - billigere end visse 486-systemer! På de større modeller betyder prisfaldet, at en 100Mhz Pentium nu kan købes for lige under 25.000 kroner - stadig ex. moms. Samtlige Pentium maskiner leveres med den korregerede Pentiumchip så den berygtede regnefejl ikke er med. Henvendelse hos Dell på tlf. 39-619060.

Kamp om Office pakkerne. Både Microsoft, Novell og Lotus har lavet samlede programpakker, hvor de mest anvendte programmer til privat- og såkaldt SOHO-brug er med. Novell har netop lanceret deres Novell Office mens Microsoft Office har været på markedet et stykke tid. Og det har vist sig at være populært; salget af Microsoft Office er i løbet af et år steget med ikke mindre end 270%. Generelt har Microsoft en pæn portion af det samlede brugermarked. 38,3% af alle solgte PC-applikationer fra januar til juni 1994 har været fra Microsoft - en stigning i forhold til samme periode i 1993 på 7,3%. Tilsammenligning står Lotus for 12% og Novell for 7,2% af markedet. Analysen er lavet af firmaet Dataquest. Analysen viser i øvrigt også, at der er solgt flere end 19 millioner licenser til Microsoft Word, hvilket betyder, at det er det til dato mest solgte tekstbehandlingsprogram.

CONDOR MULTIMEDIA PC 486DX/2-80/420

- Minitower kabinet, DEMKO PSU med Lownoise
- TrueGreen VESA-bundkort
- 4 Mb. RAM (1 stk. 72 pin)
- 32 bit VESA skærmkort, med 1 Mb. RAM + Acc.
- 32 bit VESA Multi I/O kort, til 4 ATA/IDE harddiske
- 420 Mb. Harddisk og 3½"-1.44 Mb. diskdrev
- 14"/0.28, SVGA farveskærm, MPR-II, kant til kant
- Seriel Mus og 102 tasters Dansk tastatur.
- 16 bit's Stereo lydkort / Dual-Spin CD-ROM drev
- 15 Watt's højttalere med tone og volume reg.
- MS-DOS 6.22 samt Windows 3.11 DK
- 4 CD plader med masser af programmer.

9.975,-

Pris uden DOS/Windows og installation af drivere **9.300,-**

MULTIMEDIA KIT

- Trust, dual speed CD-ROM drev
- Trust, 16 bit's stereo lydkort
- Trust, 15W. Soundwave højttalere
- 4 CD plader med masser af software

KUN 1.895,-

MÅNEDENS PRISBOMBE

KISS 16bit Stereo lydkort

Med 4 forskellige CD contrl.

KUN 555,-

486DX/2-80 MHz TrueGreen VESA bundkort

Plads til 3 VESA kort, 4*30 og 2*72 pin SIMM
incl. CPU og CPU køler

KUN 1.595,-

ECOttotal 4

Praktisk bord til kært familiemedlem

Lever din PC en kummerlig tilværelse på skrivebordet? Deler den plads med giroblanketterne, symaskinen, læktiebøgerne og katten, der hygger sig under arkitektlampen?

I så fald vil du gøre dig selv og resten af familien en stor tjeneste ved at få dit eget databord. Et bord, der giver PC'en de bedste betingelser og skrivebordet det tabte terræn tilbage!

Hvor du tilmed får plads til printeren, så hele udstyret er inden for rækkevidde. Og hvor tastaturet står på en udtræksplade, som kan skubbes ind under bordet, og hvor musen har masser af plads i højre eller venstre side efter eget valg. Et enkelt og praktisk databord til hjemmet, hvor computeren er en del af familien.

**SPAR KR. 305,-
KR. 995,-**

STRUER DATA

Industrivej 3, 7600 Struer, Tlf.: 97 84 01 02, Fax.: 97 84 02 66
STYDTHY AFDELINGEN: Bredgade 125, 7760 Hurup, Tlf.: 97 95 33 02, Fax.: 97 95 28 02

Alle priser er incl. 25% moms, men excl. fragt og efterkravs gebyr. Der tages forbehold for trykfejl, prisændringer samt udsolgte varer.

MØDTE SIN I CYBE

Christina fra Århus og Darel fra Lancaster, England
"mødte" hinanden på det verdensomspændende compu-
ter-netværk Internet - i dag er de rigtige kæresten.

KÆRESTE RSPACE

Christina fra Århus og Darel fra England mødtes i Cyberspace for at tæske drager. Nu er de kærestes i virkelighedens verden.

Af Borge Kristensen

Christina fra Århus sad og spillede rollespillet MUD på computeren. Darel sad i Lancaster, England. Han spillede også MUD. Sammen med Christina. Sådan mødte Christina og Darel hinanden - gennem kilometervis af computerledninger og telefonkabler. I dag er de kærestes.

Christina Nielsen (24) og Darel Cullen (21) er koblet på det verdensomspændende computernetværk Internet. Det er der 30-40 millioner menneskerverden over, der også er. Så snart du selv bliver sluttet til nettet, får du adgang til for eksempel at læse elektroniske aviser og magasiner; søge efter viden om film, kemi eller musik i alverdens universiteters databaser; og at låne computerprogrammer og spil fra computeren, som står på den anden side af jorden. Det er dette enorme rum af åbne muligheder, der populært bliver kaldt Cyberspace. Du kan sende elektroniske breve til de andre på nettet; du kan deltage i diskussionsklubber med dem; stille spørgsmål til dem; spille spil med dem - og du kan altså også blive kærestes med dem!

Forelsket gennem computerkabel

I begyndelsen mødtes Christina og Darel kun på computeren for at spille cyberrollespil og kæmpe mod drager og fantasivæsener. Men som Christina siger, kan det være hårdt at tæske drager flere timer ad gangen, så de tog sig nogle pauser ind i mellem for at samle kræfter. Så sad de og "snakke" sammen. (Folk på Internettet kalder det at "snakke", fordi det går næsten lige så hurtigt, som hvis man har hinanden i telefonrøret, men det betyder altså at man skriver til hinanden).

I disse pauser i MUD-spillet hyggesludrede Christina og Darel om alt muligt fra musik til computeren. De havde bl.a. det til fælles, at de begge læser datalogi.

Efter nogen tid følte de, de var blevet rigtig gode venner - uden nogensinde at have set hinanden eller hørt hinandens stemmer. De begyndte at sende rigtige breve til hinanden. Og senere ringede de også sammen. De var efterhånden småforelskede, og de besluttede at mødes IRL - IRL er Internet-slang og betyder in real life.

- Vi brød os ikke om det dér med at være net-kærestes, forklarer Christina.

- Men vi kunne utroligt godt lide hinanden, så vi aftalte, at hvis det gik godt, når vi mødtes, kunne vi jo blive kærestes. Og hvis ikke, så snakkede vi alligevel godt sammen, og så kunne vi i hvert fald blive venner.

Darels besøg i Århus gik godt, og de blev kærestes på deres først møde in real life. Der er gået to år, og de ses stadig regelmæssigt. Darel vil gerne flytte til Danmark.

Du taler ikke med et udseende

- Det var en mærkelig oplevelse at mødes ansigt til ansigt med Darel første gang, han var i Århus, fortæller Christina.

- Du har en aftale med én, du mener, du kender godt, men han har ikke nogen form. Og pludselig står der så en person over for dig, som påstår, han er den, du har snakket med gennem et år.

- I vores samfund er vi meget fikseret på udseendet. Så det er en fed oplevelse at lære nogen at kende uden at vide, hvordan de ser ud. Det er en renere måde at møde folk på. Man sorterer deres opførsel og deres udseende fra. Du taler ikke bare med et udseende. På den måde synes jeg bedre, man kan finde ud af, hvordan folk er, siger Christina.

Men hun indrømmer, at man også kan blive negativt overrasket. Hun har flere gange mødtes med folk, hun kun kender fra Internet. Christina havde en australsk net-ven, som var utrolig flink, når

hans ord piblede ind over skærmen. Så da han spurgte, om han kunne komme på besøg en uges tid under en Europa-rejse, sagde hun selvfølgelig ja.

- Og så viste han sig bare at være det største fjols i verden. Det gjorde helt ondt, hvor dum han var. Manden kunne ikke finde ud af, hvordan man opfører sig som gæst. Han vaskede end ikke sit eget tøj eller ryddede op efter sig selv, fortæller Christina.

Men for det meste har det været en succes for Christina at møde sine net-venner IRL. Nogle af dem er endda så gode venner, at hun kalder dem netbrødre. Hun og Darel har også holdt en fest for net-venner fra USA, Finland, England og Danmark, som de har spillet MUD sammen med.

Jeg er ikke en cyberpunker

Christina har været koblet på Internet siden 1991, så for hende er det en helt dagligdags ting at kommunikere via computer. Derfor er det underligt for hende at opleve, at Internet og Cyberspace pludselig er blevet modefænomener, som alle taler om. Et andet modeord for folk, der bruger Internettet er cyberpunker. Det

DIN GUIDE TIL CYBERSPACE

Internet

Det var egentlig det amerikanske forsvar, der oprettede Internettet i 1960'erne under Den Kolde Krig. Det skulle være midlet til, at kommunikationen kunne opretholdes selv under en atomkrig. Internettet har nemlig ikke noget centrum, noget startsted eller noget slutsted. Det er en endeløs række af computere og computernetværk, der er koblet sammen på kryds og tværs. Selvom et led i kæden forsvinder, har teknisk uheld eller bliver bombet, fungerer resten ufortrødent. Ingen ejer Internettet og ingen bestemmer over det.

Man kan blive tilsluttet enten gennem sit firma eller sin uddannelsesinstitution, hvis de i forvejen har en forbindelse til Internettet. Eller man kan købe sin egen forbindelse for et par tusinde kroner om året hos de to danske hovedudbydere af Internet-forbindelser Uni-C og DKnet. Det kræver foruden en computer også et telefonmodem. Derefter har du adgang til alverdens databaser, til diskussionsklubber om alt fra sex til astronomi, til elektroniske aviser

og til at sende elektroniske breve til de over 30 millioner andre brugere verden over.

Cyberspace

Begrebet stammer fra science fiction-litteraturen, hvor en cyborg er et kunstigt, computerstyret menneske, en blanding af maskine og menneske. Cyberspace er det store rum af næsten uanede informationsmuligheder, der er på Internettet, når de over 3 millioner computer-netværk sluttes sammen. Apropos den oprindelige betydning af cyborg, så kan du i dag faktisk ikke være sikker på, om det er et menneske eller et computerprogram, du kommer i forbindelse med, når du kontakter en e-mail-adresse på Internettet.

MUD

Multiple User Dungeon. Et rollespil af samme type som f.eks. Dungeons And Dragons, men som foregår over Internettet. Flere spillere kan koble sig på samtidig.

ville Christina aldrig drømme om at bruge om sig selv. - Jeg kan godt forholde mig til ordet "cyber", men ikke til at være "punker". Det

signalerer for mig noget helt andet. - Jeg tror begrebet cyberpunker er noget en meget lille gruppe bruger om sig selv. Og en stor

gruppe bruger om alle os, der bare betragter det at bruge Internettet som en helt dagligdags ting.

IKKE FOR BØRN!

Hvis man ikke er til ægte kærlighed(!), kan alternativet være erotiske CD'er. Den digital-erotiske verden starter i den bløde ende af skalaen med "Neurodancer". Her er man en falleret hacker i en fjern fremtid, og skal så glide rundt i Neuronettet i rumskibe for at finde telefonforbindelser, og hacke ind i dem. Lykkedes det får man points, og kan så hoppe ud af Neuronettet og ringe til NEURODANCERS, der viligt toner frem på skærmen - og så er der ellers striptease til farmand.

I "Scissors N' Stones" - du kender sikkert legen med papir, saks eller sten, spiller du mod en dame efter eget valg - gevinsten her er også et strip-tease-nummer. Begge CD'er er fra PIXIS, og har en flot grafisk brugerflade.

Penthouse har også udgivet flere erotiske CD'er. I "Virtual Photo Shoot" møder man Jami, Janine og Sam - tre vidunderlige tøser hvis digitale tilværelse det er at strippe foran det digitale kamera. Du får chancen for at blive fotograf for tre flotte Penthouse-modeller. Når du er færdig, kan du fremkalde og sortere rundt i billederne, og gemme dem som grafik-billeder på harddisken.

Med CD'erne Virtual Vixens og SpaceSirens er det din opgave at hidse en pige op - interaktivt. Du kan så at sige berøre, pil-

le tøj af, og dreje damen som du lyster. Opgaven er enkel - tilfredsstiller hende før hun tilfredsstiller dig!

Disse to CD'er lægger bestemt ikke fingrene imellem - ægte interaktiv porno. Der er fire piger på hver CD, og grafikken er klart i den bedre ende.

Den sidste CD er samtidig den frækkeste. Seymore Butts er en amerikansk herre, der svanser rundt med sit videokamera og negler enhver pige han får i søgen. Det hele kører faktisk som en lille film, og du følger med i hans udskjelser, dog ikke særlig interaktivt.

Yderligere info: Jan Brøndum A/S, tlf.: 98188989

Vio et "Touch-and-Feel-User-Interface" (TFUI) kan du berøre, afklæde og tilfredsstille 4 forskellige kvinder i Virtual Vixens (billedet) og Space Sirens.

Penthouse har 100-vis af top-modeller i sin stold - mod tre af dem "live" på CD, og "fotog billeder" som en rigtig Penthouse-fotograf, mens de bevæger sig foran dit kamera.

Det største eventyr af dem alle.

Intel Inside og Pentium Processor
er registrerede varemærker til-
hørende Intel Corporation.

HOMEADVENTUREWORK INDIANA

Den nye Indiana PC fra Fujitsu ICL gør hjemmearbejdet til tidsfordriv og indlæring til et eventyr.

Indiana leveres med et CD-ROM drev samt blandt andet Encarta leksikon på en CD-plade. Den har en stor, flot skærm og stereo-højttalere, så det føles næsten livagtigt, når dine børn oplever Berlin Murens fald, en

vandring i rummet eller en gennemgang af principperne bag atomernes fantastiske mikro-kosmos. De tager aktivt del i verdens største begivenheder og hemmeligheder - og lærer mere fordi de gør noget snarere end blot kikker på. At lære om verden er det største eventyr af alle.

Vil I vide mere om Indiana, den nye Fujitsu ICL PC, så ring til os på 44 89 44 01 og få opgivet nærmeste forhandler.

FUJITSU ICL

Yderligere oplysninger kan fås hos: **ICL** Fujitsu ICL Trading, Lautrupbjerg 1, 2750 Ballerup

Læser Service nr. 5

ALT OM DIN FORSIDE-DISK

Med dette nummer af Privat Computer følger der en flot og spændende, 100% spilbar special-udgave af "The Big Red Adventure"!

Månedens demo er et såkaldt adventure-spil. I et typisk adventure-spil kan man, ligesom i "The Big Red Adventure" give en figur på skærmen ordre, som så udfører dem for dig. F.eks. kan du bede din figur om at åbne en kuffert, kigge i den og tage en ting derfra. Eller du kan bede ham om at tale med folk, og evt. give dem penge (hvis du har nogle!).

Det er faktisk lidt ligesom en tegneseriefilm, hvor det bare er dig, der bestemmer handlingen.

"The Big Red Adventure" er rigtig godt; god musik, god grafik og fremfor alt et nemt styresystem. I gamle adventure-spil skulle man indtaste det, som man gerne ville have sin figur til at gøre, f.eks. "OPEN DOOR". I "The Big Red Adventure" nøjes du med at pege med musen på nogle grafiske symboler, der repræsenterer en handling, som f.eks. "OPEN DOOR".

Du starter på et russisk hotel, og det ville være en god ide at undersøge alt, før du forlader dit værelse. Tryk på højre muse-knap for at få en mini-skærm frem; her kan du så vælge hvilken handling din figur skal foretage sig. Tryk her f.eks. på åben-symbolen, og peg så på kufferten. Nemmere kan det vist ikke være. Du SKAL have mus installeret, for at kunne køre spillet!

Hvis du, når du har prøvet månedens-disketten, gerne vil have hele spillet, kan du kontakte Euro Power Pack for at få oplyst nærmeste forhandler.

Denne måneds PC-disk er en special-udgave af "The Big Red Adventure" - 100% spilbar. "The Big Red Adventure" er et rendyrket adventure-spil, med utrolig flot grafik, og en sjov og spændende handling.

"The Big Red Adventure" er et grafisk adventure-spil: her skal du styre din figur rundt - og du bestemmer, hvad han skal foretage sig.

Udover at du kan åbne kufferter, tage ting osv., kan du også tale med personerne, der står rundt omkring.

Har du problemer?

Hvis du, trods alle forsøg, og efter at have læst og prøvet alt hvad vi anbefaler i denne artikel, stadig ikke kan få "The Big Red Adventure" til at virke, kan du ringe til Euro Power Pack's HOTLINE, tlf.: 98 24 61 91 mellem 10:00 og 16:30.

Hav kopier af din Autoexec.bat og Config.sys klar, samt en fyldig opgørelse over indholdet af din PC. Er telefonerne optaget, så prøv igen senere, eller tag nummeret over Noteringen - alternativt kan du skrive til Euro Power Pack.

Sådan installerer du "The Big Red Adventure":

Indsæt disketten i det eksterne drev. Sørg for at der er plads på harddisken, der skal være 2 MB til rådighed.

Afslut evt. din Windows, og skriv nu, fra DOS-linjen:

A: (tryk RETURN)

START (tryk RETURN)

Nu vil demoen installere sig selv på din harddisk. Følg i øvrigt instrukserne på skærmen. For at starte demoen, skriver du:

OM (tryk RETURN)

Har du Amiga?

Forside-disken er kun til PC.

Hvis du har Amiga kan du desværre IKKE få tilsendt en special Amiga-diskette.

Prøv evt. disketten hos en ven der har PC.

VIGTIGT!

"The Big Red Adventure"-spillet er gennemtestet og fri for alle kendte viri.

Hold original-disketten skrivebeskyttet til enhver tid - hvis din PC er inficeret med viri, risikerer du at smitte forside-disketten, hvis den ikke er skrivebeskyttet.

Al brug af forside-disketten er PÅ EGET ANSVAR. Misbrug/forkert brug af forside-disketten kan betyde, at vigtige filer på din PC slettes eller ændres. Privat Computer og Euro Power Pack frasier sig ethvert ansvar i den forbindelse.

Hvis disketten er defekt, kan du få en ny ved at sende den defekte diskette, samt din adresse til:

Euro Power Pack A/S
Bredgade 50
9490 Pandrup

Vigtigt! Mærk kuverten "Big Red Adventure"

POWER PRICE

10.495,-

inkl. moms

Tulip computers
Det europæiske kvalitetsmærke

Tulip Compact Impression Line®

- 486 sx2 processor, 66 MHz
- Kan opgraderes til Pentium®
- 270 MB harddisk
- 4 MB RAM (max. 64 MB)
- PCI accelereret video
- 3 stk. 16-bit udvidelsesstik
- PCI local bus
- Mulighed for PCI opgradering
- X VGA 1280 x 1024
- True Color Support
- 14" SVGA farveskærm (MPR II)
- Udvidet tastatur, mus
- DOS 6.2
- Windows / Workgroups 3.11

Lotus
SMARTSUITE
NYESTE VERSION 3.0

Lotus 1-2-3 (regneark)

Lotus Ami Pro (tekstbehandling)

Lotus Freelance Graphics (presentation)

Lotus Organizer (kalendersystem)

Lotus Approach (database)

Elektronisk brugemanual

"Bogen Om Lotus" - medfølger GRATIS!

Her får du den nyeste teknologi, fremragende ydeevne
- plus en komplet software-pakke fra Lotus®
- til en helt fantastisk pris!
Kontakt dit lokale Computer Business Center i dag!

Fås hos din lokale CBC-forhandler
(ordnet efter postnr.):

- 1200 København K. Højbro Kontormontering
Højbro Plads 17 & 21 · Tlf. 33 13 43 21
- 1369 København K. Betafon
Gyldenløvesgade 2 · Tlf. 33 14 12 33
- 2300 København S. Djurs Data ApS
Amagerbrogade 96A · Tlf. 31 55 33 88
- 2650 Hvidovre. Pro Computer
Strandmarksvej 21 · Tlf. 31 78 55 43
- 2690 Karlslunde. JMoata Consult a/s
Klitvej 1 · Tlf. 46 15 44 50
- 2730 Herlev. Datek A/S
Herlev Hovedgade 180 · Tlf. 44 53 10 11
- 3400 Hillerød. Bo-El Computer ApS
Frederiksværsgade 1 · Tlf. 42 25 31 31
- 3400 Hillerød. CopyConsult A/S
Københavnsvvej 23 · Tlf. 42 25 00 66
- 3700 Rønne. Krogh Hansen Data ApS
Aarsballe · Tlf. 56 49 81 27
- 3900 Nuuk/Godthab. Atuagkat A/S
Box 1009 · Tlf. 29 92 13 37
- 4100 Ringsted. Fiensborg Kontor & Data A/S
Skt. Hansgade 9 · Tlf. 33 51 00 11
- 4200 Slagelse. Brandt Petersen
Bredgade 3 · Tlf. 53 52 24 52
- 4672 Klippinge. JMoata Consult a/s
Borgergade 2, Magleby · Tlf. 53 67 82 00
- 4700 Næstved. Kontor Forsyningen
Adenupvej 2 · Tlf. 53 72 11 32
- 4760 Vordingborg. Kontor Forsyningen
Algade 32 A · Tlf. 53 77 01 70
- 4800 Hyllebo. Børh. Aussen A/S
Frankrigvej · Tlf. 54 55 22 33
- 4850 Stubbekøbing. DataLogisk
Søborgvej 3 · Tlf. 53 84 23 70
- 4880 Nysted. JMoata Consult a/s
Forbve 2 · Tlf. 53 87 21 40
- 5250 Odense S. DanSupport A/S
Luccemærket 12 · Tlf. 65 91 11 08
- 5700 Svendborg. Jens Bach Kontor & Data
Tordbove 7-5 · Tlf. 62 21 27 88
- 6000 Kolding. Dan-Information A/S
Haderslevvej 100 5 · Tlf. 75 50 02 22
- 6100 Haderslev. Kontor Syd A/S
Nordhavnsvej 4 · Tlf. 74 52 37 14
- 6200 Aabenraa. Kontor Syd A/S
Industrivej 19 · Tlf. 74 62 20 60
- 6330 Padborg. Kontor Syd A/S
Dammer 2 · Tlf. 74 67 00 25
- 6400 Sønderborg. Kontor Syd A/S
Agnetvej 2 · Tlf. 74 42 51 92
- 6400 Vejle. Datagruppen Consult
Jyllandsgade 12-14 · Tlf. 75 35 14 66
- 6705 Esbjerg Ø. CJC Data A/S
Kvargrundvej 55 · Tlf. 75 14 07 00
- 6710 Esbjerg. Dan-Information A/S
Tømmervej 14 · Tlf. 75 15 95 33
- 7000 Fredensborg. Papircompagniet Ole Holst A/S
Vejlevej 80 · Tlf. 75 92 05 55
- 7100 Vejle. Dan-Information A/S
Fris Hansens Vej 2 · Tlf. 75 85 71 22
- 7400 Herning. Herning Elektronik & Data
Vestergade 13 · Tlf. 97 22 58 44
- 7400 Herning. Concept Data
Tjorring Hovedgade 40 · Tlf. 97 26 99 88
- 7500 Holstebro. ED8 Centret
Ved Hallen · Tlf. 97 41 00 34
- 7800 Skive. Skive Erhvervs Data ApS
Osterbro 11 · Tlf. 97 51 29 33
- 8000 Århus C. MICRO 2
Vestergade 24 · Tlf. 86 12 77 99
- 8250 Århus V. Ega Team Kofeld A/S
Gåsegervej 4 · Tlf. 86 22 72 33
- 8500 Grenå. Djurs Data ApS
Nordhavnsvej 1 · Tlf. 86 32 64 11
- 8600 Silkeborg. MaxiCon
Vestergade 93 · Tlf. 86 80 37 00
- 8700 Horsens. Dan-Information A/S
Ormhøjgårdsvej 16 · Tlf. 75 64 05 33
- 8800 Viborg. Dansk ED8 Viborg
Læsovej 2 · Tlf. 86 61 43 11
- 9000 Aalborg. Ib Linholm Kontor-Center A/S
Ny Kærvej 43 · Tlf. 98 12 48 44
- 9210 Aalborg. Knud Engsig A/S
Gugvej 124 · Tlf. 98 14 65 69
- 9560 Hadsund. Lorentz Nielsen Data
Storegade 14 · Tlf. 98 57 18 33
- 9670 Løgstør. Baile ApS
Osterbrøgade 25 · Tlf. 98 67 15 66
- 9800 Hjørring. Sandvike/Leifsgård A/S
Egholmvej 1 · Tlf. 98 90 08 88

Computer
BUSINESS CENTER

EKSPERTER SLÅR ALARM: PAS PÅ COMPUTERVOLD

De voldelige computerspil er for alvor kommet i mediernes og politikernes søgelys. Resultatet kan blive, at spil som Doom fremover bliver forbudt for børn.

Af Søren Bang Hansen

Kulturminister Jytte Hilden (S) knedatte i februar et udvalg, der skulle vurdere hvilken indflydelse voldelige scener har på børn og unge. Den tragiske baggrund var en række bestialske mord, udført af småbørn - som i Liverpool, hvor den toårige James Bulger blev mishandlet og dræbt af to 10-årige drenge. Efter den slags tragiske og uforståelige hændelser er det naturligt at søge en årsag, og dommeren i Bulger-sagen var heller ikke sen til at udpege ensynder, da han afsagde sin dom over de to unge mordere: "Det er ikke op til mig at vurdere disse drenges opdragelse," sagde dommeren, "men jeg mener, at voldelige videofilm kan være en del af forklaringen."

Det er et synspunkt, der deles af mange. I Danmark har politikerne besluttet, at der fra første maj skal indføres aldersmærkning af videofilm, på samme måde som det længe har været kendt fra film i biograferne.

Et af de spørgsmål, som kulturministerens volds-udvalg har beskæftiget sig med, er om tilsvarende regler også bør indføres for computerspil.

Udvalgets konklusion er i skrivende stund endnu ikke fremlagt, men Privat Computer følger sagen og vender tilbage med en ny artikel, så snart der kommer en afklaring. Imidlertid kan det allerede nu konstateres, at der i vi-

de kredse er enighed om, at tiden nu er inde til også at indføre en officiel aldersmærkning af computerspil.

Selvjustits virker ikke

Den engelske organisation ELSPA, som er en sammenslutning af europæiske spilproducenter, praktiserer faktisk allerede en form for aldersmærkning. Det makabre eventyrspil Ecstatica er f.eks. forsynet med en lille mærkat, hvoraf det fremgår, at spillet er uegnet for børn under 18 år. Men den mærkat er intet værd, mener Carsten Ebbrecht, der ersalgschef for en af Danmarks største spildistributører, K. E. Mathiasen.

"Den bliver ikke respekteret - det er 200 procent sikkert. Forhandlerne har ikke mulighed for at sætte sig ind i spillene, og de kan slet ikke forholde sig til, om et spil er voldeligt eller ej. De færreste er klar over, at spillenes emballage overhovedet er forsynet med en aldersgrænse," siger Carsten Ebbrecht. K. Mathiasen sender

jævnligt breve ud til deres forhandlere for at gøre dem opmærksomme på problemet, men generelt kan respekten for ELSPA's aldersmærkater ligge på et meget lille sted. Heller ikke i Forbrugerrådet mener man, at den eksisterende løsning er holdbar i længden.

"Vi mener generelt, at forbrugerne har den største sikkerhed, hvis det er et uafhængigt organ, som varetager arbejdet med kontrol og mærkning," siger Dorte Christensen, konsulent i Forbrugerrådet.

Forbrugerrådet har længe været tilhænger af aldersmærkning af videofilm, og har samme holdning når det gælder computerspil.

"Vores holdning var, at der burde være en mærkning, og at man måske endda burde indføre en aldersgrænse på 18 år. Umiddelbart vil jeg sige, at det samme gælder computerspil. De bliver jo også brugt meget af unge og børn. Det er et område vi er opmærksomme på," siger Dorte Christensen.

Spædbørn i Doom?

De populære Doom-spil har gentagne gange været trukket frem i medierne, og i flere aviser har der ligefrem verseret en historie om, at spillene går ud på at save spædbørn i stykker. Misforståelsen startede angiveligt med, at enskribent i Politiken forvekslede den vel-

Spillegrenen har gjort sit indlæg på computeren (Phantom Magazine). Et udvalg skal nu afgøre om censuren også skal gøres sit indlæg i soft-

"Der er ikke meget i forskningen der tyder på, at computerspil skulle være specielt farlige for børn. I modsætning til hvad vi troede, så er det nemlig ikke nogle små individualister der sidder hver for sig og spiller. Børnene spiller ofte sammen, og computerspil er et langt mere socialt medie end f.eks. en bog."

Alligevel er Carsten Jessen tilhænger af, at der indføres aldersmærkning af computerspil.

"Jeg mener ikke, at Doom egner sig for børn i 7-8 års alderen. De kan få en skæv virkelighedsopfattelse, hvis de spiller det for længe. Volden i Doom er stadig i høj grad på tegneserie-planet, men det er første skridt på vejen til noget, man kommer til at se mere af. Spillene bliver mere realistiske og kommer til at ligne film. Så skal forældrene have mulighed for at vælge visse spil fra."

Motorsavsmassakre

Et af de spil, mange forældre nok vil vælge fra, er Harvester. Spillet, der udgives til sommer, sætter ny rekord i vold og lemlæstelse, og det bliver ikke mindre kontroversielt af, at grafikken er af næsten filmisk kvalitet. I Harvester kan man partere mennesker med en motorsav på en facon, der er langt mere realistisk end i Doom. Det er den slags spil, der har overbevist mange om, at en eller anden form for censur nu er påkrævet. Den erkendelse har allerede bredt sig langt ind i spilbranchens egne rækker.

"Når der er censur af videofilm og biografilm, er det da indlysende, at computerspil også skal mærkes," siger Carsten Ebbrecht fra K. E. Mathiasen, der dog samtidig erkender at reglerne vil være svære at håndhæve.

"Selv om vi valgte at lade være med at distribuere et spil som Harvester, og prøvede at profilere os som gode drenge, så ville spillet komme ud under alle omstændigheder. Enten ville folk downloade en demo af spillet, eller de ville få fat i det på en anden måde. Aldersmærkning vil også have en begrænset virkning, men man kan da i det mindste håbe, at forældrene så ikke køber det til børnene. Vi ville tage imod aldersmærkning med kyshånd."

Er det typer som disse, vi ønsker vores børn skal amgås? (Drug Wars og Crime Patrol)

Statens Spilcensur?

Men hvem skal bestemme, hvilke spil der er uegnede for hvilke aldersgrupper? Når det gælder biograf- og videofilm træffes den afgørelse af Statens Filmcensur, men spørgsmålet er, om filmcensurerne også er kvalificerede til at vurdere computerspil. Det mener børnekulturforsker Carsten Jessen ikke, at de er.

"Spil er noget andet end film. Enhver kan sætte sig ned og se en film, men for at spille et spil kræves noget mere. Det er noget, en topuddannet psykolog ikke nødvendigvis er kvalificeret til. Hvis hun f.eks. ikke kan komme længere end til første bane i Doom, så ser hun jo ikke, hvad der kommer senere. Det bliver et stort praktisk problem at finde nogle mennesker, der både kan finde ud af spillene og samtidig er kvalificerede til at fast-

sætte en aldersgrænse," mener Carsten Jessen.

Vi spurgte Ulrich Breuning fra Statens Filmcensur, om han selv mener, han er kvalificeret til at censurere et computerspil.

"Ja, det mener jeg. Men først ville jeg nok tænke mig om, gå to gange rundt om mit skrivebord og spørge mig selv, om jeg gad. Personligt synes jeg umiddelbart, det er lige lovlig tante-agtigt at gå ind og lave censur på den slags ting. Men jeg så meget gerne, at man forsøgte noget mere i det, og prøvede at komme med et kvalificeret bud på, hvilken effekt et spil som Doom har. Derefter må politikerne så tage stilling. Men en ordentlig varedeklaration er vi alle jo interesserede i."

De fleste børn kan godt lide klovne. Men hvad sker der, hvis de udsættes for ham her, som huserer i Harvester? Bliver de mere voldelige?

Ulrich Breuning fra Statens Filmcensur mener selv, at han er kvalificeret til at censurere computerspil, "Personligt synes jeg umiddelbart, det er lige lovlig tante-agtigt at gå ind og lave censur på den slags ting." Dag mener Ulrich Breuning at man burde gå ind og farske mere i, hvilken effekt spil som Doom har på børn og unge.

Doom har efterhånden fået flere efterfølgere, som er mindst lige så blodige. (Rise of the Triads)

Sunde aggressioner

Jørn Martin Steenhold er lege-
tøjsforsker og konsulent for
LEGO. Han mener, at de volde-

Kulturminister Jytte Hilden (S) nedsatte
i februar et udvalg, der skulle vurdere
hvilken indflydelse voldelige scener har
på børn og unge - deriblandt fra compu-
terspil. (Foto: Nordfoto)

lige spil kan have en positiv virk-
ning.

"Aggression er noget trist og
kedeligt noget, men aggressiv leg
er noget ganske andet. Det er væsen-
tligt at skelne, og det kan bør-
nene godt - men ikke altid foræl-
drene. Børnene er inde i legen og
kender legens principper, hvori-
mod f.eks. pædagoger, der iagttar
den udefra, ikke forstår legens
væsen. Doom er aggressiv leg.
Man leger for at få kendskab til
det, som man frygter."

Jørn Martin Steenhold er dog
ikke blind for, at enkelte spil går
over stregen.

"De der voldsfascistiske spil er
udtryk for en subkultur som er på
grænsen til det perverse. Det er
noget helt andet end computer-

spil generelt, men mange har en
tendens til at blande det hele sam-
men til en omgang irsk stuvning,
og det er fuldstændig vanvittigt at
gøre det. Nogle spil ER sorte i kan-
ten og er både fascistiske, racisti-
ske og sexistiske. Men hvordan
kan man lære at forholde sig til
disse sorte begreber - det kan man
kun ved at få et kendskab til dem."

Selv de værste spil kan altså, ifølge
Jørn Martin Steenhold, bruges
til noget fornuftigt. Alligevel er
også han tilhænger af, at der ind-
føres en aldersmærkning af compu-
terspil.

"Hvis børn skal have et kend-
skab til disse ting, skal det ske
under vejledning. De skal ikke
umiddelbart kunne anskaffe spil-
lene for et godt ord, og derfor skal
der være en deklaration, der kan
hjælpe ikke blot børn men også
forældre og pædagoger, som des-
værre ikke ved ret meget om den
slags. Det er utilbørligt, at der
ikke i dag er sådan en forbruger-
vejledning på computerspillene."

■

Begyndelsen...

Censur af computerspil har rødder helt tilbage til starten af
80'erne, og som så meget andet begyndte det på Commodore
64.

Et lille engelsk spilfirma ved navn CRL udgav en række
eventyrspil baseret på klassiske gyserer som Dracula og Fran-
kenstein. Det var gammeldags tekst-spil, hvor handlingen
dog indimellem blev illustreret med et blodigt skærmbillede.
I et velovervejede forsøg på at få gratis medieomtale sendte
firmaet af egen drift spillene til den britiske filmcensur, der
omgående kvitterede med en smart "forbudt for børn under
18" mærkat. Hermed fik spillene den ønskede omtale og
solgte derfor langt bedre end almindelige tekst-eventyr.
Et andet spil, der rykkede ved grænserne for det tilladelige,
var Barbarian. Spillet blev udgivet af det engelske firma
Palace og var egentlig bare et simpelt kampspil. Det nye var,
at man her kunne hugge hovedet af sin modstander. Spillet
solgte over al forventning og blev snart efterfulgt af Barbari-
an II, hvor der var gjort endnu mere ud af de bloddryppende
detaljer. Det vakte en del opstandelse dengang.
I disse Doom-dage skal der som bekendt en del mere til.

To teorier

Debatten om vold i film, tv og computerspil præges af to vidt
forskellige holdninger. Nogen mener, at medieviolence gør folk
afstumpede og aggressive. Andre mener tværtimod, at me-
dievolden hjælper os med at få afløb for vores egne aggres-
sioner på en uskadelig måde. Dette uafklarede skisma har
formodentlig været diskuteret indgående i kulturministerens
voldsudvalg.

Ulrich Breuning fra Statens Filmcensur siger: "De fleste vil
nok i dag konkludere, at man ikke kan give medierne skyld-
den for seriemordere og den slags, men det er klart, at børn
bliver bange, hvis de ser voldsomme ting, som de ikke kan
forstå. Og hvis der så i øvrigt er en række uheldige omstæn-
digheder til stede, hvis faren er lystmorder og moren er nar-
koman, så kan det nok være dråben der får bægeret til at fly-
de over."

Legetøjsforsker Jørn Martin Steenhold er enig: "85-90 pro-
cent af alle børn kan sagtens trække grænsen mellem fantasi
og virkelighed. Resten er gråzonebørn, der i forvejen er iso-
lerede. De sidste 1-2 procent af børnene er konstant i farezo-
nen. De kan simpelthen ikke skelne mellem fantasi og virke-
lighed, og nogle gange kokser det totalt for dem, hvad der er
hvad. Det er blandt disse få procent, at vi kan finde dem der
myrdede den lille dreng i England."

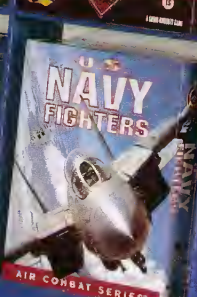
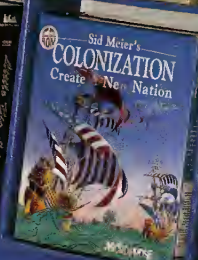
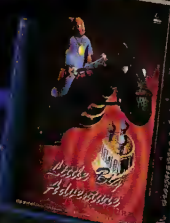
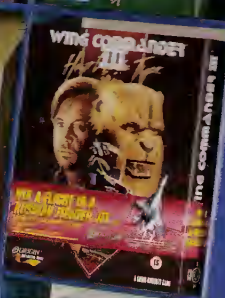
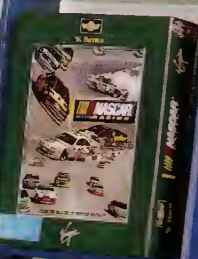
Spillet Harvester sætter ny rekord i vold og lemlæstelse. Det er den slags spil, der har overbevist mange om, at en eller anden
form for censur nu er påkrævet.

TOP 10

COMPUTER
SPIL

DISKETTE
CD-ROM

NYHED

10 COMPUTERSPILE, DU VIL ELSKE AT EJE...

Hold dig ajour med det hotteste af det varme indenfor computerspil – tjek den nye **TOP 10** og vær først med det nyeste!

De førende anmeldere har udtalt sig – og de var enige:

TOP 10 viser de fedeste CD-ROM og PC 3 1/2" spil, du kan opdrive...

KØB I DAG OG VIND I MORGEN!

Ring 8621 3777 og få anvist nærmeste forhandler
Der er altid en **SOFT XPRESS** forhandler i nærheden

Læser Service nr. 7

FÅ EN HJÆLPENDE HÅND MED PC-GRAFIK

Arbejder du med grafik på din PC, kan en ny grafik-pakke hjælpe dig i det daglige arbejde.

Af Anders Christensen

Med HiJaak Browser kan du se alle dine billeder som små grafiske ikoner. Det gør det lettere at finde den grafik, som man er ude efter. Her er det en lille del af de medfølgende udklip. Det lille værktøj "HiJaak Smuggler" sørger for automatisk at tilpasse formatet af billeder, som du kopierer til/fra clipboard'et. Du behøver ikke længere selv tænke på konvertering.

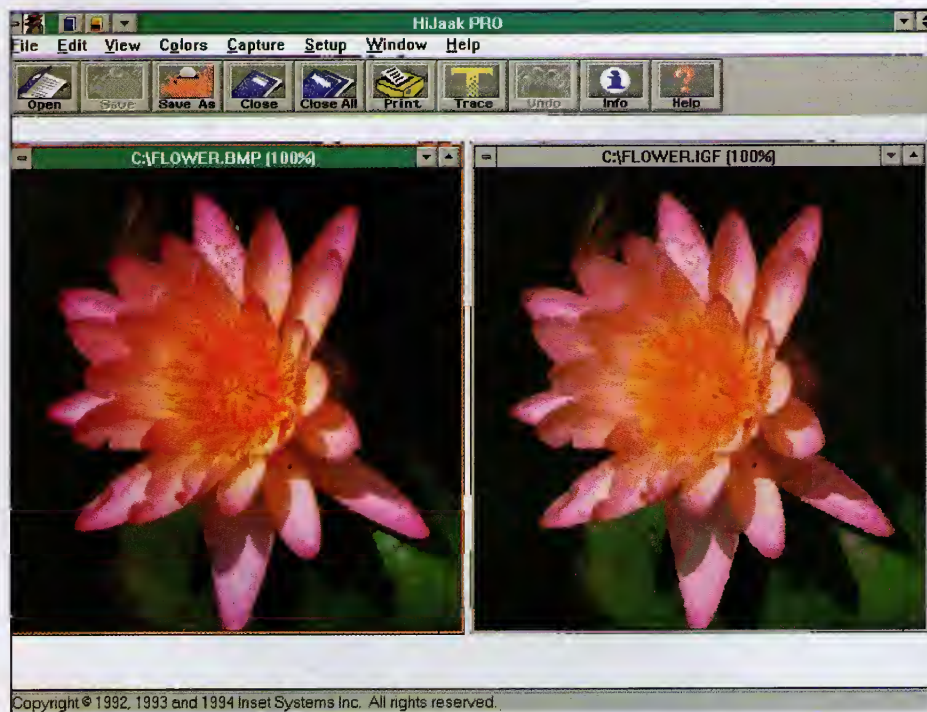
Hvis du arbejder kreativt med grafik og design på din PC, så ved du sikkert lidt om hvor mange forskellige programtyper, der er behov for i det daglige arbejde. Det er ikke sjældent, at der bruges adskillige produkter for at opnå et enkelt resultat med et enkelt billede. Hvis man skulle ud og investere i alle disse programmer enkeltvis, kunne det hurtigt blive en dyr affære - derfor har

amerikanske Inset nu udgivet en række grafik programmer i en pakke kaldet HiJaak Graphics Suite. Man har samlet en pakke af anvendelige programmer, der er gode at have ved hånden i det daglige grafiske arbejde med sin PC. Pakken kommer på CD-ROM og/eller diskette, og består af fem selvstændige programmer, som dækker behov som f.eks. billedbehandling, vektorisering og naturligvis almindelige tegnefunktioner.

Orden skal der være

Har du prøvet at have bare et par hundrede billeder liggende rundt om på harddisken, eller måske har du et par PHOTO-CD skiver fyldt op med billeder? Det kan tage ganske lang tid at finde frem til det motiv, som man er på jagt efter. Det problem er løst med HiJaak Browser, som er et katalogiseringsprogram for de billeder, som man måtte have liggende.

Programmet er bygget op om omkring et enkelt skærbillede, hvor man i venstre side har en grafisk præsentation af fil-stien (ligesom i Fil Manager), og i højre side er billederne i det pågældende bibliotek placeret som små miniature-billeder. På den måde kan man lynhurtigt se, hvor ens motiv er placeret. Billederne er naturligvis i farver, og et dobbeltklik med musen bringer billedet frem i fuld størrelse. Til hvert enkelt miniature-billede, kan man indtaste noter og informationer om motivet og dets ophav. Du kan indexere dine billeder således, at du hurtigt og enkelt kan hoppe

Du kan konvertere dine bitmap-billeder om til vektorgrafik med HiJaak PRO. Blomsten til venstre er bitmap grafik i 16 mio. farver. Blomsten til venstre er vektor grafik i 64 farver, skabt med HiJaak PRO.

frem til den undergruppe, du er interesseret i. Desuden kan du oprette særlige kataloger, hvor specielle billeder indenfor en bestemt kategori er placeret. Du kan f.eks. katalogisere alle dine private billeder i skuffen "Privat". Med et par museklik eller tre kan du på et senere tidspunkt hoppe ind i kataloget. På den medfølgende CD ligger allerede mange hundrede clipart billeder nydeligt katalogiseret og lige til at bruge.

HiJaak Browser kan genkende hele 52 forskellige formater, og dermed vise et miniaturebillede af dem på skærmen. Programmet er guld værd, hvis du har rigtig mange billeder liggende rundt omkring. HiJaak Browser bruges

WPG - WordPerfect's eget grafik-format.

Vektorisering

Der findes to primære typer af tegneprogrammer; dem som er baseret på bitmap-teknikken og dem, der benytter vektor-metoden. Hvert format har sine fordele og ulemper. Problemet opstår, når et bitmapbillede skal konverteres til et vektor motiv. HiJaak PRO er netop designet med det formål for øje. Det betyder, at du f.eks. kan tage et indscannet bitmap billede, og konvertere det til et vektor motiv, som derefter kan benyttes i HiJaak Draw (se senere).

leder med ændringer i f.eks. lysstyrke og kontrast, før du udfører ændringerne på selve hovedmotivet.

Vi tegner og fortæller

Det mest omfangsrige program i pakken, er utvivlsomt vektor-tegneprogrammet HiJaak Draw. Programmet fungerer meget lig alle andre tegneprogrammer af denne type. Du kan bruge alskens cirkler, linjer og rektangler for at skabe et endeligt resultat, og naturligvis kan HiJaak Draw udfylde alle dine figurer med mønstre og farvegradueringer af alskens slags. Du har dog ikke så mange special-effekter at arbejde med, selvom en "extrude"-funktion lige er blevet klemt ind - en "extrude"-funktion giver din tegning dybde.

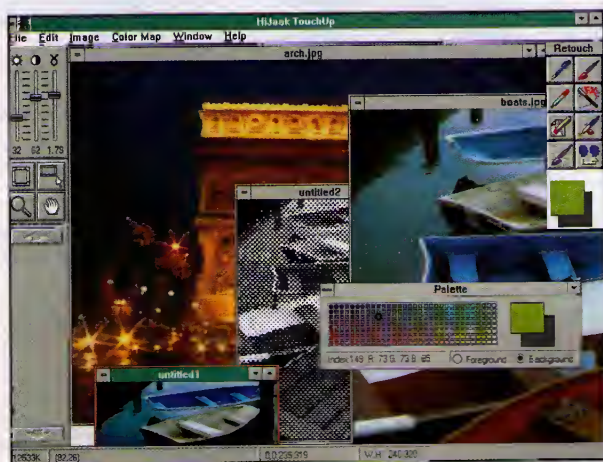
Hvis vi skal holde programmet op mod CorelDRAW, må man nok indrømme at HiJaak Draw har flere værktøjer, når det kommer til selve skabelsen af tegningen. CorelDRAW har dog langt flere specialiserede funktioner og desuden virker det hele langt mere gennemført i denne pakke. Det gælder altså for HiJaak Draw, at det er mere professionelt at bruge, hvis du kun vil bruge de "almindelige" tegnefunktioner - vil du derimod fylde dine tegninger med special effects og specielle finur-

ikke kommer op på siden af CorelDRAW.

Konklusion

Det er lidt svært at dømme en pakke som HiJaak Graphics Suite. Som konverteringspakke er den suveræn - det bliver svært for mig, at undvære HiJaak Smuggler til automatisk at fjerne mine konverteringsproblemer og HiJaak PRO til at konvertere bitmap til vektorgrafik. Ligeså har jeg det med HiJaak Browser. Jeg vil betegne pakken som særdeles velegnet til efterbehandling og konvertering af grafik. Alle de der små opgaver der skal løses - dem tænker HiJaak Graphics Suite på.

Formaliteterne er på alle punkter i orden - der følger ganske god dokumentation med pakken, og hjælpefunktionerne er stort set i orden. Som tegnepakke er HiJaak Graphics Suite dog ikke så god. Der er f.eks. ikke noget ordentligt bitmap-tegneprogram med i pakken, og vektor-tegneprogrammer fås bedre end HiJaak Draw. Er det et tegneprogram du har brug for, så kig andetsteds. Er det derimod konverteringsopgaver og bare det at have orden på sin grafik, ja så er der nærmest ingen vej udenom HiJaak Graphics Suite.

HiJaak Touchup er et billedbehandlingsprogram i den bedre ende - her kan du efterbehandle dine bitmap billeder (ender med .BMP) som du lyster.

desuden også som platform til at starte andre programmer - du kan endda konfigurere den således du også kan starte programmer, som slet ikke hører med til serien (f.eks. Corel Draw).

Desuden er programmet udstyret med skærmdump-faciliteter, således du kan tage billeder af skærmens indhold i både DOS og Windows.

Professionel billedbehandling

Det næste program i rækken, HiJaak Touchup, er et billedbehandlingsprogram for bitmap-billeder. Du kan importere alle de billeder du lyster, og derefter bruge alle programmets værktøjer til at ændre f.eks. farvemætning, lysstyrke eller kontrast. Du kan naturligvis også bruge nogle af de medfølgende tegneredskaber til at viderebehandle dele af dit billede, eller foretage ovennævnte farveændringer med tegneværktøjerne, så det kun et udsnit af dit billede, som bliver påvirket. Du kan også fortryde flere funktioner tilbage i tiden. En unik funktion er muligheden for at lave prøveark, hvor du kan se en række miniaturebil-

Tegneprogrammet i grafik-pakken er af vektor-typen (læs nærmere i artiklen), og hedder naturligvis HiJaak Draw. Et udmærket tegneprogram.

Automatisk konvertering af billeder

Der findes et hav af billedformater på PC'en, og det kan en gang imellem være ret irriterende at skulle konvertere billeder frem og tilbage for at kunne bruge dem i sine programmer. HiJaak Smuggler er et lille værktøj, der afhjælper det problem. Programmet "gemmer" sig i hukommelsen, og følger med i baggrunden når du kopierer billeder. Herefter behøver du ikke koncentrere dig om formater - hvis du f.eks. vil bruge et billede i BMP-formatet i WordPerfect, henter du det bare ind som normalt - Smuggler konverterer automatisk billedet om til

ligheder, ja så er HiJaak Draw ikke det bedste bud.

Ud over denne lille sammenligning skal det dog nævnes, at programmet har nogle ganske effektive text-funktioner, og du kan naturligvis strække, hive, dreje og skubbe rundt med din grafik, uden at kvaliteten mindskes. Et meget rimeligt tegneprogram, der dog

FAKTA:

HiJaak Graphics Suite
Kræver min. PC 386 og 40 MB
fri harddisk plads
Pris: 1300,- vejl. udsalg
Forhandles af Ravenholm,
tlf. 44 88 99 00

Privat Computer bad et ægte ishockey-hold prøve PC-spillet "NHL Hockey '95", og begejstringen blandt spillerne var massiv.

RIGTIGT ISHOCKEY-HOLD AFPRØVER COMPUTERSPIK

Hvad siger rigtige ishockey-spillere til et spil som NHL Hockey '95? Privat Computer lod KSF's førstehold prøve spillet af.

Følelsen af fart, action og intens nærkamp på isen. Beruselsen ved at slå pucken ind i bagmålmanden. Joh, der er ikke noget så skønt som en gang ishockey - på computeren forstås.

Med "NHL Hockey '95" undgår man nemlig at skulle klæde om, og den eneste sved man producerer er den mellem hænderne og måske et par dråber på panden. Selve spillet, der er til PC, og ligger på en CD ROM, blev testet af Privat Computers garvede spilmeldere for et stykke tid siden, men hvad siger et par vaske-ægte

ishockey-spillere til "NHL Hockey"? Er det realistisk nok? For at finde ud af det, stillede vi en PC op, med lydort, joystick og hele pivtøjet, og lod flere af KSF's stjerner prøve spillet af.

Uhyggelig realistisk

Det var ikke tilfældigt at vi valgte at lade spillere fra KSF teste spillet: i snart et år har Privat Computer nemlig sponsoreret holdet. Og nu er holdet endda rykket op i 1. division resten af sæsonen, som

følge af en flot førsteplads i grundspillet, med 15 points og en mål-score på 88-31.

Spillerne fik hurtigt styr på joystickene, og var generelt meget imponerede over al den lyd, der følger med spillet.

Til dem er ikke kender "NHL Hockey '95" kan vi oplyse at der er rigtig 'pause'-musik mellem face-offs, masser af lyde fra publikum, en speaker med ægte halstemme, der fortæller hvem der scorer/assisterer/bliver smidt ud og hvorfor, samt meget mere - alt sammen med til at skabe den rigtige stemning.

Spillerne fra KSF fandt også hurtigt ud af, at man kunne være temmelig voldelig, og tackle helt vildt inden man bliver smidt ud.

Bondo er den spiller fra KSF, der har brugt mest tid i udvisnings-båsen, og han beskriver spillet således:

"Tacklingerne er geniale og lyden er også fed. Det eneste der

mangler er det RIGTIGE sprog man bruger, når man lige er stødt ind i en modstander!"

En anden spiller, Gullacksen, er holdets bedste afleverings-ekspert. Efter at have prøvet "NHL Hockey '95" et par gange udrørte han: "de fyre kan aflevere 100% præcist - lige som mig!". Den bemærkning fik dog et par kommentarer med på vejen fra nogle af de andre på holdet...

Interessen stiger

Mens gutterne fra KSF sidder og spiller (det foregår i omklædningsrummet!), kommer der flere nysgerrige til, lokket af de høje skrig og råb. Efterhånden er der ved at skabe sig en ægte ishockey-stemning i rummet - og det på grund af et computer-spil! Det siger lidt om spilbarheden af "NHL Hockey '95"; man skal bestemt ikke være ekspert for at have det sjovt.

Til lejligheden havde Privat Computer anskaffet et par specielle digitale PC-joysticks. PC-joysticks er normalt analoge, men er bedst til flysimulatorer; de digitale reagerer med det samme, og er faktisk nødvendige i ethvert action-spil. De lånte joysticks kommer fra Soft Xpress A/S, der var så venlig at stille fire stk. til rådighed. I selve PC'en havde vi desuden monteret en dobbelt joystick-port fra Betafon Aps, så man kunne spille to mod hinanden - og både joysticks og dobbelt gameport virkede bare perfekt!

Kasper er den der skyder hårdest af alle på isen. Midt i en så kaldt "face-off" får spillet følgende kommentar:

"Det er godt at man kan vælge om man vil skyde rigtig hårdt, eller bare aflevere. Jeg kunne dog godt tænke mig at man havde mulighed for at vælge, hvilken side af stavens fod man skød med, for på den måde at bestemme, hvor hårdt skuddet blev."

Forsvarsspilleren Lichtenstein beklager sig over de mange break-aways, hvor en spiller er kommet helt fri mod målmanden:

"Det er jo lige som i virkeligheden! HOV... Er der straffeslag?!"

Tja, selv i "NHL Hockey '95" er det muligt at få dømt et straffeslag mod sig, hvis man fælder en

fri mand. Det havde Lichtenstein nok ikke regnet med...

Endelig er der holdets målmand, der samtidig står for udseendet af Privat Computers spil-sider - Mont Sherar, der oprindeligt kommer fra Canada:

"Det er et fedt spil! Hvad siger du, skal man have en PC for at kunne spille det? Jamen, jeg har Mac!?" Aaarrggghh!"

Humøret er på højeste plan - alle er enige om, at "NHL Hockey '95" er ganske underholdende, selvom "det aldrig vil slå den ægte vare" - vi prøver forgæves at overbevise dem om, at dette NETOP er "the real thing", men de færreste lytter efter, for trænerens fløjte har netop lydt - nu skal der trænes - på rigtig is.

FAKTA:

PC-joysticks: Digital Quickshot Python 5, med en A- og B-knap samt autofire. Pris kr. 148,-
Soft Xpress, tlf.: 86 21 37 77 for nærmeste forhandler.
Dobbelt Game-port: Kouwell Add-On Card, pris kr. 149,- (husk at slå gameporten på lyd-kortet fra), og NHL Hockey '95 - PC CDROM, pris kr. 499,-
Betafon: 33 14 12 3

"NHL Hockey '95" er det mest underholdende computer-ishockeyspil til dato, med mosser af fart og spænding. Men er det realistisk?

Ishockey-holdet KSF 1 sponsoreres af Privat Computer, og er netop rykket op i 1. division. Hvad siger de til et ishockeyspil på computer.

XEROX
EXTRA

THE DOCUMENT COMPANY
RANK XEROX

Dine data
fortjener en plads
på 1. klasse...

Xerox Disketter opfylder alle de krav man kan forvente af et topprodukt. Xerox Disketter er 100% fejlfri

og kan anvendes igen og igen uden datab. Det behøver ikke at koste ekstra for den ultimative kvalitet.

Ring for nærmeste forhandler!

44 65 44 44

Læser Service nr. 8

"Vi går totalt Bananas"
Abeskøn Amitech PC'er..

SPAR 3000,- BANANER

Mød os på EDB & DATA i Forum 20-23 April 95

NU incl. Mus & Højttaler
MULTIMEDIA
486 DX2-80

Bemærk DX2-80

KÆMPE PRISFALD

- 4 Mb ram
- 420 Mb HD
- 14" SVGA
- Farve skærm
- Aztech dobbelt speed CD-Rom
- Sound Galaxy 16 bit stereo

Amitech Multimedia 486 DX2-80
En super lækker mask. spækket med super godt insenkram.
Feks Dobbelt-speed (2x) CD-Rom drev, ægte 16 bit stereo lyd-kort kant til kant farve LR skærm, plus

10999,-

Works 3.0 DK, fire prog. i et. Du får Database, regneark, kommunikation samt tekstbehandling. Køreklar fyldt med spil og Windows 3.11 samt Dos 6.2

PRIS - TACKLEREN

BINGO FOTO

DANMARKS FØRENDE

FOTO • COMPUTER
VIDEO • REDIGERING

BINGO SPECIAL Frederikssundsvej 26A 2400 Kbh. NV 3183 35 00
BINGO 1 Frederikssundsvej 57, 2400 Kbh. NV 38 34 11 24
BINGO 2 Roskildevej 284, 2610 Rødovre 35 70 03 62
BINGO AMAR-100 Amagerbrogade 100, 2300 S 31 55 19 30
BINGO BALLERUP Ballerup Centeret, 2750 Ballerup 44 65 35 05
BINGO FRB Værnedamsvej 1, 1919 Fri. C 31 24 51 12

Nu kan også DU lave dine helt egne Windows-spil - uden at kunne programmere det mindste!

Som de fleste andre sluttede min programmeringskarriere på et meget tidligt tidspunkt - nemlig da jeg blev træt af at lave underlige quiz-programmer i C-64-BASIC og forsøgte at finde ud af, hvordan DATA-kommandoen fungerede. Da det ikke lykkedes, forsøgte jeg forgæves med maskinkode - kilometerlange lister med hexadecimalt tal, fuldstændig

En verden af muligheder

Klik&Play er et Windows-program, og de spil, man laver med det, kører under Windows. Det er godt af flere årsager. For det første

Til gengæld kan man lave lige så mange levels, man har lyst til, og de bliver nydeligt sat op på Storyboard-editoren. Ved et enkelt tryk på musen kan man hurtigt blive overført til den level, man vil arbejde på - og derved ryger man direkte til Level-editoren.

Level-editoren minder om et DTP-program - på mange måder. En gabende hvid flade møder en, og rundt omkring er der adskillige muligheder for at klistre ting ind.

Det første er naturligvis en baggrund. Der er mange flotte at vælge imellem: sørøverskibe, skove, Wildwest-byer, fodboldbaner og mange, mange andre. Fælles for dem alle er, at de både er vittige og veltegnede, og man "trækker" dem ind på spillefladen indtil de er der, hvor man vil have dem. Derefter kan man krydre med alskens effekter: planter, huse, svampe, skraldespande, ønskebrønde - flere hundrede forskellige krydderier, der gør det hele lidt mere fantasifuldt.

Naturligvis kan man også lave sin egen baggrund og importere den til Klik&Play - hvis du gerne vil have et billede af din kæreste i baggrunden, er det nemt at scanne ind og bruge. Du kan nemt ændre farver og størrelser, indtil rammerne er helt perfekte til dit første spil.

Sprites skal der til

Inæsten ethvert spiler dersprites
- ting, der bevæger sig. Igen kan
du fra mange forskellige grupper
vælge løs: her er dyr, mennesker,
monstre, mytologiske væsner,
bevægeligt legetøj og meget andet.
Du anbringer dem simpelthen der,
hvor de skal være, og går i gang

med at forme dem. Der er over 1000 forskellige at vælge imellem.

Her starter så "programmeringen", der ikke er nær så slem, som den lyder. Et tryk på højre museknop bringer en menu frem, hvor du kan indstille præcis, hvordan din figur skal bevæge sig. Nogle af dem skal måske styres af en eller flere spillere, andre skal bare have et fast bevægelsesmønster. Det kan de få ved, at du tegner en fast rute, de følger. Du kan også få dem til at angribe en specielt figur (din f.eks!) eller blot at patruljere frem og tilbage.

Næsten alle figurerne er allere-
de animerede, men det er ikke
altid, at animationen passer. Der-
for kan du gå ind og rette på den
- f.eks. spejle eller rotere bevægel-
ser, så figuren både kan gå mod
højre og venstre, hoppe og dukke
sig på en måde, der ser sandsyn-
lig ud. Du kan indlægge pauser og
finindstille parametre - f.eks. om,
hvor langt en person kan hoppe
(hvis de KAN hoppe), hvor hurtig-
t de kan dreje rundt om sig selv
o.s.v.

Nogle ting, f.eks. kugler i et flipperspil, skal også kunne reflekteres, hvis de rammer noget. Her kan man finjustere, hvor meget de skal accelerere, hvor meget tilfældighed der er i retningerne og hvor mange vinkler, de kan komme tilbage fra. Det hele er meget nemt og smertefrit gjort med musen, og for hvert objekt kan man teste bevægelsesmønstret, før det bliver brugt i det endelige spil.

Når alle venner, fjender, bonus-
ting og baggrunde er placeret rig-
tigt, er det tid til at få dem til at
spille sammen.

Begivenheder

Begivenheder dækker over alle mulige hændelser i dit spil. Hvad sker der, hvis din sprites går ud over "kanten" af skærmen? Hvis en kugle rammer en fjende? Hvis der bliver trykket på en tast?

Det kan du indstille på to måder. Den nemmeste (og smarteste) er ved at sætte spillet i gang med Step Through-editoren. Hver gang, en begivenhed indtræffer, stopper spillet og spørger, hvad der nu skal ske. Hvis vi f.eks. har lavet et rums-kydespil, og begivenheden er, at et af vores laserlyn har ramt en alien, kunne resultatet være, at rummonsteret udstøder en klagende lyd, lynet forsvinder, monsteret dør, der afspilles en eksplosion og der bliver lagt hundrede point til vores score. Hver enkelt af disse ting kan let klikkes på plads, og det er lige så nemt at rette på dem senere, bytte rundt på rækkefølgen o.lign.

uforståeligt for alle. Jeg erkendte, at jeg måske skulle nøjes med at anmelde spil.

De sidste år er det blev nemmere. Europress har udgivet Amos-serierne, der på PC og Amiga gjorde avanceret programmering lidt lettere. Bare ikke let nok var vi mange, der mente. Vi ville have lov til at kunne lave spil på få timer uden det mindste besvær.

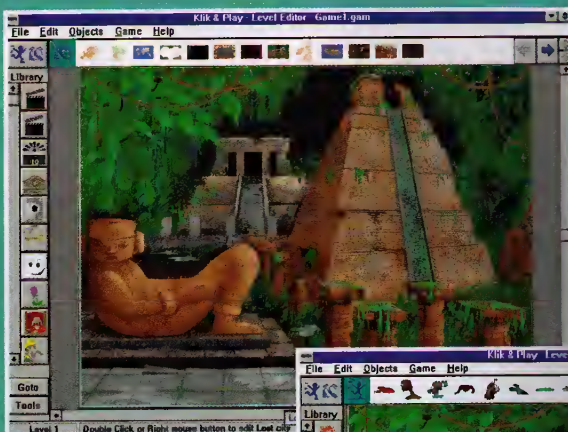
Det får vi lov til nu. Med Klik&Play tager det kun minutter at lave noget, der kan spilles -

giver det et nemt brugerinterface, og for det andet skruer det automatisk forventningerne ned til, hvilke type spil man kan lave. Dobbelt parallax-scrollende texturemappede flysimulatorer ligger uden for Klik & Plays rækkevidde. Til gengæld er der mulighed for at omsætte næsten alle andre ideer til virkelighed - det gælder bare om at have ideen.

Et spil er bygget op af en række skærbilleder - og de er stationære. Man har lov til at animere

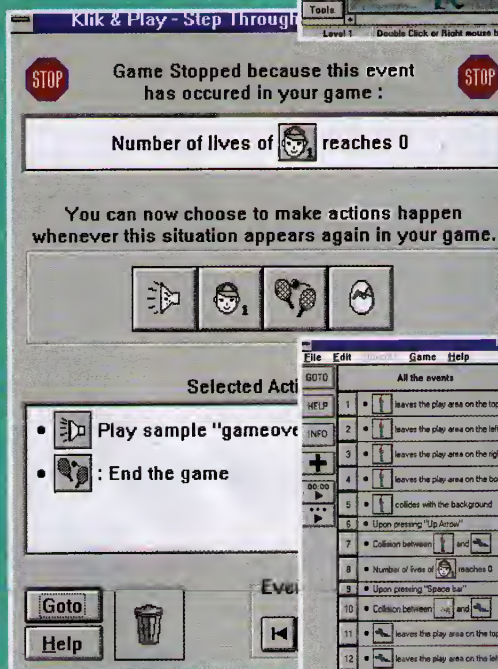

SÅ NEMT ER DET:

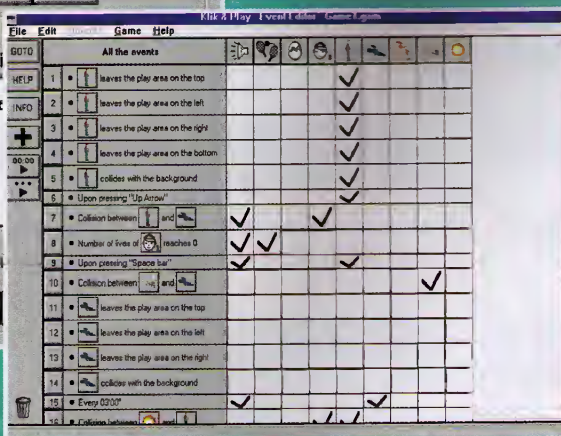

Vi har besluttet os for at lave et kampspil, der foregår i Amazonjunglen. Baggrunden trækkes ind på arbejdsområdet - nu skal vi bare have en helt og nogen modstandere.

Fra nogle af de mange billeder har jeg valgt, at vores helt bare skal være en almindelig fyr. Han er placeret helt ude til venstre, og hans modstandere er et trehovedet monster og en mumie. Man kan nemt tegne ruterne ind for de forskellige væsner, få dem til at spytte ild og meget andet. Efter lidt arbejde sætter man spillet i gang.

Efter lidt kamp er det overstået. Vores helt viste sig ikke at være særlig dygtig, og har nu mistet sit sidste liv. Det udløser en lyd, der siger "Game Over" og sluttet spillet.

Her er vi så i Event-editoren, hvor vi kan se alle spillets muligheder. Her kan vi blandt andet se, hvad der sker, når det trehovede monster bliver ramt med en af vores kasteknive, at uhyret skyder en ildkugle afsted hvert tredje sekund og at begge dele er forbundet med lydeffekter. Når alle begivenheder er tegnet ind, er spillet færdigt.

Det er også her, alle tastetryk bliver lagt ind - et tryk på space affyrer måske en torpedo (med en hvislende lyd) og trækker en fra torpedo-tallet, mens de fjendtlige ubåde bliver alarmeret af lyden og trækker sig væk. Det hele indstilles ved at klikke sig igennem menuer, hvor der er ganske mange og sofistikerede ting at vælge imellem. Det giver rige muligheder for at lade fantasien udfolde sig i kreativitet.

Når der ikke er flere begivenheder (eller når spilleren har mistet alle sine liv), holder Step-Through-tælleren op. Men alle informationerne er nu blevet lagret i den store Event Editor, hvor man kan gå ind og ændre dem, hvis man har lavet en fejl eller bare har fundet på noget mere.

Event Editoren er et gigantisk spreadsheet, hvor der på langs står alle de begivenheder, spillet kender og på tværs er et billede af alle spillets objekter og et par symboler for lyd, score m.m. Hvis en af begivenhederne påvirker en ting, er der et lille hak i deres fælles celle, så man nemt kan se det - og et klik på hakket viser, hvad påvirkningen præcis er. Det er utrolig enkelt at slå effekter fra eller til og at overskue, hvad der har betydning for hvad.

Det er også i Event Editoren, at man laver de mere avancerede forudsætninger: Hvis disse to figurer overlapper hinanden, skal rumskibet bevæge sig dobbelt så hurtigt. Hvis alle tinsoldaterne er ødelagt, skal et nyt regiment dukke op. Hvis spilleren svarede forkert på et quiz-spørgsmål, skal han have en ny kategori spørgsmål...

Event Editoren er hjertet i Klik & Play og den egentlige nyskabelse i forhold til lignende programmer. Det smukke er, at systemet automatisk sikrer, at intet bliver overset - der er ikke nogen uforudsete begivenheder, der kan opstå, som får spillet til at gå ned. Systemet jonglerer nemt med animationer, lydeffekter, point, liv og energi - og al den kedelige programmeringskode bag ser man ikke noget til.

Spillet skal gores færdigt

Til trods for at disk-versionen af Klik & Play kommer med over 1000 animerede objekter og hundredevis af baggrunde (og at CD-ROM-versionen har 600 ekstra stykker grafik), kan det alligevel ske, at du mangler noget. Måske er du ikke helt tilfreds med livtælleren, måske ligner din fodboldspiller ikke Michael Laudrup nok eller din baggrund skal være mere flippet. Også her er der hjælp at hente.

Baggrunde kan enten laves hurtigt eller mere detaljeret. En hurtig baggrund er ikke andet end et mønster, der er ensfarvet, mosaik-agtig eller tonet mellem flere forskellige farver. Er man ikke tilfreds med det, kan man gå ned i en dybere detaljeringsgrad og selv placere hver eneste pixel, så den sidder helt rigtigt.

Mere aktive objekter kan laves lige så let. Et temmelig godt animationsværktøj gør det nemt at klippe, klistre og kopiere frames for bagefter at få dem til at simulere de helt rigtige bevægelser.

Hvis det er et undervisningsspil du laver, får du sikkert brug for at lave quiz-skærme, hvor spilleren med musen eller keyboardet skal vælge mellem flere forskellige svarmuligheder. Også det er nemt at lave - man skriver blot teksten, og computeren sætter den selv op.

Efterhånden som man har lavet alle de levels, man har brug for, er det tid til at lave en startskærm og en slutskærm - evt. en highscoreliste. Det er lige så nemt som at lave resten af spillet: de enkelte skærme laves som særlige levels, der optræder ved spillets start og slut.

Så er der ikke andet tilbage end at gemme spillet i en .EXE-fil, så alle vennerne kan spille det i deres eget Windows uden at have Klik & Play. Man kan endda tilknytte en Help-fil, (skal skrives i f.eks. Write), hvis man har lyst til at give spillet et par ord med på vejen.

Hvad nu hvis det er godt?

Det er let at lave noget godt i Klik & Play, så når man er færdig med at lave sine egne versioner af Pacman, Tetris, Space Invaders og Galaga, får man måske en originalide. Hvis den resulterer i et virkelig godt spil, kan man kontakte Europress og for en beskedent sum få en tilladelse til at sælge spillet kommercielt. Europress hjælper også med at formidle kontakter til store firmaer eller andre Klik & Play-brugere, det kunne være nyttigt at arbejde videre med.

Måske er det starten på livsværdig rigdom og berømmelse - og måske er det ikke. Men Klik & Play giver i hvert fald så rige muligheder for at lave virkelig gode og sjove spil, at det kun er ens egne kre-

ative evner, det kommer an på. Selvom programmet praler med, at det kan lave spil, der er lige så gode som de kommercielle, skal man nok ikke regne med, at man kan lave sit eget Kyrandia eller Wing Commander-spil. Men

Klik & Play er alligevel en revolution for alle lænestolsspillere, der ikke synes, at spildesignerne er gode nok. Nu kan vi endelig vise dem, hvordan VI ville lave spille-
ne...

Et af de 14 spil, der følger med CDROM-versionen af Klik & Play: et hurtigt actionspil, hvor man med sin kanon skal beskytte byerne. Alle spillene kan hentes ind og ændres, så de passer til ens egen smag.

CD-ROM SHOP

Tlf.: 35 36 90 99

Fax: 35 36 60 99

"Velkommen i Danmarks største CD-ROM butik..."

Butiksleder Rasmus Pedersen

Så du DM i DOOM på TV2? Denne CD-ROM er produceret i februar '95 og indeholder helt nye baner til DOOM I, DOOM II og HERETIC. Lav selv dine egne baner...

Best.n.r.: 1336 **KUN kr. 149,-**
Doom Developers Kit #1

Denne CD-ROM indeholder bl.a. danske programmer og al forklaring og tekst er på dansk. Du får en lang række nyttige programmer bl.a. budget- og animationsprogrammer.

Best.n.r.: 1335 **KUN kr. 99,-**
Suveræn ShareWare

Her er fortsættelsen til vor mest populære frække CD-ROM "From Denmark #1". Denne fortsættelse indeholder 400 billeder af piger som du kan glæde dig over hver dag.

Best.n.r.: 1323 **KUN kr. 99,-**
From Denmark With Love 2

NASA har været med til udviklingen af dette spil. Kan du få en "by" til at fungere i rummet? Du skal sørge for, at koloniseringen i rummet lykkes og bliver selvforsynende.

Best.n.r.: 1128 **KUN kr. 299,-**
Outpost

Super Font Collection er en dansk produktion med kvalitetsfonte. Få over 1000 fonte med ÆØÅ. Der medfølger en uundværlig 72 siders oversigt over alle fonte!

Best.n.r.: 1322 **KUN kr. 249,-**
Super Font Collection

Tekstbehandling, regneark, kommunikations- og tegneprogram samt database. Perfekt integration mellem de forskellige moduler. Ideelt til private og mindre virksomheder!

Best.n.r.: 1275 **KUN kr. 499,-**
Microsoft Works 3.0 Bonus: Money 3.0

Det er lige før man kan lugte brændt gummi når man kører på motorcykel i dette suveræne motorcykel simulationsspil. Her kan du give den gas uden fartbøder...

Best.n.r.: 1341 **KUN kr. 299,-**
Cyclemania

Lav selv dine egne spil og tilsæt de monstre, lydeffekter og grafik du ønsker. Indeholder også spil som kan spilles med det samme. Spillet er på top-10 i England!!!

Best.n.r.: 1337 **KUN kr. 449,-**
Klik & Play

Helvede er løs... Kan du bevise din uskyld? Spillet er et rigtig Cyberpunk spil som foregår i år 2095, hvor regeringen kontrollerer helvede. Medv.: Bl.a. Grace Jones!

Best.n.r.: 1339 **KUN kr. 449,-**
Hell

BUTIK: CD-ROM SHOP

Falkoner Allé 36 - 2000 Frederiksberg
Åbent: Man-Fre: 10-17.30 - Lør: 10-14

Få en GRATIS farve CD-ROM brochure - send os en frankeret svarkuvert (kr. 5,-)

POSTORDRE: CD-ROM SHOP

Postboks 554 - 2200 København N
Henv.: Alle hverdage 10-17

FÅ MÅNEDENS PC-DISK GRATIS

- BLIV ABONNENT PÅ PRIVAT COMPUTER!

SPAR 93,75

Normalt skal du betale kr. 481,25 for 11 numre af Privat Computer. Benyt dig af dette gode tilbud, og få bladet i et helt år (11 nr.), for KUN kr. 387,50! Du SPARER altså kr. 93,75 - og får GRATIS måneds-disketten til PC.

Normal-pris, 11 numre inkl. månedens PC-disk kr. 481,25

Abonnements-pris, 11 numre INKL. månedens PC-disk kr. 387,50

DU SPARER HELE kr. 93,75!

KONKURRENCE

VIND KR. 5.000 - HVER MÅNED!

Som års-abonnent er du desuden automatisk med i Privat Computers månedlige udtrækning, hvor du kan vinde:

- Et gavekort på kr. 5.000,-!
- To præmier a kr. 1.000,- kontant og skattefrit!

MÅNEDENS PC-DISK:

Hver måned, 11 gange om året, får du en ny PC-disk med Privat Computer! Fyldt til randen med specialudgaver af de nyeste programmer! 100% spilbar, så ha' joystick og lyd-kort parat! Bliv abonnent via kuponen på denne side, og få disketterne gratis!

JA TAK! Giv mig straks et års-abonnement på Privat Computer. Jeg får samtidig månedens spændende PC-disk helt GRATIS, i alt 11 blade og 11 PC-disketter.

☐ Jeg vil være års-abonnent! (kr. 387,50).
Mit abonnement skal starte m. blad nr. _____

☐ Jeg har 1/2-års abonnement, men vil gerne være års-abonnent i stedet!
Mit abonn.nr.er : _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

Computertype: _____

Alder: _____

Sendes
ufrankeret
Audio Media
betaler
portoen

**Privat
Computer**

St. Kongensgade 72
+++1003+++
1045 København K

PSYKOTEST: HVEM

Svar ærligt på spørgsmålene i Privat Computer lille psyko-test, og find ud af, hvem du egentlig er.

Af Bjarne Tveskov

Så nærmertidensig, hvordan du med svædende hænder og et flakkende blik mærkede at det igen er tid til en hurtig omgang mental forårsrensning. Privat Computers frygtede psyko-service har barslet med en række nye og udspekulerede spørgsmål, som nok skal give svar på, om det nu også står helt godt til med dig. Du vælger simpelthen det afsva-

rene der umiddelbart passer bedst på dig, uden at tænke over det for længe. Skulle det utrolige ske, at ingen af svarene passer på dig, vælger du selvsagt det mindst forkerte svar. Spørgsmålene er krydsrefereret efter Voigt/Kempf metoden der afslører alle forsøg på uærlige besvarelser. Så dæmp lyset, sæt dig godt tilrette i stolen, slap af, og gør dig klar... Så begynder vi:

1. Hvilken af følgende TV-reklamer foretrækker du?

- A. Jeg ser faktisk aldrig reklamer
- B. "Jamen det er jo hele tre ønsker. Det går virkelig ikke" (fra Kinder Überraschung-reklamen)
- C. "Den fedeste 32 bit 4 megabyte-måde at køre PC på" (fra OS/2 reklamen)

2. Du er til fest hos en af dine venner (hvis du ikke har nogen, så spring dette spørgsmål over) der ikke blot har en Pentium PC, men utallige, enlige bekendte af hunkøn. Hvad gør du?

- A. Spørger min ven hvilke spil han har installeret på PC'en
- B. Uden betænkning styrer jeg over til hende den lyshårede, og spørger om hun vil med hjem og se min CD-ROM samling

C. Jeg kalder alle gæsterne sammen, og begynder højlydt at demonstrere regnefejl i Pentium'en

3. Beskriv det første du kommer til at tænke på i forbindelse med din mor?

- A. Jeg tror dem der har lavet testen har set "Blade Runner" for mange gange
- B. Når hun ventede med kakao og boller, når jeg kom fra skole
- C. Hun hjalp mig med at købe min første Commodore 64

4. Du er taget en tur i det lokale BILKA varehus. Pludselig går alt lyset ud. Hvad gør du?

A. Sætter mig roligt ned, og begynder at drikke en af de 36 1.5 liters Coca Colaer jeg har i indkøbsvognen

B. Jeg tænder straks min bærbare PC, og leder med lyset fra skærmen mine paniske medkunder i samlet flok til udgangen

C. Jeg griber flux en 486DX2'er med 16 MB RAM (for jeg be-

finder mig selvsagt allerede i PC-afdelingen) og løber mod bagindgangen

5. Hvordan vil du helst tilbringe din næste juleferie?

A. Til kæmpe demo-party i Herning som jeg plejer

ER DU?

- B. Slappe af med venner og familie
C. Drikke gløgg og øve mig på DOS-manualens index

6. Tager man skade af at spille Doom?

- A. Ja, for det har jeg selv læst i en kronik i Politiken
B. Ja, jeg fik hold i nakken sidste gang jeg lavede et nyt level
C. Næh, det iddqd gør man idkfa da under ingen idfa omstændigheder

7. Hvor stor er din harddisk?

- A. Stor nok
B. Hvilken én af dem?
C. Den er vistnok på 120 Mega

8. Er du på Internet?

- A. Ja, jeg har haft en konto hos Uni-C i et halvt års tid
B. Ja, jeg har mine egen højhastigheds PPP-forbindelse
C. Inter-hvad-for-noget??

9. Hvilken af følgende vil du helst tilbringe en uge med på en øde ø?

- A. Ole Grünbaum
B. Tor Nørretranders
C. Mette Weyde

10. Hvilket af følgende spørgsmål optager dig mest?

- A. Er Chicago det samme som Windows95?
B. Kan Doom køre under Windows95?
C. Kan man køre Windows95 under Doom?

(Fortsættes næste side)

11. Hvilken del af din computer er mest slidt?

- A. Control/Alt/Delete-tasterne
- B. Joystickporten
- C. Den "Kom hurtigt igang" manual du fik nede i butikken

12. Du står og venter på bussen, da en ældre dame spørger hvad klokken er:

- A. Jeg kommer stort set aldrig udenfor en dør, så spørgsmålet er irrelevant
- B. Jeg har for travlt med at spille Tetris på min GameBoy

C. Jeg kører aldrig med bus

13. Du vinder godt 100.000 i Lotto. Hvad bruger du pengene til?

- A. Tager på "Visual BASIC"-konference i San Francisco
- B. Køber mit eget Virtual Reality system
- C. Køber nyt gulvtæppe og sætter resten i banken

14. Hvilken af følgende har du flest af?

- A. LP'er
- B. CD-ROM'er
- C. Venner

15. Din kæreste beder dig om at vælge mellem hende og din computer. Hvad gør du?

- A. Jeg har ingen kæreste, så spørgsmålet er irrelevant
- B. Beder hende om at aflevere nøglen på vej ud
- C. Spørger om hun siger "OK" eller "Cancel" til en snak om problemet

Det var så de 15 spørgsmål. Og nu må du hellere tage et glas vand og en dyb indånding, inden du kigger i boksen til højre hvor sandheden om din person vil blive afsløret.

Først lige et par undtagelsestilfælde:

- 1) Valgte du svar A i spørgsmål 1 eller svar B i spørgsmål 8 er du ikke bare underlig, du er utvivlsomt løgner, og resten af testen er for dit vedkommende hermed erklæret ugyldig.
- 2) Spørgsmål 7, svar A; Hvad er det for noget sludder? En harddisk kan aldrig, jeg gentager; aldrig blive stor nok. Efter at have klaret disse småting, kan vi komme videre med det mere alvorlige, nemlig selve pointoptællingen:

I spørgsmål 1 til 5 er:

Svar A=0 point.

Svar B=5 point.

Svar C=10 point.

I spørgsmål 6 til 10 er:

Svar A=5 point.

Svar B=10 point.

Svar C=0 point.

I spørgsmål 11 til 15 er:

Svar A=10 point.

Svar B=0 point.

Svar C=5 point.

Hemmelig drøm om at komme på forsiden af "Euroman"

Modefrisur

Fedtskæg

Elektronisk Organizer

Mobiltelefon

Spidse albuer

Bløde knæ

Karl Smart

Italienske modesko

Og hvis du i spørgsmål 9 svarede A eller B har du hermed reddet dig 20 ekstra point.

Der skal i forbindelse med ud-

regning af din point-score advares mod at anvende en Pentium PC (brug hellere papir og blyant eller en kugleramme). Brug af

Pentium kan i denne sammenhæng i sjældne tilfælde medføre alvorlige psykologiske fejlvurderinger, og PCs redaktion fra-

lægger sig ethvert ansvar for eventuelle problemer i den forbindelse.

HVEM ER DU SÅ?

0-45 point:

AHA, et interessant og let forståeligt tilfælde; Du læser garanteret "Privat Computer" bagfra (Spilannoncerne, så Secret Service og til sidst Gameplay). Det eneste du ser er Eleva2eren og Hugo, og det er ikke for at kigge på Nina vel? Nej, det er fordi Hugo er et COMPUTERSPIEL ik'oss? Sagen er jo nemlig den at du i høj grad er afhængig af computerspil, hvilket forhåbentlig ikke kommer for meget bag på dig. Hvis det gør, så husk at første trin på vejen til helbredelse er at erkende sit problem. Det er meget godt at kunne cheat-koderne til 27 spil i hovedet, men hvad med buskøreplanen, familiens fødselsdage og kongerækken?

Der kniber det formodentlig mere, og hvis der ikke gribes ind nu er det tvivlsomt om du kan huske hvad du selv hedder om føje år. Ligeledes er det er ikke tennissalvage der plager dig, derimod er Joystick-kramper nok noget du kæmper med i det skjulte. Men giv ikke op; ved at tage denne test har du allerede taget et første, vigtigt skridt mod hel eller delvis helbredelse.

50-105 point:

UHA, UHA!! Her har vi virkelig fat i den bløde mellemvare hva? Du vil vist gerne være ven med alle og også gerne lidt smart? Din computer har du nok mest fordi "de andre" også har én, og man vil jo nødigt sakke bagud vel?

Du var garanteret en af dem som har haft en Internet konto hos Uni-C i et halvt års tid, eller også går du og overvejer, om du ikke skal have én. Du bør være opmærksom på en række faresignaler der kan indikere at du er på vej ud i virkelig alvorlige problemer; Du har et billede af Niels Helveg hængende over din computer? Du overvejer at anskaffe et eller flere af følgende; Dværghamster? Abonnement på "Tænk"? Have-traktor?

Kan du svare bekræftende på nogle af ovennævnte symptomer, så søg da straks hjælp hos et krisecenter for akut kedelige mennesker. Tag så testen igen, og bed til at du havner i en anden kategori næste gang.

110-170 point:

NØRD ALARM! NØRD ALARM! Den er helt gal med

dig, virkelig gal. Som salige Kim Schumacher engang sagde "Du hører til blandt dem som har begravet hjernen i teknikken, druknet livet i computeren, og hvis kærlighedsliv kun består af In- og outputs". Gå hellere ud og tag et koldt brusebad, sund dig lidt og tag så testen én gang til. Hvis du stadig havner i denne kategori, er det nok på tide at tage dit liv op til revision. Prøv f.eks at nøjes med at sidde 6-8 timer foran PC'en per dag, køb en deodorant (og BRUG DEN!) og træk gardinerne fra til en forandring. Prøv evt. også at se lidt TV og læs en avis i ny og næ. Ikke at man nødvendigvis bliver kloge af dét, men livet er jo også andet end SCSI, C++, algoritmer og tekniske manualer eller hvad?

ses

scandinavian entertainment software
PRÆSENTERER

ses

BLUEPOINT ICD-310

KR. 1.245,-

ICD-310
med 6 ass.
supergames
eller
med 7th Guest
eller
med Megarace
kun
1.400,-

TILBUD PÅ SPIL

Vi har masser af tilbud på spil, Falcon 3.0 til kr. 150,- (CD), Fields of Glory 150,- (CD, PC, Amiga), Magarace 150,- etc. Meld dig ind i vores klub (150 kr. første år) og få 15% på alle prislister (kun software).

MPEG
2.685,-

MEDIA SHARE

Supergames,
Wingames eller
Megagames
2 for 100,-
3 for 145,-
6 for 275,-

Alle priser i denne annonce er inkl. moms

☐ **Ja tak**, jeg vil gerne høre mere om, hvordan jeg bliver medlem af jeres postordrekub og får et gratis spil.

Som medlem får du hver anden måned tilsendt et katalog over 30-50 af de bedste spil på markedet samt mulighed for at spare 20-40% på spillernes normalpris (der er ingen købetvang).

Medlemskab koster kr. 150,- om året.

☐ PC ☐ Amiga ☐ CD-32

Navn: _____

Adresse: _____

PC-Appl 95

ESCAPE, Nørrebrogade 1, 2200 København N • tel. 31 39 63 66, fax 31 39 27 17

gameplay

Legend of Kyrandia 3:		Pizza Tycoon	39
Malcolm's Revenge	34	Noctropolis	40
MetalTech: Battledrome	36	Disney's Aladdin	42
US Navy Fighters	37	5th Fleet	44
WarCraft - Orcs & Humans	38	Hell	45

Legend of Kyrandia 3: Malcolm's Revenge

Udgiver: Westwood Studios/Virgin
Kræver: PC m. CD-ROM, min. 386DX 33 MHz, 4 Mb RAM, mus, 10 Mb HD, 1 Mb VGA-grafikkort
Understøtter: Soundblaster, Roland
Vi anbefaler: 8 Mb RAM
Set hos: ESCape (31-396366)

Nat; udenfor. En statue, over-skidt af usynlige fugle, strit-ter sært forladt mellem kas-serede møbler og ildelugtende affald. Statuen ikke bare forestil-ler den onde hofnar Malcolm, den

er den onde hofnar Malcolm, der blev sat i sten som straf for sine forbrydelser mod kongen.

Lidt borte; indenfor. Et mægtigt lyn åbner natten bag nedrullede gardiner, én gang, uden forvarsel

og uden følgeskab af regn. De sovende indbyggere i Kyrandia vender sig i deres senge, de grynter og sover videre. Oget sted derude bliver sten atter kød.

Det onde er løs. Og foren enkelt gang træder musepilen i dæmoni-ens tjeneste: Malcolm's Revenge ses gennem skurkens øjne, og eventyrets ultimative mål er hæv-nen over de vattede gode.

Det er godt at være ond

Kontrollen i dette grafiske even-tyr er simpel som et tv-spil. Musen er pilen, og venstre museknap er nok. Klik for at undersøge, klik for at gå, klik for at tale, her er ingen særskilte ikoner for nogen af dele-ne. Og læg fundne sager ned i de 10 kasser i bunden af skærmen så ved man hvor de er, hvis man vil prøve at bruge dem på noget eller give dem til nogen.

Samtalerne vælger deres egne

The Ends of the Earth

Nice Try Points! 265

Options: gem og hent, slå det lattermilde publikum til og fra, etc.

Objekter: plads til 10 forskellige; klik for at bruge dem et sted på hovedskærmen.

Malcolms narrestav: vift lidt med den og alle griner.

Spilop-point: masser af point for grove løjer, ikke særlig mange point for seriøst pusleri.

Humørpil: venstre for slikket venlighed, opad for kåd sarkasme, højre for løgn-på-løgn.

replikker, stift og mekanisk. Kun ét kan ændres: Malcolms væremåde. Han kan være sit normale, sarkastiske selv; han kan gøre sit bedste for at lyde venlig; og så kan han tænde helt af som systematisk lystløgner. Hver situation har sin optimale fremgangsmåde - det er op til spilleren at eksperimentere med humørbarometeret.

Malcolms tilbagelånedes ondskab er en af forcerne i eventyret. Han er langt mere interessant som person end noget medlem af det Sierra-sukrede kongehus han prøver at tage røven på, og så har han en til tider rammende tør humor der følges op af samlet dåselatter fra et medbragt publikum. På flere måder er han som en dæmonisk studievært: konstant opmærksom på publikum hinsides skærmen, både i stemmeføring og ordvalg. Ja, Malcolm har man ikke noget imod at identificere sig med for en eftermiddag.

Venlighed giver mig kvalme

En eftermiddag kan nu nok ikke gøre det hvis man har planer om at komme særlig langt. Trods det simple styresystem er problemerne nemlig overraskende svære og forenede vedkommende ligefrem originale. Problemerne er gerne lede, men ikke direkte unfair. Hvis Malcolm er dum og mister et objekt, er han for eksempel ikke fortabt; han kan med garanti skaffe ét mere eller generobre det gamle igen med lidt snilde og lidt arbejde. Således også med døden: hvis Malcolm kreperer,

kan han altid bede om en chance til og blive sat tilbage til øjeblikket før hans fatale fejltrin.

Malcolm's Revenge er en evig pendlen mellem frustration og uheldt begejstring. Frustrationen ligger i musepilens snærende simplicitet, og frustrationen ligger i Malcolms enslydende svar, når man ihærdigt klikker et skærm-billede igennem på jagt efter skjulte detaljer og får den samme kommentar for både femte og tiende gang. Til frustrationen bør også regnes følelsen i maven, når man bare ikke kan komme videre.

Men begejstring fylder den anden halvdel af spillets rum. Til begejstringen hører naturligvis glæden ved at løse et godt, svært problem, men lige så vigtig er den begejstring der fødes når det lykkes én at være rigtig ond. Spillet er nemlig i sandhed formet i Malcolms billede, og der er rig lejlighed til at dyrke det dekadente og den dårlige samvittighed. Har du lyst til at balde en lampe eller to?

Bliver du høj over at lyve bare for

at løgnens skyld? Kunne du tænke dig at trylle en hund om til en mus, bare for at høre den pibe? Og hvad med at snitte lidt i prins Brandons fine vimpler, nu du har tiden? Således er der så meget tidsfordriv og alle narrestregerne belønnes med spilop-point i et omfang der helt overskygger de point man får for at være seriøs. Efter 5 MacGyver-point og nogle Lystløgner-dit-to kan man lidt igen.

Det skulle du også prøve.

Jakob Sloth

Kyrandia 3 (CDROM)

+ Helt igennem fremragende indledning, god tale, flot grafik, udfordrende problemer, masser af spas.

- Simpelt styresystem, lidt kedelig musik, til tider høj frustrationsfaktor.

= 91%

MetalTech: Battledrome

Udgiver: Sierra

Kræver: 386/33 MHz., 4 mb RAM, 12 mb HD, VGA kort

Anbefales: 486/66 MHz., 8 mb RAM, Sound Blaster,

Thrustmaster / Flightstick Pro

Understøtter: Ad Lib, alle Sound Blaster, General Midi, Roland LAPC-1 og MT-32. Flightstick Pro, div. Thrustmasters, modem eller netværk.

Set hos ESCape (31-396366) til 199,-

Her er en af den slags spil som man undrer sig over, hvorfor de ikke gjorde lidt mere ud af. I alt sin enkelthed dyster 50 personer om at være den bedste til at kæmpe med Herculan-robotter (fra rollespillet BattleTech) om æren af at være den sejeste karl med en Herculan - men selvfølgelig er der også penge med i spillet. Foruden en fast præmie til vinderen kan man vædde ekstra skillingen med modstanderen - hvis han altså tør. For overskuddet kan man indkøbe bedre våben og andet udstyr til Hercen eller som ofte, betale reparationer.

Den døden på styler

Duellerne udspilles i Cyberspace, altså kommer der ingen rigtig galt

PC: Få den galning væk! Det er svært at ryste en forfølger af sig, men med de større Herces kan man droppe selvsøgende miner for at ryste skygger af sig.

PC: Hver duel skal forhandles med modstanderen. Man enig om reglerne, vinderkriterier, hvordan arenaen skal indrettes, og sidst, men ikke mindst, hvor meget I væder om udover den faste præmie.

afsted. Ingen død! Ingen larvefødder! En Herc er ellers et veritabelt fort stablet på toppen af et par robotben. Fra cockpittet i Hercen stirrer ud på den abstrakte simulator. Et fuldt panel af HUDs viser orientering, arsenal, skjold, skade og så videre. Arenaen er et kulsort cyberspace med hvide prikker på gulv og loft så man får fornemmelsen af bevægelse. Der

står måske nogle store blokke hist og pist som forhindring, og har man forhandlet hårde betingelser, løber man sikkert ind i et par kanontårne. Et eller andet sted styler modstanderen Herc rundt med opladte blasters og udsigten til adskillige tusinde gryn hvis du taber.

PC: Jamen, er det ikke Harry? Min Herc set fra spejderdroiden, som man kan købe til at flyve rundt på banen og - spejde.

ne betjene de forskellige faciliteter som kanoner, spejderdroid og energiprioritering. Så er der kun næsen tilbage. Det går noget bedre med et joystick. Så har man da næsen fri og kan se skærmen.

Med avancerede joystick som Flightstick Pro eller Thrustmaster WCS II bliver det nemmere. Så kan man styre både tårn, Herc og våben med én hånd, og man går knap så ofte i panik med fingrene i febrilsk tasedans når Hercen brager ind i møblementet på banen, tårnet vender forkert og duellanten står og tømmer sit arsenal i nakken på dig.

Der er godt med adrenalin i kampene, som tager tid at mestre, men der er desværre ikke så meget mere i Battledrome, og det undrer. Man kunne sagtens have implementeret det i f.eks. et strategispil, men som det er nu er det ikke investeringen værd med mindre man ønsker at spille mod andre via NKT (netværk, kabel, telefon).

Søren J. Svendsen

PC: Tog ham på sengen og nu fuld skrald på kanonerne. Den ufolignende dims øverst er dommeren som skiller parterne ad når der er infight (læs: de filtreres ind i hinanden). Og selv med et Flightstick går der nogen tid før man mestrer kunsten at smadre virtuelle robotter til fulde.

Mareridt på styler

Desværre er det et mareridt at styre Herc en uden et joystick. For det første skal selve robotten manøvreres rundt i arenaen med de fire piletaster - det bruger man den ene hånd til. Derudover kan kanontårnet vippe og drejes i alle mulige vinkler, og det styres med andre fire taster. Det var den anden hånd. Desuden skal man jo kun-

Battledrome (PC)

Kampene er intense med heftigt soundtrack og flotte Herces.

Begrænset appeal og holdbarhed. Umuligt uden et dyrt og avanceret joystick.

= 71%

US Navy Fighters

En smuk dag på hangarskibet. Der er mange flotte nærbilleder i USNF, men det kan ikke skjule et monotomt og uopfindsomt gameplay.

Udgiver: Electronic Arts
Kræver: 486-25, SVGA, 4 MB RAM, CDROM-drev, 7 MB HD
Understøtter: Soundblaster og kompatible, Thrustmaster, joystick
Anbefalet: 486-66 Mhz, 8 MB RAM, 2xCDROM
Set hos: ESCape (31-396366)

Min flyveører burde vel have sikret mig en karriere som jagerpilot. Uheldigvis har de eneste fly, jeg nogensinde har fløjet stået solidt plantet på jorden – enten i Skrydstrup eller i min computers hukommelseskredse, hvor det ene spil efter det andet har prælet med sin realisme.

Hvis US Navy Fighters er realistisk var det vist godt nok, at jeg blev på jorden. Det er ganske enkelt et Blast from the Past, tilsat lidt ny teknik og gabende ked-sommelighed.

Alene introduktionen. I en grynet video, der ledsager spillets eneste kampagne (der til gengæld er på halvtreds missioner) byder hangarskibets amerikanske øverstbefalende velkommen til en ukrainsk pilot (der naturligt nok hedder Alexander) og til "Claustrophobia, food like shit and some of the hottest flying in the world". Yeah, right...

Høhø...høhø...like, cool

I det hele taget er der ikke så lidt Beavis & Buttthead over USNF. De sporadiske videoklip er totalt genbrugte: Den generelle briefing før hver anden mission, den mere præcise briefing før hver mission og billederne af piloterne efter hver anden mission er de samme HVER GANG. Dialogerne skifter lidt, men kunne lige så godt være ens - de er dybt flade. Som regel er det Alexander, spillet af en amerikaner med påtalende karikeret russisk accent, der forklarer de andre piloter (der ikke

kan forstå, hvorfor amerikanske piloter skal beskytte Jeltsin) at "aat liist hii izz beetteeer dan the fasczistts raunning the cowntriii nau-oww". hvortil de svarer på bedste B&B-maner. Og jeg som troede, at amerikanske piloter skulle IQ-testes...

Man kan vælge mellem flere forskellige fly, og i virkeligheden flyver de temmelig ens. Målene er som altid: ødelæg ditten, smadr datten, og som det desværre er en vane sker det på meget lang afstand med automatiske missiler - man ser sjældent sit mål. Lidt ros skal USNF dog have - missilerne er ikke så altrammende som i så mange andre spil, og bliver man selv ramt af et missil bagfra, falder man ned. Og grafikken er flot i High-Res. med mulighed for at finjustere

den, så flyet flyver flydende uanset computer (så lang tid computeren vel at mærke er hurtig). For optimal udnyttelse kræves en Pentium.

For det meste starter man på hangarskibet, og det skal man være glad for. Det betyder nemlig, at man er tæt på målet, og så tager det heller ikke så lang tid at komme hjem. Starter man missionen et andet sted han man trukket en nitte. Det betyder nemlig, at der ofte er op til 200 sømil hjem og selv med maksimalt accelereret tid og autopilot kan det tage 15 minutter at komme hjem. Så kan man snakke i telefon imens, men det var vel ikke derfor, man købte spillet?

Flying sucks...

Når man endelig ER kommet hjem igen, starter B&B-logikken forfra.

Debriefingen skelner kun mellem succes og fiasko. I en enkelt mission fløj jeg f.eks. i næsten 30 minutter, havde fået at vide, at jeg havde klaret missio-

nen. og kedede mig på den meget lange vej hjem. Derfor skød jeg en bro, der stod i vejen. Da jeg kom hjem fik jeg at vide, at jeg ikke havde klaret missionen - i debriefingen så det ud som om, jeg var blevet skudt ned. Lidt efter lidt finder man ud af, at ens missioner ikke betyder noget for spillets handling (man må bare ikke dumme sig i tre ud af 50 missioner), at TV-speakeren altid har det samme tøj på (i to måneder - hvad siger hendes kæreste), at et forsøg på at affyre maskinkanonen over vand betyder, at jordsprøjter op (!) og meget,

PC: Ukraineren Alexander er gæstepilot på et amerikansk hangarskib. Gennem de næste uger skal han høre på så mange tåbelige bemærkninger, at han kommer til at fortryde det.

PC: Takket være Alexanders besøg er der også mulighed for at flyve et russisk fly - de andre er A-6, F-14, F/A-18 og andre klassikere

meget andet. Det er selvfølgelig skægt nok, men gør det svært at tage spillet alvorligt. US Navy Fighters virker som et

forsøg på at slå plat på multimedie-bølgen, og det er egentlig synd, fordi flydelen i sig selv er acceptabel. Hvor Wing Commander 3 tydeligvis var lavet i Hollywood virker USNF mere som noget, der er flikket sammen i en garage i Hundested.

Christian L. Sparrevohn

PC: Missionen bliver forklaret. Uheldigvis er filmstrimlen den samme hver eneste gang.

US Navy Fighters (CDROM)

+ Grafikken er smuk pæn (hvis man har computeren), gode radioeffekter og en anstændig flysimulator

- ...der desværre er forældet, og pakket ind i tåbelige fejl, klicheagtig dialog og monotomi for millioner

= 61%

WarCraft – Orcs & Humans

Udgiver: Interplay

Kræver: 386/20 Mhz., 4 mb RAM, 9 mb HD, VGA kort

Understøtter: AdLib, Sound Blaster, General Midi, PAS

Set hos ESCape (31-396366)

Når God og Ond mødes løber det sjældent stille af stablen, og det er åbenbart blevet moderne at lade folk tage del i løjerne på de Ondes side. Tiefskifter. Kyrandia 3... og altså Warcraft - Orcs & Humans. Man deltager i krigen mellem de to racer, enten på side med Kong Lane og hans harniskklædte riddere, eller som køllesvingende bølge-ork med grøn hud og udstående tænder under høvding Darkhand og hans klan. Ingen ved hvor orkerne kom fra, men det var i hvert fald ikke fra denne verden.

*Thok go through shiny fole.
Then me fall down, but me good.
Me find many good things to eat.
We find village. We mash them
and eat their food. Thok stop
now. Head hurt from write. –
Thok Ork, Warcraft manualen.*

Krigen udspilles gennem en række scenarier, hvor fremgangsmåden er ens for begge sider. I de tidlige scenarier får man en lille udstøbet med en håndfuld soldater og arbejdere. For at føre spilleren godt ind i systemet er den første række missioner ret simple, f.eks. Byg seks bondegårde og en barak. Bondegårdene leverer forsyninger til tropperne, og i barakkerne træner man nye rekrutter. Dette er naturligvis ikke gratis. Alting skal betales med guld, og selvom

PC: Scenarierne varierer, i et stikker f.eks. Blackhands datter af med en gemen roverogre til hans hule (hun faldt for hans kølle). Det kan Blackhand ikke lade gå ustraffet, og din opgave er derfor at trænge ind i hulen med en håndfuld krigere og dræbe dem alle.

der er guldminer i området, skal der arbejdere til at hente det i pendulfart indtil minen er udpint. Desuden skal der hugges træer om i de nærliggende skove til byggeri og våben.

Det er et kapløb om at få bygget den største lejr og spyttet flest soldater ud så man kan overrumple fjenden i hans lejr – når den altså er fundet. Warcraft kører i realtime, d.v.s. man udstikker ordre til enhederne mens tiden går og de bevæger sig rundt i landskabet. Systemet stammer fra Dune 2, men Westwood nævnes ikke et eneste sted. Det kan til tider blive ret uoverskueligt, men heldigvis klarer soldaterne selv at slå når fjender kommer for nær.

Do you know why Evil always wins? Because Good is SO STUPID! Now say goodbye to your two best friends! – Dark Helmet, Spaceballs.

Warcraft udvikler sig gradvist og bruger gulerodsmetoden med kun at afsløre nye bygninger og våben efterhånden som man trænger ind i spillet. Med en savmølle bliver man i stand til træne spydkastere eller bueskytter, og med indførelse af smedjen kan man researche i bedre våben og stærkere rustning – mod betaling, forstås. Med stut-teri eller ulvekennel kommer ridere og ulveryttere på banen, og senere magikere. Selvfølgelig er modstanderen også med i våben-

PC: Total massakre af de svage menneskers landsby. Ah! At være en ork, væk fra frihedens tyranni. Kun smadre, spise, smadre, plyndre, smadre. Katapulte, demoner, magikere. Bål og brand. Alt i grusom harmoni.

ræset, og inden man ved af det kommer djævlige og giftedderkopper trampende ind i lejren skarpt fulgt af ildregn fra katapulte og fremstormende ryttere.

Warcraft smager af Dune 2, og har man spillet dette er det knap så sjovt at hærge som for første gangssødende. To-spiller muligheden via NKT (netværk, kabel eller telefon) er dog KLART anbefalingsværdig, og er i sig selv et skub opad.

Søren J. Svendsen

Warcraft (PC)

God udnyttelse af real-time strategi understøttet af gode effekter funktionel grafik. Variation og udvikling i scenarierne ...

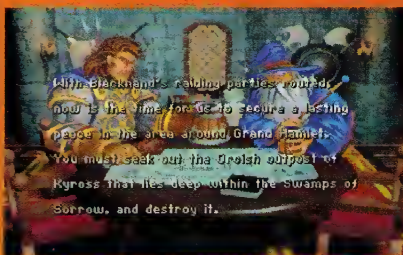

... som dog bliver noget lange med tiden.

= 86%

PC: Orkernes dødspræster kan genoplive døde krigeres skeletter, mens menneskepræster kan helbrede sårede krigere. Magikere kan en hel del mere ... f.eks. at nedkalde ildstorme over de fordømte, grønne bæster.

PC: Man kan tage et scenario, men så er det blot forfra igen. Spillet kører kun fremad, indtil man har slået det sidste menneske eller drevet orkerne tilbage til deres mørke verden.

PC: Hvert scenario er altid i nyt, ukendt terræn, så kortet over området er delvis blacked-out indtil man får det udforsket. Ulveryttere eller ridere er glimrende spejdere, da de er hurtige og kan se langt.

Gu-da, gu-da! Vaffen pizza ve du ha? Pizza Tycoon er et spil om pengene i pizzabranchen. I Pizza Tycoon ligger muligheden for at skabe en international kæde af velrenommerede pizzeriaer eller muligheden for at gå fallit med sin første, uhygiejniske pizza-smask.

Pizza Tycoon

Udgiver: Microprose
Kræver: PC, min. 386SX, 4 Mb RAM, mus, 7 Mb HD
Understøtter: de fleste lydkort
Findes også til: Amiga

Character selection

Jakob Sloth	
money	8000
age	45
popularity	60
health	84
energy	82
intelligence	68
charisma	70
dexterity	80
personality	70
cooking	79
courage	68

Disk

Start

KnippelPizza
Piz Perfect
Pizza-U-Eat
Panda Pizza
Pizza Land
Mac Fat
Pizza 2000
Pizza World

PC: 100 forskellige karakterer sætter sværhedsgraden. Otte forskellige pizzakæder starter samtidig, og mindst én af dem skal være menneskeligt ledet.

PC: Tysk grundighed: her bliver nye pizzaer født, rodet sammen af 68 forskellige ingredienser.

des ud for at købe gulvtæppe, borde, stole og pottplanter til biksen. Over 180 møbler er der i spillet, og du får skam selv lov til at indrette restauranten helt ef-

ter egen smag og til sidste plasticblomst.

Således den imponerede grundighed; desværre er den parret med en skinger tilfældighed. Hvordan kan det for eksempel være at man kan skabe pizzaer med noget

så smagløst som kiwi og jordbær, mens hverken grøn eller rød peber er at finde blandt ingredienserne? Og med al den kontrolsavner man også muligheden for at lave indbagte pizzaer, eller muligheden for at sælge drukkevarer til maden; eller muligheden for at oprette en take-away service. Man kunne også forestille sig at det ville hjælpe på salget hvis man kunne holde åbent til andet end kl. 24.00 præcis.

Den manglende situationsfornemmelse kan spores på et enkelt spørgsmål: hvilken situation er egentlig spillet? Er det ikke hen ad vejen er Pizza Tycoon en detaljeret simulation af pizzeria-kvaler, blot med de nek ubenyttede mangler i designet som jeg allerede har været inde på. Men Pizza Tycoon sprækker med en punig lyd når designerne tilføjer ozonraketter, rotter til \$1000 stykket og hyssky opga-ver for mafiaen. Sådan noget kan man simpelthen ikke tage alvorligt.

Jakob Sloth

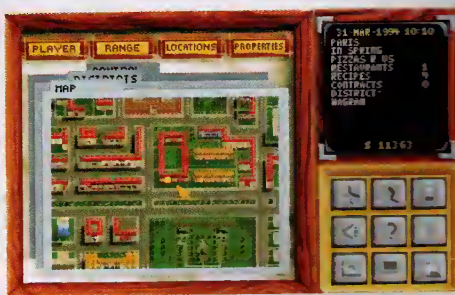
Og Pizza Tycoon er et tysk spil. Det burde ikke betyde så meget, men så måske alligevel. For når Pizza Tycoon giver mig sådan en harsk smag i munden skyldes det først og fremmest en kombination af tre elementer: tysk humor, tysk grundighed og en særegen mangel på situationsfornemmelse. Et fjerde element står ligesom lidt udenfor: bugs i hobe-tal og masser af dårligt gennem-tænkt design.

Først humoren, den er som bekendt hurtigt overstået når det drejer sig om tyskere. Synes du det er sjovt når en frugthandel hedder Golden Undelicious? Eller når en instruktør af reklamefilm hedder Alfred Hitchhiker? Eller når en af filmene hedder Eat and Let Die? Nej, vel.

Den tyske grundighed er et uhyre med flere hoveder, og et af dem er pizzasnedkeriet. Her er 68 forskellige ingredienser at vælge imellem, og man får selv chancen for at hakke og snitte dem alle, når man kreerer en ny opskrift eller bare prøver at eftergøre en af de klassiske fra manualen. Selv om man kan vælge at begynde spillet med fire standardopskifter i bagagen, virker kokkeafsnittet lidt overdrevet. Især når man skal ud at købe selektivt ind af alle 68 forskellige råvarer i 4-5 forskellige butikker. Men herslutter grundigheden ikke, den har sin sande tour de force når spilleren sen-

PC: Tysk humor: hvilket forlæsende morsomt billede, ikke?

PC: Her er Paris, sært firkantet som et andet New York.

Pizza Tycoon (PC)

+ Den medfølgende opskriftsbog kan bruges uden spillet.

— Mislykket humor, masser af fejl og en uheldig blanding af surt købmands arbejde og lyssky underverden.

= 28%

NOCTROPOLIS

Udgiver: Electronic Arts

Kræver: 386/33 mhz., 2x CD-ROM drev, 4 mb RAM, SVGA kort

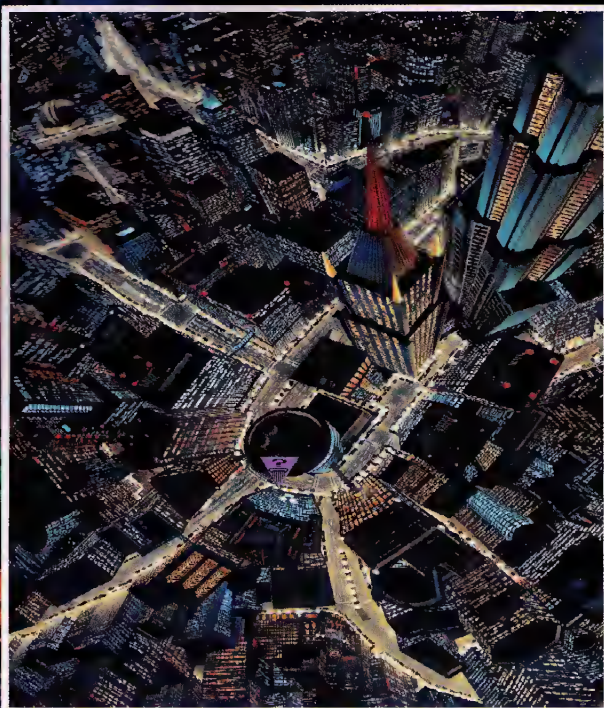
Anbefales: 486/33 mhz., 3x eller 4x CD-ROM drev

Understøtter: Alle Sound Blaster, General Midi, Roland

MPU-401

Set hos ESCAPE (31-396366)

Peter elsker tegneserier og gamle bøger. Dem har han masser af i sin antikvariske boghandel. Tegneserierne er bedst, og Darksheer er ryndlingen. Darksheer er superhelten i Noctropolis, The City Of Night. Her strejfer han om natten i evig jagt på de djævelsk onde superskurke. Tophat, Succubus, Dreamer... Alle psykopater med perverse lyster især trangen til at dræbe langsomt og smertefuld. Peters kone (nu eks) er blevet træt af Peter og hans støvede bøger, hans plakater af tegneseriefigurer, hans besættelse af tegneserisiden. Så lader han hende forlade. Han er netop stukket af med Peters sidste ven (nu eks) til Rattamas, en smager skilsmisse. Peter er alene i sin boghandel, han ikke nogt så meget som et brugt Sønnet eller Weekend Sex de sidste mange måneder, og regningerne hober sig op sammen med trusselsbrevene fra inkassatorerne. Telefonen er allerede lukket, og bade- og vandværk er på nippet til at have stikket ud og dreje

hanen om. Han flygter endnu længere ind i sin tegneserieverden, men nu har forlaget Cygnus netop erklæret, at de vil lade Darksheer-serien gå ind. Peters sidste, tynde strå at klamre sig til i denne trøstesløse verden knækker.

Peter er en taber!

Men ved han det selv? Han for-gæber sig melankolsk i det sidste nummer af Darksheer. Grænsen mellem virkelighed og fantasi udhviskes. Det ringer på døren. En mystisk pige afleverer en pakke fra

Cygnus - Peter har vundet I Want to be Darksheer-konkurrencen! To mystiske mønter og et NYT nummer af Darksheer. Budskabet er klart: Darksheer har trukket sig tilbage, og ærkesuperskurken Flux har samlet de andre under sig og Noctropolis bliver legeplads for deres djævelske forbrudelser. Peter har fået sit kald og bliver tele-porteret til Noctropolis!!!

At hjælpe Noctropolis med at udrydde de plagsomme forbrydere er naturligvis meget lettere sagt end gjort. Og da Peter fortumlet dukker op på hovedgaden i Noctropolis, er han kun sikker på én ting: han er far i vid.

Fader Desmond er den sidste hederlige person i Noctropolis, og han var Darksheer-kontakt og ven i sin tid. Første opgave bliver at finde faderen og få ham overalt til at hjælpe dig med at blive den nye Darksheer. Den pensionerede superhelte havde det rette udstyr i det hemmelige Shadowlar.

Efterhånden får han overtalt de forskellige Noctropolitter og bliver

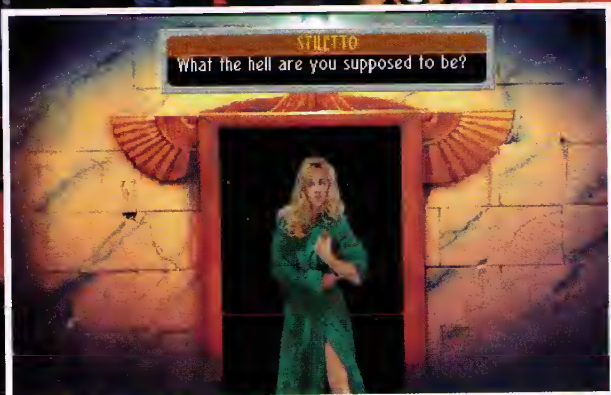
PC: Ålgang til Noctropolis på magisk vis.

I HAD TO READ IT IN THE PC PAPER. TOU... ABOUT ME! HE'S JUST GOING TO THROW IT ALL AWAY WITHOUT LOOKING BACK.

Print Computer

PC: Stiletto har slået sig på flasken efter Darksheer forlod hende. Og hun er ikke nogen nem dame at overtale til at hjælpe med at rydde op i Noctropolis.

PC: Succubus hjem søger Peter i hans drømme.

overdraget Shadowlair og Shadskin, Darksheers superdragt. Jagten kan begynde. Samtaler afslører nye ledetråde og lokationer i Noctropolis. Megaselskabet Cygnus Construction har ikke rent mel i posen, og der er noget meget uldent ved den nye superskyskraber som de er ifærd med at opføre i centrum. Ingen vil ud med noget, sikkerhedsfolkene er emsige, og direktøren er direkte fjendtlig.

Batman – og så alligevel ikke

Folkene bag spillet må have set temmelig meget til Batman. Jeg tænker ikke på den lallede serie fra 60'erne, men de to, dystre filmværk og den moderne tegneserie. Gotham City og Noctropolis har meget til fælles. De fantastisk superskurke med deres evindelige planer om magtovertagelse. De er dystre byer med et uvr-

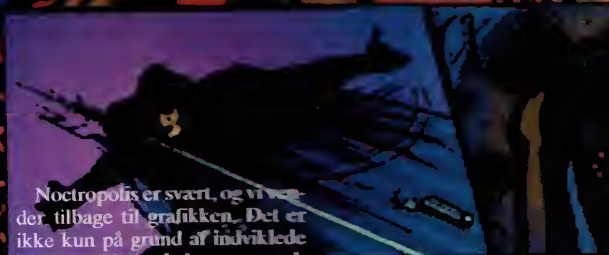
keligt skær over sig, og begge har en kappeklædt superhelt, omgærdet af mystik, som hænger om natten og VIRKELIG kan slå til Søren (avl!). Og Darksheers supersjæld, Stiletto, går tilfældigvis med hæle så høje som lygtepæle, iført et sort, stramtsidende latextrikot. Sagde man Catwoman II?

Et godt stykke håndværk

Grafikken er håndtegnet og iøvrigt af sublim kvalitet. Alle karaktererne er digitaliserede skuespillerne (også hende i fransk lingeri), og selvfølgelig er det meste af samtalerne digitaliserede animationer af skuespillerne. De gør det godt, og monologerne er kædet godt sammen med den tekst, der træder ind når den ikke er tale. Man føler at det er de levende figurer i Noctropolis, og ikke ligegyldige skuespillerne. Uha! Den er snart ligeså god som med Peter.

PC: Det første møde med superskurkene. Succubus er en sød pige, men i en besat nonne, og hun er netop ved at lægge meget kraftigt an på Peter. På en gravsten! Tæn krypt! Yderst pikant. Bare hun ikke havde så spidse hjørnetænder.

Noctropolis er svært, og vi vender tilbage til grafikken. Det er ikke kun på grund af udviklede gader og uklare missioner, men selv spillet interface gør det til en millimeteropgave at gennemse en lokation for alle genstande. Man skal klikke med musen på hver enkelt grafik for at få noget at vide om den. I Søren's natur er grafikken mørk, og dens maleriagtige udseende gør det ekstra svært at få øje på alle de vigtige steder og genstande. Det kan være temmelig frustrerende, men Noctropolis er af sådan en støbning at man kommer til at elske det for blot at vende tilbage, få timers senere for lige at give det en chance mere.

Søren J. Svendsen

Noctropolis (CDROM)

+ Stillefulde soundtracks og flot grafik i Comicstil giver en tyk, mørk stemning. Et rigtigt voksenspil

— Ret svært på grund af et specielt interface. Dette og enkelte (dog ubetydelige) bugs hindrer absolut topkarakter

=86%

Disney's Aladdin

Udgiver: Virgin

Kræver: PC, min. 386DX 33 MHz,

4 Mb RAM, 5 Mb HD

Understøtter: Soundblaster,

Gravis joypad

PC: Her er Aladdin i aktion.

Våben har han to af: sværdet han svinger og æblerne han kaster som var de granater.

PC: Naturligvis er der bonusbaner mellem banerne der er endda to! Her er spillemaskinen hvor Aladdin kan vinde ekstra liv, æbler og diamanter. Ser den kedelig ud? Det er den.

Oh, Aladdin! Har du virkelig fundet lampen? Ja, min elskede prinsesse, det har jeg! Og hvordan er den så, lampen? Fortæl mig det nu, jeg kan næsten ikke vente!

Åh, jo, den er egentlig ikke så magisk som jeg troede, den er faktisk ret meget ligesom alle andre lamper jeg har set.

Og prinsessen tav, beskæmmet, med våde øjne.

Sceneskift

Platformspillet Aladdin er et platformspil uden magi. Det rummer alt hvad et platformspil skal rumme, men uden noget skær af inspiration eller engagement. Aladdin er metervare, mekanisk stykket sammen af gamle standarddelementer. Og rutinen stråler ud gennem skærmen, så programrørernes tavse spørgsmål uvægerligt bliver spillerens: Hvorfor bruger jeg dog tid på det her?

Dommen er altså ligegyldighed, og dommen kunne være nok, her kunne vi slutte. Men alligevel følger detaljerne de hører ligesom til.

Zoom

Elleve baner ligger udstrakt mellem start og slut, og udstrakt er netop ordet. Banerne er ensformige og gentagende, de er lange som loadetider fra diskette og Aladdin må hoppe, klatre og akrobatere sig den snirklede vej til udgangen uden mulighed for svinkearinder eller genveje. Naturligvis er der modstandere, men aldrig nok til virkelig at udfordre.

Figureerne er tilpas tegneserieagtige og velanmeldede, og baggrundene er lige dele pæne og ensformige. Problemet er klarheden, af og til er der lige lovlig mange toninger og skygger til at man kan se hvor man egentlig kan gå og hvor man blot falder igennem.

Musikken forer verdenerne sammen med snærende rytmespor; her er ame-

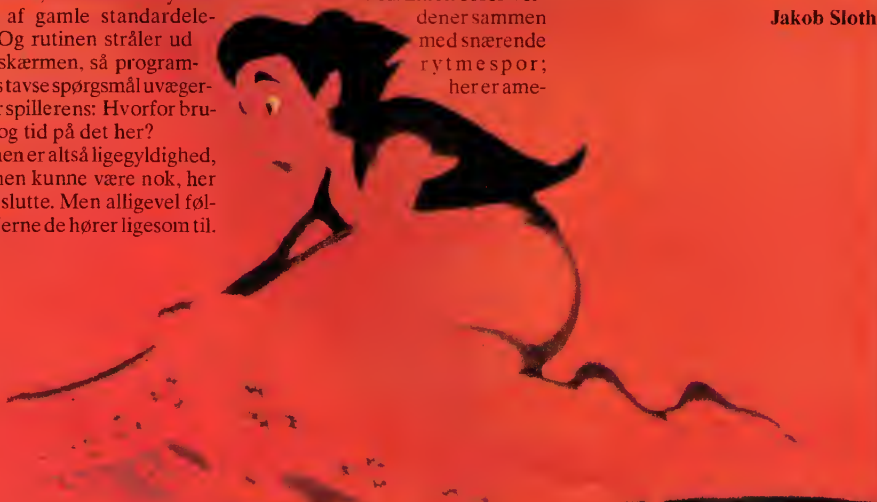
rikansk tegnefilm, japansk arcadehal og østerlandsk discountmystik i skæv blanding, alt tilsat anonyme effekter og korte udbrud af tale.

Sværhedsgraderne er reduceret til et valg mellem antal af liv. Nogen stor forskel er der ikke, de første baner er nemme under alle omstændigheder. Men sværere bliver det, især når banerne fra omkring nummer fem rask væk begynder at straffe unøjagtige hop med døden i stedet for blot at suge lidt energi. Her vokser frustrationen, og her savner man nogle smarte kodeord i stedet for de støvede fortsæt-chancer man kan købe sig til for diamanter. Mens så langt som til bane fem når man ikke i Aladdin med mindre man skal.

Jakob Sloth

PC: Alt hvad der har med tegnefilmen Aladdin at gøre ligger i mellemskærmene og de flotteste billeder her på siden stammer fra filmen, ikke fra spillet.

Aladdin (PC)

Udmærket styring, også med tastaturet. Til tider sjov grafik.

Ensformigt, kedsommeligt, uninspirerende og uninspireret.

= 70%

Red denfis to pyret af PC-burgere; med dre liplers, go med red kike liv mørmiden ted.

En sådan forklaring kan man hurtigt få et sted, hvor de er vant til at fremkalde feriebilleder, eller sælge TV-aparater. Hvis man prøver at forklare at det nyindkøbte spil, ikke rigtigt virker efter hensigten.

Er du i tvivl om noget, så prøv at ringe til os. Vi har koncentreret os udelukkende om underholdning til PC'ere siden 1986, og har over 1000 titler på lager.

Hvis du kan finde ud af, hvad der skulle have stået i teksten, giver vi 10% rabat på udsalgsprisen i april måned på lagerførende software. Du skal blot komme ned i forretningen MED annoncen, eller hvis du ringer, skal du oplyse hvilken side annoncen er på, plus sige teksten.

Øster Søgade 34 - 1357 København K
Åbningstider: Hverdage fra 10.00 til 18.00 Lørdage fra 10.00 til 14.00
TLF: 33 12 24 40 BBS: 33 14 59 14

PC: 10 forskellige flådeoperationer er der at vælge mellem. Man kan naturligvis spille enten mod computeren eller mod en levende modstander, eventuelt via modem.

PC: Hver enhed har sit eget informationsbillede. Men hjælpen er begrænset, hvis man ikke lige kan huske hvad det er for en skibstype der betegnes med BB.

PC: Kampskærmen er overskuelig. De gode øverst til venstre, de onde ude til højre, og sandsynligheden for enten at sænke eller skade et mål opdateres ved hvert missil man beordrer affyret.

Rigtige joystickartister og museskubbere har altid grinet højt af brætspillerne med alle deres sekskantede felter og snuskede papbrikker med gnidrede symboler og uforståelige tal. Brætspillerne, på deres side, har altid grinet hoverende igen, selv om jeg aldrig har forstået hvorfor - måske fordi de er som fremmede for mig.

Og således er der trukket en linje i sandet, befastet med en pigtråd af uvidenhed. Fra computerlejreren er der ikke megen trafik: ingen forsøger at konvertere digitale succeser som Battle Isle til brætspil med flade kartonbrikker. Men fra brætspillernes lejr har der så længe jeg kan huske været en lavmælt strøm af elektronificerede spisebordsslag med stabler af digitale papbrikker. De er der, det ved vi alle, og de har krydset linjen i sandet. Derfor må disse pariaer naturligvis dømmes efter den digitale lov: de må vejes på den samme vægt som vi plejer at bruge til vore egne spil, og de må som oftest falde igennem fordi de langt fra formår at leve op til vores standard for design og brugervenlighed.

Tilfældet 5th Fleet

5th Fleet er en sådan overløber fra de andres lejr, en digital revision af et brætspil af samme navn. Som vanligt kan man aflæse fortiden i de farvede papbrikker og de sekskantede felter, og allerede hér står de fleste af. Jeg kan ikke få mig selv til at sige at det er synd for dem, men de går i det mindste glip af et par positive overraskelser. For 5th Fleet lever i hvert fald op til nogle af de påkrævede standarder her i dataland.

Manualen er første plus, forbløffende sat op med farvebilleder og pædagogiske pile, men desværre skrevet så støvet står af siderne.

5th Fleet

Udgiver: Avalon Hill/U.S. Gold
Kræver: PC, min. 386, 4 Mb RAM, 11 Mb HD
Understøtter: Soundblaster, mus
Set hos Soft Xpress (86 21 37 77) til 399,-

Andet plus er musen og de fleste af de menu-systemer der hører til. Her får den sunde fornuft en chance, og man slipper for at føle sig tynget af de tusind tastaturkommandoer, selv om de da også er

PC: Her er hovedskærmen, her er papbrikkerne.

der. Derfor er 5th Fleet forholdsvis nemt at gå til - og indimellem ligefrem medrivende.

På minussiden er især selve programmeringen kritisabel: den er ineffektiv og glimtvis inkompetent, og der er for mange fejl og bøffer. For eksempel er det direkte pinligt, når spillet bruger pc ens bipper på et par af de mere afsides skærme, selv om lydkortet udnyttes på hovedskærmene. Musikken og bragene er ellers ikke imponerende, og grafikken udover papskiverne virker enten påklippet eller stift uprofessionel.

Men nederst er der et spil, selvfølgelig. Sådan er det jo med alle brætspillene, og spillet er sædvan-

ligvis i orden i det omfang det lykkes én at nå ind til det - det kræver bare langt større engagement og koncentration end vi er vant til. Således også med 5th Fleet, og mest mærkbart i kamp. Udfaldene af søslagene meddeles nemlig på en separat skærm i en telegramform der forudsætter at spilleren selv kan huske hvad alle hans skibe hedder og hvor de ligger. Her er ingen pædagogiske pile, ingen enhed mellem ordre og udførelse, her må man virkelig tænke sig om og huske.

Således vejer vægten: 5th Fleet er stadig et brætspil selv om brættet er flyttet op på skærmen. Og 5th Fleet er langt hjemmefra.

Jakob Sloth

5th Fleet (PC)

+

Veldesignet manual, nemmere at gå til end de fleste andre spil i genre.

Ujævn programmering, jævnt dårlig grafik. Og 5th Fleet er stadig et brætspil i den forstand at computeren ikke udnyttes til at give spilleren den service han naturligt har krav på.

= 73%

Hell

PC: Her sad jeg fast på vej ind i en hemmelig klub skal man svare på et password. Jeg havde ingen ide, og måtte ringe til Gametek. Efter lang tids omstilling fik jeg at vide af en livstræt mand, at det var "Sesame". Han kunne ikke svare på hvorfor. Det var det hele.

Udgiver: Take 2/Gametek
Kræver: 386-33, CDROM, VGA, 20 MB HD, 560 base RAM, lydkort
Understøtter: Roland, Adlib, Sound Blaster, Pro Audio Spectrum
Anbefalet: 486-33, dual speed CDROM-drev
Set hos: ESCape (31-396366)

Så har vi endelig fået det opklaret. Verdensgejstlige har gennem de sidste 800 år diskuteret om Helvede fandtes og hvor det i så fald lå. Jeg mente at være kommet frem til, at det lå i downtown Moskva i nærheden af banegården, men må erkende at min religiøse formåen åbenbart ikke var stærk nok. Med Hell får vi bekræftet en anden sandsynlig teori: Helvede ligger i Washington. Sådan helt bogstaveligt. Det giver nogen interessante perspektiver for at lade vores korrespondenter i byen tage lidt ekstra arbejde og rapportere fra steder, ingen har været før.

Når det vel at mærke åbner. I Hell er teorien, at det vil ske om ca. 100 år, når en religiøs bevægelse ved navn Guds Hånd har prikket til befolkningens opgivenhed over for narko, kriminalitet og prostitution. De amerikanske væl-

gere har forlangt en 2. forbudstid og det er præcis, hvad de har fået. Desværre så effektivt at ytringsfrihed, trykkefrihed, foreningsfrihed, spillefrihed og frihedsfrihed også er blevet inddraget.

Og er man uenig, ryger man i Helvede. Det sørger den androgynе diktator Solene Solux (spillet overbevisende af Grace Jones - godt at se han/hun/den/det igen!).

Som enhver anden god diktator har Solux et hemmeligt politi. Gideon Eshanti og Rachel Braque er den forlængede arm i det politi, indtil de en nat selv får besøg af en udryddelsespatrulje. Det bliver imidlertid patruljen, der bliver ryddet og nu starter en hektisk jagt efter sandheden på, hvorfor de skulle fjernes af de andre - en rejse, der tager dem til Helvede og tilbage igen.

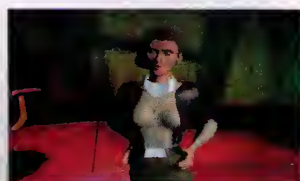
Evigheden kan jo ikke vente

Mange gange. Hele tiden. Gideon og Rachel bliver begge startet af spilleren, og deres opgave er at besøge en frygtelig masse mennesker og snakke med dem. Samtalen bliver afspillet som en form for grafikgjort video og er som regel meget lang - derfor bliver den også optaget, så man (med flere tekst) kan genoplive de vigtigste tidspunkter. Ofte giver de et clue om, hvem man ellers skal møde, og så er det blot at tage motoren videre til næste stop.

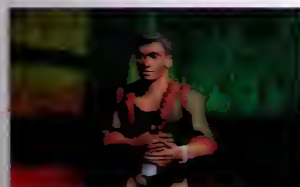
Hell udvikler sig hurtigt til et veritabelt talkshow, og de enkelte puzzles formår ikke at holde menneskenes opmærksomhed. Til gengæld fungerer de mange, mange talte ved at skære en anderledes historie, og det er vel lykkedes et eller andet sted. Bare ærgerligt, at den mister forbindelse.

Helt galt går det faktisk, da Gideon og Rachel (der er sandt nok intetsigende) møder Dennis Hopper, der spiller rollen som demonen Mr. Beautiful, en narkosælgende pornokongegangster, der i virkeligheden er demon og nærmest er klædt ud i kløvekostume. Han holder en af spillets mange, lange, kedelige monologer (med masser af Godfather-klicheer a la "I've got a stone in my shoe") og, at han er sur på en anden demon. Gideon og Rachel melder sig selvfølgelig gerne som hjælpere og bliver sendt direkte til helvede, hvor de finder demonen, snakker lidt med ham (zzz) og skyder ham. Straks ryger de tilbage til Mr. Beautiful, der holder en takketale og siger, at han også vil bruge dem i fremtiden.

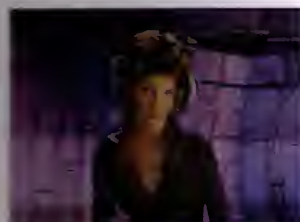
Hvad der rent faktisk overlades til spilleren selv er minimalt. Meningen er vist at lave en interaktiv film, men den er blevet så

Rachel er en mellemting mellem Pia Kjørgaard og Synnøve Søe. Hvem troede det muligt?

Gideon minder mest om en bulldozer med samme intelligens og smarte udtryk som Robin fra Batman. Sammen med Rachel danner han både fagligt og personligt et meget trist par.

Smukke Stephanie Seymour spiller Cyndia Stone, Gideons gamle kæreste. Desværre er hun død og optræder kun som et interaktivt, intelligent hologram.

misforstået pseudo-cyber-filosofisk, at selv Film Kanylen ville have svært ved at smile.

Christian L. Sparrevohn

HELL (PC)

Lyden går klart igenem og der er brugt gode skuespillere...

...desværre til at læse et skolekomedie-manuskript op uden noget interessant at foretage sig imens.

=41%

PC: Og det er så Helvede. Unægteligt noget anderledes, end vi havde forestillet os. De halvdøde mennesker fortæller i baggrunden fortæller vores helte, at det er ret slemt.

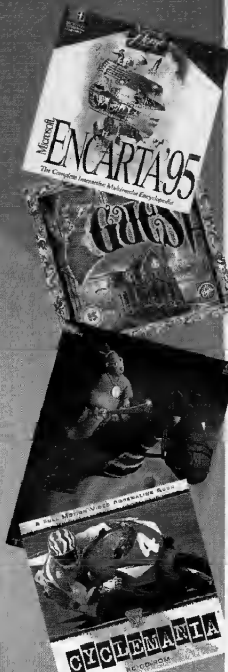

Dansk CD-ROM Klub skaffer dig de bedste spil til den billigste pris:

UHYGGELIGT BILLIGT...

7th Guest	SUPERTILBUD!	90,-
Megapack med 16 CD titler		345,-
Wings of Glory		345,-
Wing Commander 3		415,-
Stalingrad	ALLE PRISER ER INCL. MOMS	325,-
Cyberia		325,-
Under a Killing Moon		325,-
MS Encarta '95		265,-
Earthsiege		325,-
Little Big Adventure		295,-
Magic Carpet	SUPERTILBUD!	245,-
Powerdrive		195,-
MYST		195,-
Klik & Play	SUPERTILBUD!	395,-

UHYGGELIGT BILLIGT...

DANMARKS BILLIGSTE

UHYGGELIGT BILLIGT...

GRATIS CD-ROM SPIL

Følgende programmer får du i GRATIS indmeldelsesgave:

- POWER PACK (Utilities)
- GAMES PACK (Spil)
- WINDOWS GAMES (Spil)
- DTP COLLECTION (DTP)
- PLAY IT AGAIN SAM (Lyd)
- + 1 CD efter eget valg!

(Kryds af på kuponen)

UHYGGELIGT BILLIGT...

- ☐ Send mig straks yderligere information om Dansk CD-ROM Klub.
- ☐ Jeg vil meldes ind i DCK. Medlemsgebyret er 395,- kr. om året. Jeg kan derefter købe efter DCK's katalog, der udsendes på diskette 1 gang om måneden. Kataloget indeholder blandt andet omtaler og anmeldelser af de sidste nye spil.

Som nyt medlem af DCK ønsker jeg én af følgende titler GRATIS: ☐ AEGIS

☐ MAD DOG McCREE 2 ☐ TFX ☐ MEGARACE ☐ MICROCOSM ☐ MS ENCARTA '94

- ☐ Jeg vil gerne tilmeldes "Månedens CD-ROM". Månedens CD-ROM sendes hver den 1. i måneden og prisen for denne CD er kun 45,- kr. Hertil kommer 25,- kr. til ekspedition og forsendelse.

Navn: _____ Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ Telefon: _____

Forældres underskrift (hvis du er under 18 år): _____

Medlemskontingent kr. 395,- er ☐ indsat på giro 0 99 04 18 ☐ vedlagt i check

☐ betales pr. efterkrav sammen med den første CD (+ gebyr 55,- kr.)

Send/fax kuponen til: DCK, Amagerbrogade 96 C, 2300 København S, Tlf.: 3155 0569, Fax: 3155 0571

AMIGA GÅR NYE VEJE

Indenfor videoproduktion, informations-TV og anden grafisk præsentation, har Amigaen længe været stærk. Nye programmer fra Scala A/S styrker positionen yderligere.

Af Jesper Fleran og Anders Christensen

Qspot er et netværk, som viser reklame-spots på 328 skærme ved kasserne i Kvickly og OBS varehusene. Og da Video Media skulle vælge en computer til at styre det hele med, valgte de en maskine, som er som skabt til formålet - Amiga 4000.

Disse dage lanceres den nye InfoChannel IC500 til verdens Amiga-ejere, og man venters spændt rundt om i landets videoproduktion værksteder, antenneforeninger, lokal-TV stationer, osv. InfoChannel er et topprofessionelt multimedia-program til brug indenfor TV- og videoverdenen. Programmet er nært beslægtet med Scala MM300.

Den nye version af InfoChannel er grænsebrydende på en række punkter. Scala har bl.a. opnået et lynhurtigt system til indhentning af outline fonts, som dem der medfølger i de nye versioner af WorkBench. Normalt tager det en smule tid før disse skalerbare fonts er indlæst, men nu gør InfoChannel det på ca. et halvt sekund. Du kan nu gribe fat i teksten på skærmen med musen og drage den op i den ønskede størrelse - der er altså ingen begrænsninger som almindelige fonts normalt giver!

Samtidig introduceres et nyt antialiasing system til disse fonts, og det betyder at du helt undgår takker på skalerede skrifttyper. I

Super-HighReser kvaliteten nu så høj, at du ikke finder ret mange systemer, som gør det bedre.

Afspil video på Amiga i SVHS kvalitet

En anden revolutionerende nyhed er MPEG videoafspilning fra harddisken. Indenfor TV verdenen er MPEG fremtidens format, og en række satellitkanaler forbereder sig i disse år på at gå over til rene MPEG transmissioner - dvs. 100% digital TV transmission. InfoChannel kan allerede nu udnytte dette system, og det betyder at du kan afspille videosekvenser direkte fra Amigaens harddisk i en kvalitet, som ligger i nærheden af SVHS video. Man kan nu have levende videoer med i sine præsentationer, og på den måde opnå effektfulde muligheder indenfor multimediaverdenen. Et minuts digital video fylder ganske vist 10 MB RAM, men det er småting i forhold til vore dages harddiskstørrelser. På en Syquest bærbar

harddisk kan der f.eks. ligge over 200 MB data. Et andet problem er prisen på det udstyr der konverterer analoge videosignaler til digitale MPEG video sekvenser. Det koster nemlig 150.000 kroner for det udstyr, der kræves for at lave

konverteringen. Prisen vil dog uden tvivl falde markant så snart formatet bliver mere udbredt.

Nu laver vi Text-TV på Amiga

En helt anden nyhed fra samme firma er en Text-TV enkoder til Amiga. Nu kan man altså lave rigtig Text-TV med sin Amiga som det de fleste TV stationer idag kører med. Systemet samarbejder med InfoChannel IC500, og Privat Computer havde en tidlig version af Text-TV TT500 til test. Vi konkluderede at den med vores testudstyr fungerede perfekt, og Scala Danmark er i gang med at rette programmet til i en dansk version. Hardwaren består af en lille sort boks, der tilsluttes Amigaen mellem video-udgang og antenneanlægget. For de Antenneforeninger og lokal-TV stationer, der i forvejen kører med InfoChannel, er det nye TT500 en billig og samtidig effektiv Text-TV løsning.

Amiga kraft

Scala har endnu en gang bevist at firmaet er meget levende, selvom der for Amigaen er en smule grus i maskineriet i øjeblikket. Direktøren for Scala Danmark, Carsten Holløse, har meddelt at Scala A/S fortsat udvikler software til Amiga, og at firmaet ingen planer har om at holde op. ■

Qspot på Amiga har haft stor effekt i bl.a. Obs! og City 2 i Tåstrup. Her en af skærmreklamerne fra Carlsberg.

MAILBOX

**Skriv ind til
Privat Computers
brevkasse med ris og
ros, tips, spørgsmål,
forslag, eller andet
som du gerne vil dele
med resten af bladets
læsere. Søren Bang
Hansen svarer og deler
spil-præmier ud.**

**Skriv til:
Privat Computer
St. Kongensgade 72
1264 København K**

**Mærk venligst
kuverten "Mailbox"**

Manualer er makværk

Det er med stor irritation, at jeg må konstatere, at flere og flere manualer er misvisende eller direkte forkerte.

En af de mest tungtvejende grunde til at købe originale spil er jo, at man ønsker at læse alle de relevante tips og andre oplysninger, som gør spillet lidt sjovere og lettere at bruge.

Ofte ser man desværre, at softwarefirmaerne direkte kopierer manualen fra Amiga-udgaven og leverer den til pc-versionen. Derfor må man ofte lide den tort at bruge de første ti minutter på at læse fem sider om, hvordan man formaterer en data diskette til at gemme sin position på. Når man så installerer spillet på sin pc, og starter det op, opdager man, at

denne funktion (selvfølgelig) er sparet væk, da det jo er noget nemmere at gemme spillet på harddisken!

En anden misvisende ting, man desværre ofte ser, er at forfatteren til manualen bruger flere sider på at fortælle om fejl, man kan komme ud for. Dette er sådan set udmærket, men der er nok ikke mange pc-ejere, der gider læse om eventuelle fejlmeldinger, der vedrører forkert version af Kickstart, brug af Workbench, problemer når man spiller fra diskette og problemer vedrørende et ekstra diskettedrev på df1..

Endnu værre bliver det, når man på bagsiden af æsken læser om de funktioner, der er med i spillet. Når man så starter op, viser det sig, at mange af dem kun er med i Amiga-versionen. Og så føler man sig mildt talt snydt.

Det bliver heller ikke bedre, når man efter flere timers ligegyldig læsning endelig finder en overskuelig oversigt over hvilke funktioner, de forskellige taster har - blot for at opdage at programmet absolut ikke er enig med forfatteren. Hvem kan ikke blive negativ, når man forsøger at skyde et mega-missil efter sin fjende, og i stedet opdager at man pludselig hænger i en faldskærm.

Nu er det jo let nok at komme med påstande uden eksempler, så for troværdighedens skyld vil jeg lige give et konkret eksempel: Jeg købte spilpakken Combat Classic, hvor dets uoverens spil Wing Commander var i. Det tog utroligt mange forsøg at finde katapultknappen, da manualens beskrivelse absolut ikke passede med min version. Der var også meget andet i manualen, der ikke svarede overens med spillet.

Jeg mener, det er dybt forkasteligt, at man ikke kan regne med den medfølgende manual, når man har givet flere hundrede kroner for spillet. Det kunne være interessant at høre, om jeg bare har været uheldig, eller om der er andre, der har haft lignende oplevelser.

Torben Rasmussen,
Hovedvejen 79,
8586 Ørum, Djurs

Det er selvfølgelig helt uacceptabelt,

hvis manualen er fuld af fejl. Vi er sikkert mange, der har oplevet noget tilsvarende, men jeg er lidt overrasket over, at kritikken skulle komme fra en pc-ejer. De fleste spil bliver nemlig udviklet til pc, og hvad angår Wing Commander kan fejlene i hvert fald ikke forklares med, at manualen er skrevet til Amiga-versionen. Problemet er langt værre for Amiga-ejere, der tit og ofte må trækkes med irrellevante pc-manualer.

Hvis andre læsere har konkrete eksempler på fejlfylde manualer (eller, endnu værre, fejlfylde programmer), vil vi gerne høre om det. Viser der sig et mønster, hvor et bestemt firma er særlig slemme, vil vi konfrontere dem med kritikken og kræve en forklaring.

Pixeltæpper - nej tak!

Vi gør det mere forståeligt. Det er undertitlen på Privat Computer. Åh ja, jeg glemte næsten, at alt er relativt, for med den linje I lagde fra nr. 12, er grundstenen til den totale forvirring lagt. Jeg er med andre ord imod: PIXELTÆPPER!

Jeg er helt klart af den opfattelse, at vi er ved at begå samme fejl som IBM. I deres iver efter at sætte brugervenligheden i højsædet lancerede de deres computere med "fast-disk" i stedet for at bruge det mere standardiserede engelske udtryk harddisk. Skægt nok bruges dette udtryk ikke mere, men hvorfor ikke? Fordi det var en dårlig fordanskning, og fordi det forvirrede mere end det forklarede.

Mit budskab er altså, at I forvirrer mere end I gavner ved at bruge disse "danske" ord. Hvad I derimod burde gøre var at skrive, hvad disse ord dækker over - f.eks. texture-mapping, vektorgrafik etc. Artiklerne kunne så passende samtidig give nogle konkrete oplysninger i stedet for de vage og udsvævende artikler, som jeres blad er ved at blive fyldt med. Her tænker jeg bl.a. på artiklerne om flyspil og den om, hvordan man genbrugte sin gamle computer.

Menskal vi endelig trækkes med disse nye betegnelser, kan vi så ikke en gang for alle blive enige om disse her:

Texture mapping = pixeltæpper
Vektorgrafik = småstregstegning
Harddisk = ikke-flytbar disktestation

RAM = lemfældig-tilgængelig hukommelse

Motherboard = moderkort

Jumpere = hoppere

Interrupts = forstyrrelser

Multitasking = blæksprutte-opgaveløsning

Photoscape = fotoskab-teknik

Til sidst vil jeg rette en kommentar til Jan Carlsen fra "Svar På Tiltale" i nr. 1. Jan Carlsen hævder, at det faktisk at hackerne fortæller firmaerne, at der er hul i deres system, er det samme som at kaste en sten gennem Mathias' rude for at fortælle ham, at hans glas er for tyndt. Jeg mener ikke, at denne sammenligning er korrekt. Selv om Mathias kunne få stjålet personlige objekter, der aldrig kunne erstattes, så ville der ikke ske anden skade, end der sker ved så mange andre tyverier. Men en total lammelse af de amerikanske flyruter ville få vidtrekkende konsekvenser. Min pointe er, at der er visse steder, hvor "tyndt glas" ikke må forekomme.

Michael S. Kastberg,
Gerdavej 7,
3060 Espergårde

I modsætning til lande som Norge, Sverige og Island, så har vi i Danmark tradition for et afslappet forhold til engelske udtryk. Vi går ikke rundt og spiller "kompakt-skiver" på vores "gæmænd", hvis du forstår hvad jeg mener. Hvis du ikke forstår det, forstår jeg det godt - hvis du forstår.

Men, men men... For mange mennesker er computere noget nyt og utilnærmeligt. Pc'er er ikke længere for de få - faktisk står der en pc i omkring hver tredje husstand i Danmark. Derfor må vi overveje, hvordan vi kan gøre den nye teknologi mere forståelig, og en af måderne er at anvende danske ord.

Naturligvis kan de steder, hvor det ikke lyder latterligt. Her er nogle eksempler, hvor jeg personligt til hver en tid vil foretrække de danske udtryk:

Motherboard = bundkort
Directory = bibliotek
Spreadsheet = regneark
RAM = hukommelse

(upræcist men let og logisk)
 Keyboard = tastatur
 Monitor = skærm
 Jumpere = kontakter
 Vektorgrafik = streghbilleder
 Ord som "texture mapping" kan jeg slet ikke se nogen grund til at anvende. Hvorfor ikke bare skrive, at grafikken er flot og detaljeret? Det er jo ikke programmører, vi skriver for - lige så lidt som det er tæppehandlere.

Sidste station inden Chicago

Overskriften er måske meget dækkende for, hvad mange pc-brugere går rundt og tænker om OS/2 i disse dage. Hvilket måske er medvirkende til det i mine øjne forbausende lave antal af solgte eksemplarer.

For vi kan sige hvad vi vil, men DOS/Windows bliver aldrig lige så effektivt som OS/2. Det har

den DOS/Windows som jeg selvfølgelig dengang syntes var det bedste. Men i dag er jeg ikke bange for at sige, at DOS/Windows er levn fra 80'erne. Mange folk glemmer, at Windows rent faktisk kun er DOS. Og DOS er oprindeligt skrevet til 8088 maskiner.

"Løgn!" raser mange, når de læser dette. Men det passer, for hvis ikke DOS var til 8088, så ville den jo nok arbejde med 32 bit i stedet for de 16 som den arbejder med og altid vil arbejde med. For Microsoft har åbenbart aldrig ment, at det var nødvendigt at lave om på den ting. Hvilket man ikke kan bebrejde dem, for DOS solgte jo godt.

Hvad skal folk med en 486'er eller en Pentium, hvis de alligevel gør alt for sløve computeren ned med et oldnaordisk operativsystem? Men selv om OS/2 2.1 blev foræret væk uden på computer-

DOS/Windows applikationer samtidig uden problemer, så der er ingen undskyldning. Medmindre man absolut vil finde en, og den hedder Chicago. Men hvorfor vente - den næste Windows kommer alligevel til at ligne OS/2 Warp på en prik. Bortset fra at den ligesom Windows 3.11 også bliver bygget på DOS kode (ifølge Andrew Schulmans nye bog "Unauthorized Windows 95"). Det vil sige, at store dele af systemet stadig arbejder på 8088 niveau!

Så læser ingen grund til at IBM ikke skulle få fortjenesten for et genialt stykke arbejde. I stedet for at vente og lade Microsoft få al æren for IBM's slid gennem mange år. Microsoft havde chancen i sin tid, sammen med IBM, men de sprang fra, og valgte den lette vej til de mange penge.

Brian Andersen,
 Sobyvej 21,
 5700 Svendborg

Det er rigtigt at Windows egentlig blot er en grafisk overlæg til DOS, hvilket bl.a. er grunden til at filnavne stadig kun kan bestå af 8-3 bogstaver. Men du må også huske at DOS jo trods alt har udfyldt sig en del siden de første udgaver på 8085 maskinerne.

Det er også rigtigt, at Warp i modsætning til Windows, er et ægte 32 bit operativsystem, der altså i teorien udnytter moderne PC'er bedre end Windows. I teorien. Windows-programmer på Warp kører faktisk hurtigere end på Windows - men et par af Privat Computers skribenter har været udsat for netop dette - hvorimod min egen erfaring viser det modsatte.

Et andet stort problem er at Warp i realiteten (uanset hvad du har læst og hørt) kræver mindst 8 MB RAM for at køre. Vi kan sagtens blive enige om, at 8 MB er en god ting at have, men de fleste pc'er er altså stadig kun udstyret med det halve.

Falsk virus-alarm

Da vi kom hjem fra bladkiosken med jeres blad skulle vi selvfølgelig prøve den medfølgende diskette med det samme. Demon fungerede ganske upåklageligt, men det gjorde vores computer ikke bagefter, ti den var blevet inficeret med en, for jer, ukendt virus.

I jeres note omkring demo-disketten forklarer I, at der er blevet kørt en omfattende virus-check på disketten, så man ikke skulle døje med ubehageligheder af den kaliber. Men de pestbefængte disketter, som I har sendt ud til jeres læsere, har endvejet jeres falkeblik og har dermed endt med at inficere vores computer med den

såkaldte "Junkie Boot-virus".

Da I nu straks vil vove jer ud i defensiven, kan vi med fryd om hjertet fortælle, at den går ikke. Som bekendt bliver en boot-virus kun overført til harddisken, når man booter med den inficerede diskette i drevet. Dette har vi kun gjort to gange - med vores DOS-disketter og jeres demodiskette. Da vi et par dage senere kørte et virus-check med Norton Antivirus (med november update), opdagede den straks, at computeren var inficeret med den ovennævnte virus. Vi checkede derefter alle vore disketter og kunne konstatere, at denne virus kun kan stamme fra jeres demodiskette, da de originale DOS-disketter IKKE var inficeret. Ved brug af udelukkelsesmetoden kunne vi så hurtigt sige, at førnævnte virus først har invaderet vores system, efter vi bootede med jeres diskette. Vi var meget bedrøvede og pissesure over at skulle installere de fleste vore programmer forfra, og vi synes ikke, det kan være rigtigt, at man på redaktionen har en så forældet udgave af et virusprogram.

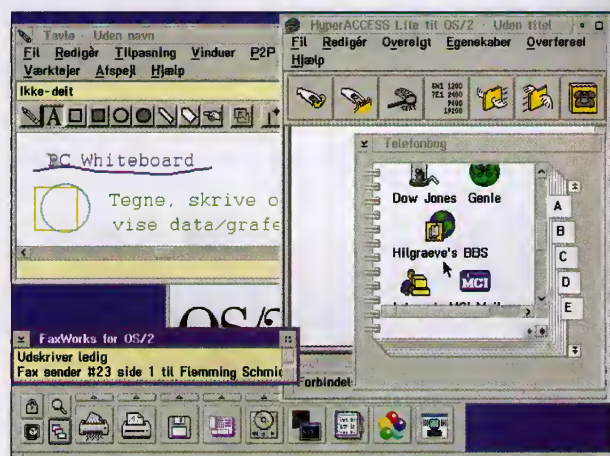
Michael Kjær Bolther,
 Leddet 27,
 8700 Horsens

Det er heller ikke rigtigt. Da jeg så brevet, sendte jeg det omgående videre til bladets chefredaktør, som nu egenhændigt har checket mere end 50 forside-disketter for virus. Vores virusprogram er opdateret i januar og er altså nyere end jeres. Det fandt ikke virus på nogen af disketterne. Heller ikke "Junkie Boot", som programmet sagtens kan genkende. Chefredaktøren oplyser desuden, at det slet ikke er muligt at boote fra vores forside-disketter, så jeres beskrivelse kan altså ikke passe. For vi sender disketterne ud, bliver de testet i alle ender og kanter. Man kan aldrig sikre sig 100 procent mod virus - det har et andet dansk computerblad måttet sige - men her på redaktionen sikrer vi os (det vil sige jer) så godt, som det overhovedet er praktisk muligt. Og i jeres tilfælde kan vi altså roligt konkludere, at det ikke er os, der har smittet jeres computer. Men så er spørgsmålet, som I må stille jer selv: hvem har så...?

Dollartegnene ruller

Der var engang en ting, man altid kunne være sikker på at finde i et computerblad: Games Preview, Alt om Data, Det nye Computer, whatever... Der var altid en masse stof om piratkopiering og dets følger. Hvad skete der med det?

Et ofte brugt argument for, hvor-

Hedder endestationen Warp, eller er det mon klogere at blive siddende i toget, indtil det når til Chicago (olios Windows 95)?

Microsoft, efter alle disse år heldigvis også indst. Men det krævede også, at der blev sendt et produkt på markedet, som beviseligt slog DOS/Windows med flere længder, både hvad angår brugervenlighed og kvalitet. Men så kom der også gang i Microsoft, og de opfandt Windows 95, eller Chicago som jeg vælger at kalde den. Og det er så den, vi alle går og venter på. For den udkommer jo her i 1995, hvis vi da ellers kan regne med Microsoft udgivelsesdato. Den er jo efterhånden blandt de øverste på top-10 listen over længst udsatte produkter.

Mens alt dette står på, tøver folk selvfølgelig med at anskaffe alternative operativsystemer. Men hvad venter vi på? Nu har jeg haft OS/2 Warp siden december, og før

blade, så fortsatte salget af DOS-/Windows strygende i samme retning som altid. Så det må jo simpelthen være fordi, folk ikke vil. Jamen det krævede også 8, helst 16 MB RAM, siger den kvikke så.

Men hvad er så undskyldningen for ikke at bruge Warp, for i dag er 8 MB på en 486'er ved at være standard. Og den kører også

for kopieringen ikke kunne stoppes, var den onde cirkel: "Det er piraternes skyld, at priserne er så høje", og "vi kopierer fordi priserne er så høje" - sagde henholdsvis firmaer og kopister.

Men nu burde denne cirkel da være brudt? Den ultimative beskyttelse er opfundet: cd-rom. Priserne burde derfor være dalet til almindelig menigmands pengepung, ikke?

Men nej, for hvis man læser PrC's ellers fortrinlige sider igenem, opdager man hurtigt disse ågerpriser: Doom II: 449 kr.

Magic Carpet: 549 kr.

MS Encarta: 1095 kr.

Og dollar-tegnene ruller videre...

Robin Larsen,
Lucernevej 191,
2610 Rødovre

Desværre er cd-rom mediet langt fra pirat-sikkert, men den almindelige hjemmekopiering "til husbehov" er naturligvis faldet drastisk, siden cd-skiven blev indført.

Alle kan vel blive enige om, at priserne bør være så lave som muligt, men du må heller ikke glemme, at udviklingsomkostningerne for de mest imponerende cd-rom titler er langt højere end for gammeldags diskette-spil. Det er jo ikke gratis at hyre professionelle skuespillere, musikere og special effects folk.

Når det er sagt, så er der faktisk en begyndende tendens til lavere priser. Microsoft har f.eks. sænket prisen på en række af deres HOME-produkter, og i dag kan Encarta 95 de

fleste steder købes for omkring en plovmand. Endelig har Momsnævnet i februar besluttet, at cd-rom programmer skal fritages for den såkaldte grammofoonplade-afgift. Det bety-

der, at vi slipper for de varslede prisstigninger på omkring 100 kr. pr. cd-rom - og på længere sigt har vi jo lov at håbe på, at det også kan være medvirkende til nye prisfald. ■

KØBENHAVN
Strandboulevarden 122
København Ø
Tlf. + Fax
3927 2639 - 3927 2635

NU OGSÅ

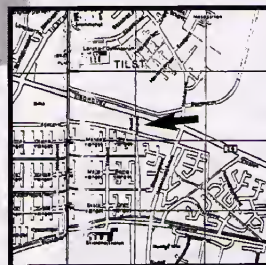
DEN BLÅ BUTIK
KØB - SALG - BYTTE

PC
PRINTERE
TELEFAX
BRUGT

286
386
486
PENTIUM

MATRIX
BLÆK
LASER

ÅRHUS
Rundbjergvej 11
Tilst
Tlf. + Fax
8624 8634 - 8624 8635

SÆLG

Når du sælger til os, tilbyder vi:

- Kørsel i hele oplandet
- Store og små mængder
- Oprydning hos Jer
- Fjernelse af alle informationer
- Køb af udstyr som beset
- Kontant afregning
- Alt inden for få dage

KØB

Når du køber hos os, tilbyder vi:

- 8 dages fuld returret
- 3-12 måneders garanti
- Lån op til 50.000,- kr.
- 400 m² stort udvalg
- Dansk vejledning
- Programmer på alle pc'ere
- Professionel vejledning også hjemme hos dig

Euro Power Pack news

Euro Power Pack's nye katalog er på vej til forhandlerne. 56 siders spændende læsning med de sidste nye spil fra de internationale software hitlister.

Skrab & Vind lod med over 4.000 spil som præmie!

Konkurrence om en rejse for en person til London.

Alle vore spil er selvfølgelig med dansk vejledning samt **HOTLINE service!**

**GRATIS
HOTLINE SERVICE**

Scandinavens førende softwarehus

Euro Power Pack A/S
Bredgade 50
9490 Pandrup
Tlf. 98 20 41 22

**Anviser nærmeste
forhandler**

EURO
power
pack

OCEAN

Scandinavien's førende softwarehus præsenterer verdens førende softwareproducent OCEAN med den brandvarme og helt topaktuelle serie HIT SQUAD.

Alle spil er nøje udvalgt fra de internationale software hitlister.

Alle disse brandvarme nyheder er selvfølgelig med dansk vejledning samt HOTLINE service.

ANDRE HIT SQUAD TITLER:

Harpoon
Populous
Populous II
Mig-29
The Simpsons
The Heroes of the 357
Birds of Prey
KGB
Lure of the Temptress
Wing Commander
PowerMonger
Ultima VII
Dune
Lethal Weapon
Realms
Supremacy
Sleepwalker
Epic

IBM PC

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

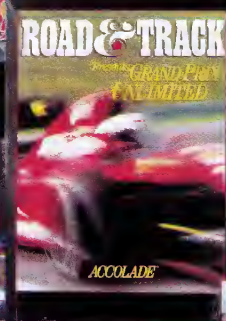
CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

CD-ROM

OCEAN

Vejledende udsalgspris

Fra kr. 149,-

Til kr. 298,-

Scandinavien's førende softwarehus

Nu kan du købe de nyeste
og hotte titler fra

Euro Power

Platin

Dr. Radiaki

Euro Power
Platin

CD ROM FORTRESS OF
DR. RADIAKI

298,-

HELL

Euro Power
Platin

CD ROM
HELL
A CYBERPUNK THRILLER

398,-

Starship

Euro Power
Platin

CD ROM

298,-

ISLE OF THE DEAD

Euro Power
Platin

CD ROM
ISLE OF THE DEAD

268,-

Alone in the dark 2

Euro Power
Platin

PC
ALONE IN THE DARK 2

298,-

Humans

Euro Power
Platin

CD ROM
HUMANS!

268,-

Chek

text

MUSIC TELEVISION

**Euro
power
pack**

Scandinavens førende softwarehus

EURO POWER PACK

Nye hits i Euro Power
Pack's berømte gold-
serie. Masser af fuldspil
i absolut særklasse...

GOLD

AMIGA VM FODBOLD MANAGER

AMIGA ARCADE TRIVIA QUIZ

PC CENTER COURT TENNIS

PC MEDIEVAL WARRIORS

AMIGA EDD THE DUCK

PC OPERATION COMBAT

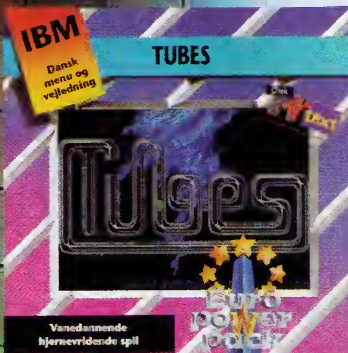
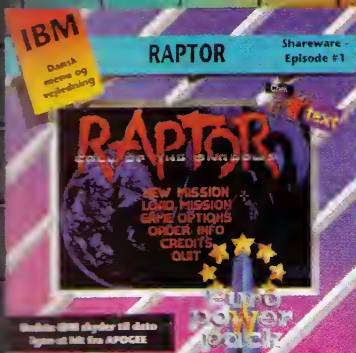
AMIGA NÆVEKÆMPER

Vejledende udsalgspris

Fra kr. **99,-**

SHAREWARE

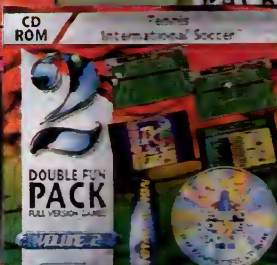

Vejledende udsalgspris

Fra kr. **59,-**

CD-ROM

Vejledende udsalgspris

49,50

Fra kr.

**KØB DEM
HOS VORE
FORHANDLER
INDEN
PÅSKE ...**

FORHANDLER LISTE

FREDGAARD RADIO Over hele landet	Foto Center Stenegade 48, Helsingør	Hesegade Super Hesegade 69, Nakskov	Metax Løjterholt 13, Nordborg	Sougaard Boghandel Østergade 3, Lemvig
FOTEX Over hele landet	Kent Foto Fælledvej 1, Gentofte	Pace & Koncenter Østergade 9, Nakskov	Tele Sønderjylland Torvet 11, Gram	Balléby's Boghandel Store Torv 5, Thisted
KTAS - TELEBUTIKKEN Over hele landet	Øst-Laprovarehus Bredgade 11, Helsingør	H. Jørgensen Eft. Søndergade 8, Saksbøl	QB Center Jernbanegade 23, Vamdrup	Vesterling Boghandel Kortegade 44, Vestsig
HYOK TELEFON TELEBUTIKKEN Over hele landet	Holm Computer H. Jørgensen 1, Helsingør	K.H. Foto Kortegade 9, Odense C.	Data - Host Oversøet 31 B, Holsteb	Chr. Richard Foto Nørregade 16, Slave
SUPER KRAM Over hele landet	Tele Foto Søndergade 28, Esbjerg	Fym Telefon Telebutikken, Klingenberg 16, Odense C.	Centrum Foto & Data Kortegade 82, Søborg	FotoCentret Popholstvej 4, Skov
BOG & IDE Over hele landet	Tele Foto Søndergade 28, Esbjerg	Arnold Bock Boghandel Vestergade 82, Odense	ØBS Lavpriserhus Gl. Vardevej, Søborg N.	Dana Data Vestergade 58, Århus
DAM FOTO Over hele landet	Wahl Foto Østergade 11, Helsingør	Sdr. Boulevard's Nørkebrænd Sdr. Boulevard 49, Odense C.	Ribe Fotocenter Mellemdammen 15, Ribe	Hadsten Foto Hadsten Centret, Hadsten
BAP, Data Cn Røder Hedevej 4, Rø 4	Hesegade Data Center Fælledgade 30, Helsingør	ØBS Lavpriserhus Røsgårdscentret, Odense SØ	Fotomagasinet Kortegade 10, Varde	Super Radio Anlystsparken, Tilst
Dania Foto Nørregade 2, Rø 4	Jørgensen Foto Nørregade 20, Frederiksberg	Super Radio Bredgade 111, Odense SØ	Tranberg Boghandel Aldersgade 14, Viborg	Edelhoff Papirhandel Aldersgade 15, Viborg
Becker Aft. Kortegade 2, Rø	Alfheim Jørgensen's Boghandel Nørregade 19, Frederiksberg	Big Store Center Øst Vollmose Alle 10, Odense SØ	Klæbe Boghandel Bredgade 6, Ribe	Fotonyt Stenegade 4, Grenå
Sax Køb Aldersgade 1, Rø	Alfheim Jørgensen's Boghandel Nørregade 33, Hvidovre	Tosca Trafikcenter Odensevej 98-100, Odense S.	Hens Foto Bredgade 83, Lem	Alderlyst Foto Borggade 7, Silkeborg
Tele Foto Østergade 11, Helsingør	ØBS Lavpriserhus Søndergade 26, Hillerød	Elierts Boghandel Østergade 10, Bogen	Hyde Sande Boghandel Stormgade 1, Hyde Sande	Merlin Vestergade 16, Silkeborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Hellerød Kontor & Ide Innovationsvej 15, Hillerød	Lopa Kiosk & Legene ApS Vestergade 3, Vissenbjerg	Spald Boghandel Hovedgade 38, Sønder	M. Digmanns Bog & Papirhandel Vestergade 1, Silkeborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Averad Foto M.D. Madsenvej 12, Allerød	Fym Telefon Telebutikken, Ålgade 72, Middelfart	LB Datalek Kortegade 51 A, Fredericia	Winther Foto Hadsten Centret, Hadsten
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Skaarup Bøger & Papir Jernbanegade 6, Hvidovre	Shell, Hesegade Hvidovre	QB Service Stenegade 218, Fredericia	Fotohuset Aldersgade 69, Skanderborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Østykke Foto & Data Frederiksborgvej 9, Østykke	Ø's Foto Bredgade 39, Årup	Bankop Boghandel Søndergade 6, Sønder	Sandberg Boghandel Aldersgade 126, Skanderborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Stenise Boghandel Stenise Centret, Stenise	Nr. Åby Bøg & Fotogalleri Østergade 24, Nr. Åby	Bykø Foto Nørregade 24, Vejle	Laby Data Gammel Silkeborgvej 21, Laby
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Åkshøj Boghandel Eiksgade 3, Åkshøj	Foto - Nyl Gålgade, Fåborg	Big Store Vole A/S Søndergade 4, Vejle	Ry Boghandel Kortegade 6 D, Ry
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Foto Hjemmet Havnen 1, Næstved	Metax Nyborgvej 36, Fåborg	Unipro Dammingsvej 64, Vejle	ØBS Lavpriserhus Sankt Helenevej 8, Horsens
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Nekke Boghandel Torvet 3, Næstved	Højby Boghandel Ålgade 1, Højby	Big Store Søndergade 26, Vejle	High Tech Data Kortegade 19, Horsens
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Reid Foto & Data Ålgade 27, Roskilde	PC Shoppet Vestergade 96 A, Svendborg	VEFA Søndergade 12, Vejle	Brandstrup Boghandel Brandstrup 3, Brandstrup
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Markvardsen Boghandel Ålgade 35, Roskilde	Big Store Svendborg Kortegade 33, Svendborg	Saxel Servicecenter Horsensvej 121, Vejle	J.M. Foto Søndergade 3, Rønne
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	H-Co Tech Foto-Idé Østergade 64, Roskilde	Fym Telefon Telebutikken, Torvet 4, Svendborg	Børge Madsen Boghandel Oddegade 29, Jutiminde	Center Foto Slottet, Randers
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Sora Foto Storgade 37, Sønder	Svendborg Foto Kortegade 2, Svendborg	Metax Vejlevej 117, Stouby	Foto Kino Middegade 3, Randers
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Damberg De Aktive butiksmønstre Jernbanegade 7, Slagelse	Nyborg Foto Nørregade 11, Nyborg	Imarco Grindsted	Data Support Nord Søndergade 2, Randers
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Brandt Petersen Bredgade 3, Slagelse	Pluhuse Radio 2tal Oplev Kortegade 15, Nyborg	Overgaard Bøger Borggade 17, Grindsted	ØBS Lavpriserhus Markvej 33, Fæderup
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	ØBS Lavpriserhus Vestvoldcentret, Slagelse	Brandt's Kontor & Ide Østergade 33, Rudkøbing	Grindsted Kontor & Ide Borggade 23, Grindsted	Big Store Dyrmærken 9, Randers
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Holm Foto City 3, Slagelse	Fotomagasinet Østergade 11, Kolding	ASG Foto Bredgade 15E, Herning	Randers Computer Center Akerhus, Randers
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Holm Radio Ålgade 50, Korsør	Data Gården Tøndergade 18, Kolding	ØBS Lavpriserhus Markvej 1, Herning	Vegard Foto Vejlgade 101, Aalborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Elliing Boghandel Kortegade 17, Kalundborg	Tip - Top Dagn & Videbutikken Kortegade 11, Christiansfeldt	Herning Elektronik Vestergade 13, Herning	Merlin Bredgade 2, Aalborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Bog-Kontor & Billedcenter Skarvadgade 31, Jyderup	Tele Sønderjylland Telebutikken, Bispegade 7, Haderslev	Svend Tørlensens Boghandel Bredgade 6, Herning	Knud Ersg Bredgade 7, Aalborg
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Damberg Shopping Ålgade 32, Nykøbing Sjælland	Hydro Benzin Jomfruvej 34, Haderslev	Colorfoto Middegade 13, Ikast	Super Radio Stenballevej 1E, Aalborg SV
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Kage Isenkam Vestergade 14, Kage	Tele Sønderjylland Telebutikken, Nørrevej 3, Åbenrå	Søndergaards Foto Storgade 10, Ikast	Udholm Foto ApS Dammingsgade 43, Kongerslev
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Hylenholt Boghandel Hovedgade 14, Faxe Lade Plads	Thomsen Boghandel Store Torv 2, Åbenrå	Bog & Koncenter Dammingsgade 18, Åulum	Bogloven Hjallup Centret 3, Hjørrup
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Stene Boghandel Torvet 1, Store - Hvidinge	Tele Sønderjylland Telebutikken, Tønder	Foto Jensen Østergade 10, Hjørrup	ØBS Lavpriserhus Løftvej 17, Nørreundby
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Super World Vestergadevej 8, Næstved	SCS Data Torvet 8, Hjørrup	ØBS Lavpriserhus Bredgade 6, Hjørrup	Foto Kino Aldersgade 44, Hobro
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Mega Center Næstved	Rita's Supermarked Flenborgvej 22, Kruuså	Boccenter Nørreport Centret, Hjørrup	Lorentz Nielsen Foto Storgade 14, Hadsund
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Hemmel Bøger & Papir Aldersgade 30, Præstø	Tingler Boghandel Hovedgade 17, Tinglev	Vestlyst Boghandel Østergade 17, Hjørrup	Rosens Boghandel Springvandspladsen, Hjørrup
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Willerup Boghandel Ålgade 64, Vordingborg	Tele Sønderjylland Midtvej 3, Sønderborg	EDB Centret Yed Høien, Hjørrup	Frederikshavn Boghandel Søndergade 47, Frederikshavn
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Mami Boghandel Storgade 64, Stege	Tele Sønderjylland Nørregade 11, Sønderborg	Ribes Boghandel Østergade 11, Steier	Schiou Foto Dammingsgade 74, Frederikshavn
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	De Aktive butiksmønstre Hovedgade 12, Hjørrup Falster	Clasen Bøger Perlevej 8, Sønderborg	L-S Foto Torvet 9, Lemvig	Stjerne Foto Skibgade 6, Skagen
Jørgensen Foto Østergade 11, Helsingør	Expert Studio 14 Langgade 17, Nykøbing Falster	Glæder's Bogleje Perlevej 8, Sønderborg	Lemvig Papir Forretning Østergade 20, Lemvig	

TEKNISK BREVKASSE

Har du et teknisk spørgsmål om din PC eller Amiga, hjælper Privat Computer dig gerne. Skriv til vores tekniske redaktør Lars Jørgen Helbo, på adressen: Privat Computer St. Kongensgade 72 1264 København K. Mærk venligst kuverten "teknik"

Bærbare 486SX

Jeg har nogle spørgsmål til dig om den bærbare PC'er 486SX.

1. Kan man spille på en bærbare 486 SX, som f.eks. Great Naval Battles Ship, Civilization, Harpoon o.s.v. Alle de store spil?
2. Bliver grafikken dårligere p.g.a. 9,4"-skærmen, eller bliver den bare mindre?
3. Kan man få den bærbare 486SX eller en anden bærbare med en større skærm?
4. Kan man udvide harddisken, så der kan være flere spil på den? Hvis ja hvor meget?

Kenneth Hardt
Håndværkerhaven 20
2400 København NV

Nu ved jeg ikke, hvilken bærbare du har set; men jeg kan fortælle dig, hvad du skal være opmærksom på. Så må du selv kontrollere, om det gælder for den PC, du har fundet.

1. Mange bærbare har kun monokrom skærm, og det er selvfølgelig uheldigt til spil. Nogle typer (LCD) er også ret langsomme. Det gør måske ikke så meget i Civilization eller et adventurespil; men det er skidt i et hurtigt actionspil.
2. Ja! Næsten alle nye bærbare har VGA-grafik (480*600 pixels). Alle almindelige PC'er har derimod SVGA (600*800 eller endnu større).
3. Mange bærbare kan sættes ind i en docking-station. Det er et kabinet, hvortil man så kan tilslutte en rigtig skærm, et ordentligt tastatur o.s.v. Men så er der naturligvis ikke meget 'bærbart' tilbage.
4. Ja. Sidste år havde jeg anbefalet et komprimeringsprogram som f.eks. Stacker. Nu koster harddiske kun 5 kr./mb. Derfor: Køb den størst mulige fra starten, og skift den så ud, når den alligevel bliver for lille.

Ny harddisk

Vi har en IBM 386/16Mhz PC. Da HD (85 MB) blev for lille skiftede vi den ud med en 340 mb HD. Bagefter af typen SCSI. Den nye er en Connor CFA 340 S.

Nu kan jeg ikke starte PC'en op på C: drevet, men kun på A: drevet med en diskette der har Command.Com. Autoexec.Bat og en Config.Sys. Starter jeg op uden disketten skriver den "Error loading operating system".

Når PC'en først er startet fra A: drevet fungerer den fint. Jeg skal dog konstant have disketten med de tre kommandoer siddende i, ellers melder den fejl.

Jeg har flere gange slettet og indlæst Dos 5, 6.2 og Windows uden at det har ændret noget.

Sætter jeg den gamle HD i igen er der ingen fejl. Jeg håber I kan hjælpe mig med problemet.

Erik A. Nielsen
Sletteager 82
2640 Hedehusene

Problemet er, at PC'en ikke kan læse de to skjulte systemfiler Io.Sys og Msdos.Sys fra drev C:. Måske findes de ikke, måske er de beskadiget.

Start PC'en med disketten i drev A:. Mens A: er aktiv, indtaster du kommandoen Sys C:. Derved kopieres de to filer til C:.

Det går nemmest med DOS 5. Nogle udgaver af DOS 6.2 var kun tænkt som update, hvorfor Sys ikke fungerer korrekt.

Hvis det ikke lykkes, skal harddisken formateres om. Husk at det sletter alle data!! Efter en grundig backup startes PC'en igen fra A:, og du indtaster kommandoen Format C: /S. Parametere /S overfører de to systemfiler til C:.

Hvis det stadig ikke hjælper, skyldes det måske en fejl på harddisken i

systemsporene. Så vil jeg anbefale, at du skifter til Novel-DOS 7. Det er mere fleksibelt, og kan derfor bedre omgå den slags fejl.

Printer

Jeg har en Amiga 1200, og en matrix printer af ældre dato. Jeg vil gerne anskaffe mig en farveprinter (matrix/inkjet), som jeg vil kunne anvende til A 1200 og ligeledes til den PC jeg påtænker at købe i løbet af et par år.

Kan jeg købe en vilkårlig printer, og så bruge den til begge disse maskiner?

Uffe Lintrup
Østerbyvej 17
7400 Herning

Ja det kan du faktisk godt. Både Amigaen og PC'en er understøttet med et parallelinterface efter Centronics-standard. Det betyder at man kan tilslutte stort set alle de printere, der findes på markedet.

Der kan imidlertid være problemer med printertilpasning på Amigaen. Inden du køber printeren, skal du altså sikre dig, at du har eller kan få en printertilpasning. Til PC'en er det derimod intet problem.

O.E.M.?

For nylig så jeg i en postordre-annonce for CD-ROM spil 7'th Guest prissat til kr. 198,-. Jeg bestilte omgående spillet. Da jeg dagen efter stod med disc'ene i hånden, studerede jeg over, at de var mærket "For O.E.M. bundle deal only".

Senere har jeg set både 7'th Guest og en række andre spil annonceret til salg i O.E.M. udgaver, ja, den samme butik reklamerer sågar med det samme spil i fuldpris og O.E.M. version.

Hvis ikke begreberne O.E.M. og bundling har fået anden betydning, end den jeg kender, ligner det - ud fra mine forudsætninger - ulovlig handel med software. Hvorledes forholder det sig egentlig? Er der forskel på udgaverne?

Henrik Kerstens
Østergade 39
9560 Hadsund

O.E.M. står for original equipment manufacturer. Det er en slags halv-fabrikata til PC-producenter. Mange

firmaer laver jo deres egne PC'er. De køber delene (kabinet, grafikkort, DOS, software o.s.v.), sætter det hele sammen og sælger de færdige PC'er.

Det er altså ikke meningen, at O.E.M.-produkter skal sælges enkeltvis til brugere. Det kan dog højst være en overtrædelse af producentens leveringsbetingelser. Det er en sag mellem producent og forhandler, og de er sikkert bare interesserede i at sælge begge to.

Derimod kunne man spørge, om du er blevet snydt. Fik du et dårligere produkt, end du havde regnet med?

Teknisk er O.E.M.-produkter normalt ikke dårligere; men der er tit sparet på indpakning og nogle gange på manualerne.

Men gør det noget, hvis prisen stemmer?

Diskdoctor

Kan I hjælpe mig og min søn med et problem vi har med hans Amiga 500. Han har tilsyneladende fået en virus i sin maskine, men den er tilsyneladende ikke virksomt hele tiden, man kan bruge maskinen og så engang imellem beder den en om at bruge "Diskdoctor" når man sætter en ellers virksomt diskette i maskinen.

Det er så her vores problem opstår, jeg kan ikke finde diskdoctor. I Manualen står der, at man skal skrive C:diskdoctor/A. Denne funktion kan vi jo ikke bruge da der ikke er nogen harddisk i maskinen. Jeg har også prøvet i sys., men her kender den heller ikke diskdoctor. Vi håber at I kan hjælpe os.

Niels-Erik Smith
Jarlsvej 2
3650 Ølstykke.

Det kan vi nok. Det er ikke sikkert, at I har en virus. Der er tale om diskettefejl; men det kan have mange andre årsager. Få fat i et godt virus-program!

Hvad angår DiskDoctor, så har manualen ret. På en Amiga står C: nemlig ikke for nogen harddisk (den hedder normalt Dh0:). C: er derimod navnet på en logisk enhed, hvor DOS-kommandoer opbevares. C: refererer normalt til kataloget C på Workbench-disketten, og deri finder I også programmet Diskdoctor. ■

ET KIG IND I MUSIKKENS VERDEN

Selv om man ikke kender til noder og musik, kan man idag, takket være computeren, selv skabe sine egne symfonier. Privat Computer slår tonen an på Amigaens lydgenerator.

Af Jesper Fleron

Mange mennesker kan spille en lille melodi som f.eks. Lille Peter Edderkop eller Mester Jakob på et klaver. Men de fleste driver det heller ikke længere. Måske fordi der ligesom mangler noget fylde i den musik der frembringes. De fleste lærer sig nemlig kun hoved-melodien, der som regel går efter sangteksten og kun involverer en tangent/tone af gangen. Det der mangler kaldes akkorder, og består af 3 eller flere toner der anses samtidig og måske med en aftonerne fra hoved-melodien.

Computeren i musikken

Når man arbejder med akkorder på en computer, bliver tingene meget nemmere. For her behøver man ikke at lære akkorderne udenad, man behøver blot at vide hvilken akkord man skal bruge og

hvor man kan slå den op (prøv hos boghandleren eller på biblioteket). Når computeren bruges kan man stille og roligt fodre den med noder, og lige så stille og roligt høre resultatet igen og igen. Man behøver altså ikke at kunne spille på et musik-keyboard. Men det kan anbefales, hvis man ønsker det fulde udbytte af computer og MIDI-tilslutninger. Hvis man kan spille et stykke musik, kan man lige så godt optage musikstykket real-time i computeren ved hjælp af MIDI. Efter man har optaget musikstykket, kan man stille og roligt rette de fejl man måske begik under indspilningen.

Når musikken skal programmeres

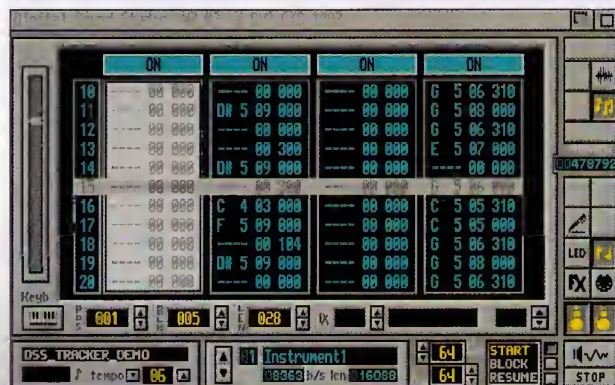
For overhovedet at bruge Amigaen til musik, må man have en

god musikeditor, der understøtter alle de funktioner man kan få brug for. Grundlæggende findes der to slags musik-editorer. Diagram-editor og tracker-editor. Diagrameditoren fungerer ved, at man stort set kopierer nodehæftet til computeren. Denne form for editor kræver, at man har et godt kendskab til hvordan noder skrives.

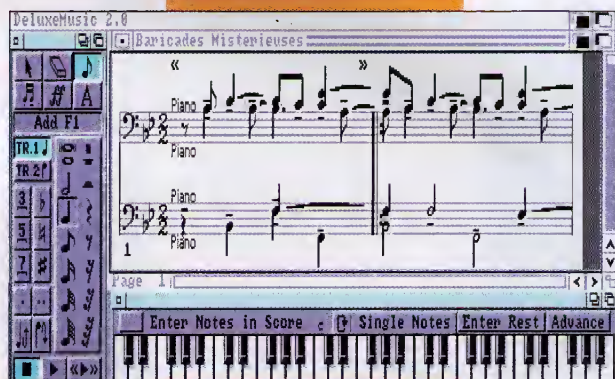
Tracker-editoren er mere udbredt og kendt under forskellige navne som f.eks. "Soundtracker" og "Noisetraacker". Fælles for dem er, at de alle ligner en flerspor

dette ved, at man kan kopiere dele af en blok eller blot spille hele blokken flere gange i løbet af musikstykket. På denne måde kan f.eks. kun 3 blokke spilles i en uendelighed og alligevel virke som et komplet musikstykke.

En stor fordel ved trackeren er, at man kan indspille i real-time, enten fra computerens keyboard eller via MIDI interface. Med diagram-editoren kan man kun indspille den eller de noder man vil have frem, og noderne bliver lagt med det samme tidsinterval på diagrammet. Herefter må man så

Med DSS+ samplers følger der en ganske god musik-tracker.

Som det kan ses, kræver DeluxeMusic 2 et vist kendskab til noder.

båndoptager med 4 eller 8 spor. Hvert spor indeholder 64 linier, der hver kan indeholde en samlet lyd; linerne afspilles fra 1-64, hvorefter kontrollen kan flyttes til et nyt spor, eller det nuværende spor kan spilles uafbrudt igen og igen. I de fleste musikstykker forekommer der mange gentagelser. Trackeren tager højde for

selv placere hver enkelt node det korrekte sted. Tracker-editoren indeholder desuden bedre mulighed for at manipulere med det enkelte musikinstrument (forlængelse, ekko, forvrængning osv.).

Privat Computer har set på hvilket musik-software man kan finde på butikshylderne idag:

SONIX 2.0 fra Aegis

Sonix er en gammel kending indenfor Amigamusik og har efterhånden været på markedet i 8 år. Sonix2 er dog stadig en god diagram-editor og arbejder efter samme principper som Deluxe music 2.0. Sonix2 gør det endda på visse punkter bedre end DM2, da Sonix udover at kunne bruge samplede musikinstrumenter, også anvender Amigaens evne til at fremstille "kunstige lyde". Amigaen er faktisk en synthesizer, og alt for få musikprogrammer udnytter denne evne. Sonix2 indeholder en editor så man selv kan skabe synthesizerinstrumenter.

Men hvis man kun bruger "kunstigt" fremstillet instrumenter, bliver musikken også alt for kunstig i det lange løb, derfor kan man naturligvis stadig bruge samplede instrumenter i Sonix2.

Sonix kan ved hjælp af MIDI-out kontrollere eksterne MIDI-instrumenter, men programmet understøtter ikke MIDI-in. I Sonix kan man benytte 8 instrumenter på samme tid, heraf er de 4 dog MIDI-instrumenter. Når man skriver musik for så mange instrumenter, bliver node-diagrammet hurtigt overskrevet. I Sonix2 kan man derfor slå et eller flere instrumenter fra, så de ikke vises eller spilles fra diagrammet.

Sonix2 viser desværre ikke hvilke noder der afspilles i løbet af musikstykket, hvilket gør at man har lettere ved at fare vild under editeringen, specielt ved redigering af lange musikstykker.

Programmet muliggør også udskrift til printer ligesom DM2. I det hele taget ligner de to programmer hinanden meget. Den medfølgende dokumentation fortæller en del mere om hvordan noder skrives og spilles, end man normalt kunne forvente. Desuden er den velskrevet med gode forklaringer til hvordan man bedst udnytter programmet.

DELUXE MUSIC 2.0 (Electronic Arts)

DM2 er en diagram-editor, dvs. at noderne bliver skrevet og afspillet som var det direkte fra nodehæftet. Dette gør at musik, som er skrevet for et specielt instrument, er skræddersyet til DM2. Klassisk klaver og pianomusik er selvsagt skrevet, hvilket musikseksemplerne, der følger med DM2 klart illustrerer. Men når der skal spilles moderne rock, med trommer, Lead-instrument, bas, keyboard og diverse lydeffekter, er det en lidt for stor mundfuld for DM2.

Selvom man kan spille fra to nodehæfter på en gang, bliver node-diagrammet hurtigt en rodet affære.

Men DM2 vil til hver en tid være guld værd for den målrettede musikstuderende, for man kan indskrive sin musik i computeren i stedet for på papir, herefter kan man eksperimentere så tosset man vil. Når man er færdig kan noderne udskrives, uden at man har brugt 4 kilo viskelæder til rettelser. Noderne præsenterer sig fint til hjemmeopgaver eller øvehæfter til det lokale band.

Men som real-time musikafvikler dur DM2 simpelthen ikke. Når man afspiller et stykke musik, er det meningen, at man hele tiden skal kunne se hvilke noder der netop i dette øjeblik bliver afspillet. Dette kan ses ved, at noderne eller noderne lyser op i det øjeblik de afspilles. Denne ide er god, men grafikken kan simpelthen ikke følge med når først musikken spiller. Det bliver derfor fuldstændigt umuligt at følge med i afspilningen af hver enkelt node. Om resultatet forbedres ved brug af en udvidet Amiga skal være usagt - til testen blev benyttet en Amiga med M68000 installeret.

DM2 understøtter Midi, men ved MIDI-in kan man ikke indspille real-time fra f.eks. keyboard. Faktisk er MIDI-in fuldstændigt værdiløs til dette program, da deribunden af skærm billedet altid er afbilledet 5-oktavs keyboard, der har nøjagtig samme funktion. På dette keyboard skal man blot klikke med musen på den tone man ønsker. MIDI-out fungerer derimod upåklageligt. Når man arbej-

der med DM2 opdager man hurtigt, at man bruger de samme funktioner igen og igen. Derfor er DM2 udstyret med AREXX-interface, så man kan skabe sine egne makroer og derved gøre arbejdet nemmere. DM2 leveres med en pæn og velskrevet manual, som ikke kan lære nogen at spille musik, men som vejleder brugeren igennem de forskellige funktioner på en let og overskuelig måde.

SUPERJAM v.1.1 (The Blue Ribbon Soundworks)

SuperJam 1.1 er ikke et traditionelt musikprogram. SJ ligner mere et musik-keyboard, med rytmer og akkompagnement. Med SJ får man stillet et helt orkester med 6 instrumenter til rådighed, og det eneste man behøver at gøre er, at fortælle orkestret hvilken stil (f.eks. rock eller jazz) man ønsker, og hvilke akkorder der skal skiftes til i løbet af melodien. Til dette formål indeholder programmet 30 forskellige stilarter, der kan ændres af brugeren som man ønsker det. Når orkestret har fået fat i melodien, kan man selv falde ind med hovedstemmen enten via keyboardet på skærmen eller via MIDI-keyboard. At programmet er bygget op som et musik-keyboard gør, at programmet er nær den perfekte MIDI-plattform, da hvert af de 6 instrumenter kan sendes til MIDI-udstyr og derved opstår et utal af MIDI kombinationer.

Som det fremgår er SJ skabt til MIDI-kommunikation, men programmet kan sagtens bruges uden,

dog på bekostning af musikken kvalitet. SJ kan integreres i Bars and Pipes Profesional og gør blot SJ endnu stærkere. Programmet understøtter også AREXX. Den medfølgende manual er pænt pakket ind i et tykt plastik-ringbind. SJ er nemt at gå til men indeholder alligevel et utal af funktioner både for amatører og den professionelle.

Soundtracker/Noisetracker

Dette program findes nu i alle forskellige afskygninger både som PD og kommercielt software. Alle disse forskellige musik-trackere er meget ens, og med kun få afvigelser i forhold til hinanden. At

FAKTA:

Deluxe Music 2.0, pris kr. 998,-
Kickstart 1.3 og opefter.
1 MB RAM.
Sonix 2.0, pris kr. 859,-
Kickstart 1.2 og opefter.
SuperJam v1.1, pris kr. 1998,-
Kickstart 1.3 og opefter.
1 MB RAM
Mere info: Betafon, tlf. 33-141233

anmelde en tracker vil næsten være at anmelde dem alle. Derfor nøjes vi med at anmelde den tracker, der følger med DSS8+ sound sampleren. DSS-trackeren er som før nævnt inkluderet i sampler-softwaren, så man hurtigt kan anvende sine nye samples i trackeren. Når man åbner programmet vil man blive præsenteret for 4 spor med hver 64 linier. Sporet kan så deles i intervaller på henholdsvis 1,2,4,8,16 og 32 linier.

Med soundtrackeren får man mulighed for at tilføje specielle effekter til hver enkelt node, blot ved at indtaste to værdier efter nodeværdien. I DSS-trackeren kan man ovenikøbet nøjes med at klikke med musen på en speciel effekt, programmet lægger herefter selv værdierne ind på den valgte linie. Trackerens store styrke ligger i, at den er hurtig. Meget sjældent sker det, at en tone hænger for længe eller totalt udebliver.

DSS8-trackeren er kun en 4 sporet tracker, men musik-trackeren findes også som 8 sporet. Dette betyder, at man kan afspille 8 instrumenter på en gang, og hvert instrument kan uden problemer udskiftes fra det ene øjeblik til det andet. Man kan derfor frembringe musik af alle stilarter, bare man bruger de rigtige samples og rytmer.

Deluxe Music Construction 2 er guld værd for den musikstuderende: man kan indskrive sin musik (noderne) i computeren, i stedet for på papir, og når man er færdig kan noderne udskrives, uden at man har brugt 4 kilo viskelæder til rettelser.

OS/2 FOR BEGYNDERE

Sådan får du styr på OS/2! Følg med i Privat Computers nye serie, hvor vi, helt fra bunden, viser hvad OS/2 kan gøre for dig.

Af Lars Jorgen Helbo

Sidste gang så vi på, hvad Warp er for noget, hvilke fordele det har, og hvad det koster. Nu kommer vi så til installationen.

Jeg går ud fra, at du ligesom mig har en 'almindelig' PC. Man kan godt nok altid skændes om, hvad der er almindeligt. Jeg vil definere det som en 386'er eller 486'er med 4-8 MB RAM, VGA eller SVGA skærm og en harddisk på 100-500 MB. DOS, Windows og en række programmer er allerede installeret. Det er sådan en PC'er vi nu skal have til at køre med Warp.

Angsten for det nye

Inden jeg begyndte, var jeg ret betænkelig ved sagen. For mig er PC'en en del af den daglige tilværelse. Der er en række programmer, som jeg bruger hver dag. Dertil hører bl.a. en tekstbehandling, et regneark og et ter-

minalprogram. Tænk nu, hvis et af dem ikke kunne køre under OS/2!

Jeg ville ganske vist skifte til Lotus-programmerne; men jeg har jo en masse data, som først skulle konverteres. I en overgangperiode ville det altså være nødvendigt, at beholde de gamle programmer ved siden af de nye.

Derfor startede jeg med en omhyggelig backup af harddisken. I værste fald skulle det være muligt, at formatere harddisken, og derefter vende tilbage til DOS/Windows.

Dajeg ikke har nogen tapestreamer, varede det næsten en hel dag,

Placeringen af OS/2 i systemet

I manualen er der en lang forklaring om, hvordan man kan opdele harddisken i forskellige partitioner til henholdsvis DOS og OS/2. Det

kan man blive uhyre forvirret af.

Jeg vil kraftigt anbefale, at du glemmer alt om det. Warp kan nemlig også installeres på drev C: oven i DOS og Windows. Det gør det hele meget nemmere, og man kan alligevel boote med både DOS og OS/2. Når du senere er blevet OS/2-ekspert, vil du måske lave installationen om; men den tid den glæde.

Installationen startes ved at starte PC'en med diskette 1 i drev A:. Husk evt. at ændre CMOS-setup, så maskinen virkelig starter fra A:. Derefter skal man bare følge vejledningen på skærmen. Det er ganske enkelt, da alting er på dansk.

Programmet undersøger selv PC'en, og installerer de rigtige drivere til CD-drev, grafik- og lyd-kort o.s.v. Det fungerer så godt, at man normalt kun skal angive printer og monitor. Det er utroligt, hvor mange fabrikater og varianter programmet kender.

Til sidst skal man angive, hvilke dele af OS/2, der skal installeres. Jeg vil anbefale, at man installerer alt. Man kan nemlig altid fjerne enkelte dele igen, når man har afprøvet dem.

Det store øjeblik

Når installationsprogrammet er afsluttet, kan PC'en startes med OS/2. Nu kommer det spændende øjeblik, hvor det skal afgøres, om alle de eskede programmer stadig kører.

Min erfaring er, at det gør de! Efter to måneder med Warp har jeg kun måttet kassere et program. Det var shareware-terminalprogrammet Unicom. Programmet forsøger vistnok, at styre den serielle interface direkte. I et multitasking-system skal det bare gå galt. Da bonus-pakken indeholder et udmærket terminalprogram, er det imidlertid ligegyldigt.

Alle andre programmer fungerer. Selv noget så specielt som driveren til min scanner arbejder upåklageligt. Det er bare dejligt.

Helt nye kommandolinier

En del af forklaringen på denne succes findes i folderen 'OS/2 System/kommandolinier'.

Med ikonerne i denne folder kan man åbne DOS-, Windows- og OS/2-vinduer eller helskærme. Det giver en række muligheder. Hvis et DOS-program f.eks. ikke vil køre direkte fra OS/2, så prøv at starte det i et DOS-vindue. Virker det heller ikke, prøves med en DOS-helskærm.

Et eksempel er WordPerfect 6.0 for Windows. Det kører ikke fra OS/2; men fra en Windows-helskærm går det fint. Her kan man dog få en særlig driver-diskette hos sin forhandler, og så går det alligevel direkte.

Hvis hverken vindue eller helskærm hjælper, vælger man ikonen 'Sideordnet start'. Dermed ændres boot-sektoren på drev C:, og der udføres en reset, hvorefter PC'en starter med DOS. Senere kan man vende tilbage til OS/2 med kommandoen: C:\os2\boot /os2.

De forskellige vinduer og helskærme samt muligheden for at boote med både DOS og OS/2

Her ses folderen "OS/2 System/kommandolinier", og viser med al tydelighed, hvor fleksibel OS/2 er; man kan starte et program på op til syv forskellige måder, hvis det af en eller anden grund f.eks. ikke kan køre direkte under OS/2 eller Windows 3.1.

fra samme drev giver en utrolig fleksibilitet. Det betyder, at man kan få gang i selv det vanskeligste program. Om man så gør det, er en helt anden sag. I virkeligheden kunne jeg jo godt have fået gang i Unicom. Efter en sideordnet start kan man jo starte Windows, og der havde det sikkert virket; men hvorfor skulle jeg gøre det, når jeg har et 32-bits terminal-program, som også kører i multitasking.

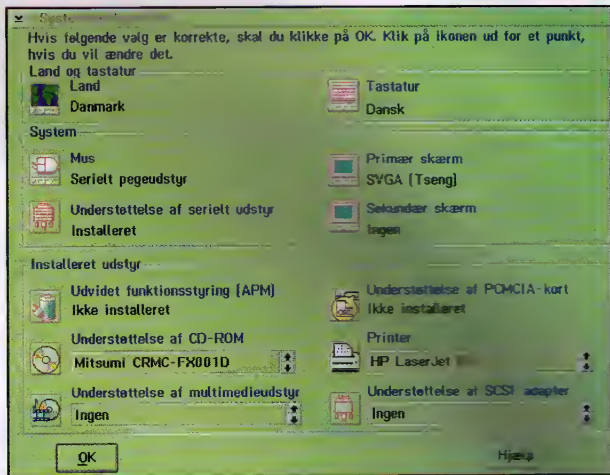
Ny installation

I det hele taget er det min erfaring, at man relativt hurtigt begyn-

der at bruge de ægte OS/2-funktioner og programmer. Man kan udmærket formattere sine disketter med Format.com i et DOS-vindue; men når man først har lært, hvor nemt det er på OS/2-Workplace, så gør man det.

Det var den erfaring, som fik mig til at lave en ny OS/2-installation efter bare en uge. For nu var Format.com jo overflødig, og sammen med den en stor del af DOS og Windows.

Jeg ryddede derfor harddisken. Så lavede jeg en minimal DOS-, en minimal Windows- og en komplet OS/2-installation i denne rækkefølge. Som DOS valgte jeg Novell-DOS7, fordi det giver mest

Installationsprogrammet til OS/2 registrerer selv næsten alle udvidelser. I denne dialogbox kan man derefter foretage rettelser og tilføjelser. Normalt skal man kun tilføje skærm og printer, som programmet jo af gode grunde ikke kan registrere.

frit RAM. Som Windows valgte jeg den almindelige 3.1. Man kan også bruge Windows for Workgroups; men den fylder unødigt på harddisken.

Dermed er Warp installeret. Næste gang vil vi så se på, hvor-

dan man starter programmer, og hvordan man tilpasser brugeroverfladen Workplace.

Næste gang vil vi så se på, hvordan man starter programmer, og hvordan man tilpasser brugeroverfladen Workplace. På gensyn! ■

SOFTWAREKURSER PÅ VIDEO

INTRODUKTIONSTILBUD
Microsoft Office 4.3 video

695,- Excl. moms
Incl. moms 868,-

Excell 5.0

Office 4.3

Access 2.0

Powerpoint 4.0

Word 6.0 for Windows

NYHED
på dansk

Stk. **995,-**
excl. moms
Incl. moms 1.243,-

Softvision

Lær at bruge din software bedre - Ca. 3 timers video pr. titel - Videoen er opdelt i afsnit, så du nemt kan finde rundt - Se videoen igen og igen - Del den med dine kolleger.
Nye titler er på vej, ring for yderligere information.

MAXelle · RegusHouse Larsbjørnsstræde 3 · 1454 Kbh. K.
Tlf.: +45 33 37 71 05 · Fax: +45 33 32 43 70

Sidder du fast i dine spil, så se her. Svaret på dine fortvivlede bønner findes måske på disse sider.

ULTIMA 8

Her er et tip til hvordan man for snyde-menuerne frem i dette rollespil.

Brug en tekst-editor til at danne en fil kaldet AVATAR.DEB, som skal indeholde følgende tekst.

E 12A

01 01

W

O

Gem den under \ULTIMA8\GAMEDAT.

Gå nu ud i DOS-promten og ind i overstående bibliotek, hvorefter du skriver følgende:

DEBUG AVATAR.DAT < AVATAR.DEB

Det er måske en god ide at tage en kopi af filen AVATAR.DAT, da denne vil blive overskrevet. Kør derefter Ultima 8 og gem spillet med det samme. Du kan nu bruge F7 og CTRL + F1 til at komme ind i de forskellige snyde menuer, mens F3 kan ændre Avatar's styrke, visdom osv.

ECSTATICA

Gå ind i byen. stop foran de første huse, dræb den lille trolde, gå til højre og ind i baren. Hjælp manden. Tag hans våben. Gå hen til ham. I shop: tag planten fra reolen. Hvis du møder et monster, så løb. Løb ud, lige over, højre, venstre, ind af den sidste dør ved hjørnet.

Dræb monsteret, løb op ad trapperne, drej til højre og løb videre op. Læs i tryllebogen, put planten i gryden. Gå ned. Tag bamsen. Læs dagbogen. Løb ud af huset og hen til laden. Dræb ederkoppen. Følg efter pigen ned i kirkens kælder.

Gå til fangehullet og dræb skeletterne. Gå op. Tag dukken i kirken. Løb til bage til

huset med tryllebogen og put dukken i gryden. Løb tilbage til kirken. Tag bibelen fra gulvet. Løb ud af byen. Løb til klosteret. Bliver du fanget af de små trolde, så slip fri og dræb dem alle. Læs fra bibelen foran klosterets port. Læg bibelen. Løb tilbage ad stien. Tag blomsten og løb til huset med tryllebogen. Put blomsten i gryden. Drik.

Løb til kirkens kælder. Løb ind i det lille hul til højre. Løb rundt i gangene, til du bliver dig selv. Dræb alle. Løb op ad trappen. Tag sværdet uden at dræbe den gamle mand. Gå ud af huset. Gå ud af byen og hen til søen. Hop ud på stenen der står i søen (du bliver en ridder). Løb mod borgen. Løb ind i det hus

du kommer til på vejen. Dræb heksen. Tag kosten. Flyv til borgen og Merlin. Flyv til tårnet. Stil kosten fra dig. Læs i bogen. Løb til klosteret. Gå til alteret og tag benet. Løb ind i biblioteket og hop ned i hullet. Løb op ad trappen, ud af huset og til Merlins borg. Løb til tårnet. Læg benet. Tag kosten. Flyv ned i kælderen. List forbi vagten og dræb ham. Hent kosten og flyv forbi den døde vagt. Flyv videre over og ned ad trappen.

Stil kosten og gå til venstre. Fortsæt lige over og dræb dragen. Gå ind i rummet mellem statuerne. Tag bo-

gen. Løb ud. Løb over i rummet med hullet i midten. Gå hen til den ene kiste. Gå ind i den (du får en rustning). Gå ud. Tag din kost og flyv tilbage op i tårnet. Stil kosten og tag benet.

Løb ud af borgen og løb til de store sten-søjler der står i ring. Gå til midten (du får et bedre våben). Løb tilbage til tårnet. Tag kosten og flyv ned i kælderen. Flyv så langt ned som muligt. Stil kosten. Gå ligeud, til venstre og ned ad trappen. Du kommer til et stort rum med et bassin. Gå rundt om bassinet og ned. Du kommer nu til kronsalen. Dræb dig selv. Gå til kongen. Hør på ham.

Gå tilbage til din kost. Gå til rummet mellem statuerne (der hvor du tog tryllebogen). Det store hovede er væk! Gå ind ad hullet og ned ad trappen. Gå hen og sæt dig ved bordet. Dæmonen ankommer! Hør på hvad han har at sige og dræb ham med benet. Voila - du er igennem!

FÅ ET GRATIS SPIL!

Alle læsere, der får deres tip trykt i Secret Service, deltager i en konkurrence, hvor vi hver eneste måned sætter en ny bunke spil på højkant. Hvis du vil maksimere dine vinderchancer, så send teksten på diskette i pc-format (gem den som tekst). Husk også at vedlægge en frankeret svarkuvert, hvis du vil have disketten retur. Send det hele til Secret Service, St. Kongensgade 72, 1264 København K.

TIE FIGHTER

Her er muligheden for at genoplive din pilot uden at miste points:

Den allerførste byte i savegame filen fortæller, om du er levende, død eller taget til fange.

00 - I live

01 - Død

02 - Taget til fange

DEATHGATE

Her er en samling begyndertips:

Start med at udsørge Lord Xar om alt, det er muligt at spørge om. Du lærer nu to nye spells og får en "RUNEMARKER" til World of Air. Tag en af lamperne i samme rum og gå ned til skibet og ind. Brug Transfer-spell på Runemarker og herefter på kuglen i skibet.

Nu er du i World of Air. Gå ind i bjergene og snak med dværgen. Tag trøjen og knagen den hænger på. Tag også syltetøjet og en skive brød. Brug syltetøj på brødet tre gange. Gå ind i næste rum og snak med dværgen her. Tag prop i blækflasken. Put trøjen i blæk og giv brøds-kive til dværgen. Gå mod nord og herefter til venstre. Snak med den gamle dværg (få hans rør). Tag også røret i kassen. Gå til højre og mod nord. Brug Hot-spell på maskinen og gå igen mod nord. Gå ned og snak med fangen (bemærk at et nyt sted kommer til syne på kortet). Gå op igen to gange. Tag vinen og gå ned igen (en gang) og brug Hot-spell på maskine igen. Gå tilbage til dit skib og brug styrehjulet for at flyve til slottet. Vis ringen til vagterne og snak med kongen. Gå herefter om bag slottet og tag hækkesaksen i busken. Brug den på bjælken, der sidder til venstre i vindue. Gå ind af vinduet (du får nu et nyt spell). Brug det nye spell på maleriet. Gå ind i maleriet og

snak med fangen. Giv vinen til fangen (du lærer endnu et spell). Nu bliver du fanget og ender på skibet med fangerne. Åben den store kasse og tag og brug ZINGER. Du kommer nu tilbage til kongen og bliver sendt ud på en ny mission. Herfra må du selv klare resten - der er nok at tage fat på!

TFX

Indmeld dig under UN, men når du skal skrive dit navn, så slut med at trykke CTRL+ENTER. Du skal nu vælge scenario, hvorefter du ude i selve spillet kan trykke SHIFT-D for at genopfylde dine våben.

ZOOL 2

Her er en stribe snydekoder til dette Amiga-spil:

10 liv: CREAMOLA

20 liv: VISION

Uovervindelig: TOUGHGUY

Uendelig tid: OLDENEMY

99 ting indsamlet: ALCENTO

Uendelige SMART BOMBS: KICKASS
Spring baner over med return-tasten: BUMBLEBEE

- Og her er nogle level-koder:

Swan Lake: SĖSAME

Blueberry Hill: RONSON

Tooting Common: FUNKYTUT

Snaking Pass: HISSTERIA

Mount Ices: 7SLURP

Mental Block: PLUNGER

For at springe baner over i det første Zool spil skal du bare skrive "Goldfish" på start-skærmen og derefter trykke F1-F6, mens du spiller.

På pc-versionen kan du prøve at skrive STRETLAMP på options-skærmen. Herefter kan du snyde på følgende vis:

+ (num.tastatur): Bane op

- (num.tastatur): Bane ned

1: Bliv usynlig

2: Tab et liv

3: Hvem ved?

4: Restart bane

SYNDICATE

Gå ind i mappen "Configure Company". Derefter skriver du følgende i mappen "Company name":

"Cooper team": Dette giver dig 100.000.000 dollars, samtlige våben og frit lejde til at vælge den verdensdel du vil.

"Rob a Bank": Giver dig 100.000.000 dollars at købe og forske for. "Mikes Team": Giver dig 100.000.000 dollars at købe og forske for.

"To the top": Giver dig også 100.000.000 dollars plus samtlige våben at vælge imellem.

"On the top": Giver dig det samme som "To the top"

TAK TIL BL.A.:

Anders Dinesen, Rødhøjgårdsvej 54, 2630 Tåstrup

Henrik Jensen, Hækkevej 1.c., 2970 Hørsholm

Michael Harbøll, Valmuevænget 18, 6710 Esbjerg V

Morten Planthoin, Søndergade 2, 4690 Haslev

Fabian Olesen, Skarvadvej 240, 9382 Tylstrup

STRIKE COMMANDER (CD)

Hvis du er ved at løbe tør for penge, kan du bruge følgende i din savegame fil. Igen skal vi finde en hex editor frem og på-føl-

gende adresser skal der så ændres:

00000189 (OFFSET ADRESSE: 393)

Skal ændres til FF

0000018A (OFFSET ADRESSE: 394)

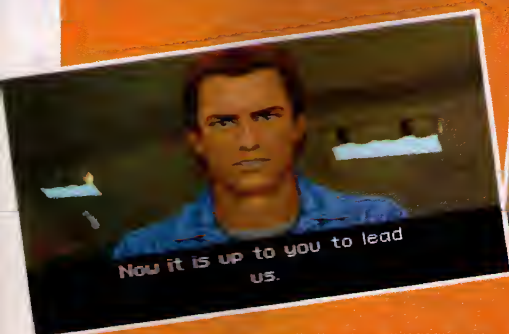
Skal ændres til FF

00000195 (OFFSET ADRESSE: 405)

Skal ændres til FF

Nu skulle du have 65.790.000 i hårde kon-

tanter.

GABRIEL KNIGHT

Det er nu blevet tid til at løfte sløret for, hvordan du løser de sidste gåder i dette spil.

DAG 9

Du starter med at samle alle "tiles" op både på gulvet og i væggen. I et af rummene er der også en "snake rod", du skal samle op. To af "tiles" kan ikke tages ud af væggen, der er 12 i alt (inkl. de to i væggen). De skal nu sættes i rækkefølge. Rummet med døren har nr. syv, fra dette rum går du sydpå, og rummene falder. På et tidspunkt kommer du til nr. et, i det næste rum skal nr. 12 være og derefter nr. 11 og så fremdeles. Når du hører et PING er du færdig. Gå til rummet med nr. tre (ligesom klokken tre på det gamle ur).

Du skal nu gemme dit spil. Brug snake rod på "tile" nr. tre. Du vil nu høre et ping og et klik. Nu løber du alt hvad du kan nord på. I de næste to rum skal du blot klikke på døren, men i det tredje rum er det lidt mere kompliceret. Der står mumi- en nemlig i døren! Når

den kommer hen imod dig, så vent lige til mumi- en næsten rører dig. Klik så på "tile". Når Gabriel er næsten helt henne ved "tile", så på højre hjørne af rummet, og når Gabriel næsten er helt oppe i hjørnet, så klik på døren. (meget svært og meget, meget irriterende). I det næste rum skal du blot "operate" på "vines" til venstre i rummet. I det her rum vil du møde onkel Wolfgang. Brug snake rod på "snaded ile", den i døren. Se på alteret. Tag (operate) de to jernstænger og brug dem på alteret. Prøv at åbne det (brug operate på stængerne). Brug kniven på mumi- en i det første rum. Se, DAG 10

Bookstore: Tag konvolutten ved kasseapparatet. Læg en plan sammen med Mosely.

Cathedral: Gå til det bageste af skriftestederne til venstre i rummet. Brug "snake rod" på knasthullet. Brug "snake rod" og "tracking device" på bænken. One wheel within a wheel:

Den består af to cirkler: den

yderste cirkel har rum/værelser. Den inderste cirkel er ofringspladsen.

Der er 12 rum, i rækkefølge mod nord:

01: Elevator (her er du).

02: Lagerlokale.

03: Aflåst, her ligger Grace.

04: Tomt.

05: Husdyr (med megastor slange).

06: Aflåst operationsstue.

07: Tomt.

08: Aflåst, penge, guld.

09: Dr. Johns rum.

10: Malias rum.

11: Computer rum 1.

12: Computer rum 2.

Gå ind på lageret og tag to masker og to dragter. Fra computer rum to, tag den sorte bog med "Rada coder" for deres navne. Gå hen til Dr. John's rum (du skal ikke gå ind), gå en gang syd og ind til indercirklen. Gå ind til ofringspladsen og "operate" drums og trom "SUMMON BROTHER EAGLE". Gå tilbage ad den vej, du kom ind. Gå en gang nord og åben døren til Dr. John's rum, tag "keypad". Gå ud og syd en gang, gå ind i Malia's rum og vent på at Dr. John vender til-

bage tilsit rum (Woosh). Gå ind i værelse nr. 08 og tag nogle penge. Dette har ingen betydning for spillet, men det giver point.

Gem dit spil.

Gå ind til Grace. Brug talismanen på hende. Giv Mosely vildsvineforklædningen og brug selv ulveforklædningen. Se hvad der sker. Når du får kontrollen tilbage, så brug talismanen på Malia. Bagefter kaster du den til Mosely og Grace. Se hvad der sker. Tag den lille statue i alteret. Du kan enten prøve at rede Malia eller lade være. Det er dit valg.

Se det var et rigtigt eventyr - og nu er det slut.

HER FÅR DU:
 ✓ Mindre discount
 ✓ Mere for pengene
 ✓ Bedre
 - og hurtigere -
SERVICE

**OPGRADER DIN PC
 TIL NUTIDENS KRAV !**
 Lov f.eks. din gamle 386 om
 til en rap 486-80 MHz med
 lynhurtigt 32-bit skærmkort
Pris inkl. montering:
2.595 KR
 Vi har eget værksted,
 så kom ind og få et tilbud !

**GIV DINE DISKETTER
 TIL RØDE KORS !**
SÆLG DIN TAPESTREAMER!
SLET ROLIGT DIN BACK-UP !
 Få det hele lagt på
CD-ROM fra
 - hurtigere **495**
 - mere sikkert
 - fylder mindre kr.

CD-ROM SKIVER:
 Dark Forces 545 kr.
 Rise of the Triads 495 -
 US Naval Forces 495 -
 CycleMania 295 -
 Myst 295 -
 7th Guest 95 -
**KIG NED
 - VI HAR MANGE ANDRE TITLER.**

GigaByte
 Åben 12 til 18
 mandag - fredag
 Vendersgade 9 - 11
 1363 Kbh. K
 Tlf. 33 33 02 55
 ..lige ved Nørreport St.
 og det gamle grøntorv
 Alle priser er
 inklusiv moms Forbehold for
 fejl/ændringer

Pentium 100 MHz
 Intel board m.3 PCI
 8 Mb 32-bit RAM
 1.08 Gb HD, 10 ms.
 15" Goldstar, NI/LR
 Tseng W32i, 1 Mb
 minitower kabinet
 DK 102 t. tastatur
 3 1/2" floppy-drev
FØR: 21.995, 2145673 KR

NU: 19.995 KR.
 a siges inde
 and it can divide

486DX2-80 MHz
 486DX2-80, 3VLB
 4 Mb 32-bit RAM
 540 Mb HD, 12 ms.
 14" SVGA monitor
 TD9400CX, 1 Mb
 minitower kabinet
 DK 102 t. tastatur
 3 1/2" floppy-drev
 VLB HD-controller
8.295 KR.

Pentium 90 MHz
 Intel board m.3 PCI
 8 Mb 32-bit RAM
 540 Mb ATA, 12 ms.
 14" SVGA monitor
 Tseng W32i, 1 Mb
 minitower kabinet
 DK 102 t. tastatur
 3 1/2" floppy-drev
14.995 KR.

TILLÆGS-PRISER:
 Keytronic Delux tast. + 225
 GB mus med måtte + 125
 Microsoft II mus + 250
 MS Dos6.2+Win3.11 + 925
 Enh. IDE controller + 325
 Tseng ET400 W32i + 295
 Diamond S3 (64Bit) + 895
 CD rom 2X speed + 895
 540 Mb harddisk + 295
 14" N7i + LR + 295
 15" digital N/i + LR + 795

486 100 MHz
 486DX3-100, 3VLB
 4 Mb 32-bit RAM
 420 Mb HD, 14 ms.
 14" SVGA monitor
 TD9400CX, 1 Mb
 minitower kabinet
 DK 102 t. tastatur
 3 1/2" floppy-drev
 VLB HD-controller
 CD-ROM, 2xSpeed
 S.B. 16 OEM
9.995 KR.

486DX2-66 MHz
 486DX2-66, 3VLB
 4 Mb 32-bit RAM
 420 Mb HD, 14 ms.
 14" SVGA monitor
 TD9400CX, 1 Mb
 minitower kabinet
 DK 102 t. tastatur
 3 1/2" floppy-drev
 VLB HD-controller
7.450 KR.

ET UDPLUK AF TILBEHØR:
 Seagate 428 Mb, 14 ms 1.375-
 Seagate 855 Mb, 12 ms 1.995-
 WD 850 Mb, 10 ms 2.195-
 WD 1.08 Gb, 10 ms 2.995-
 ET4000 W32p, 1 Mb, VL 920-
 ET4000 W32i, 2 Mb, VL 1.285-
 Stealth64 DRAM, 1 Mb 1.950-
 Stealth64 VRAM, 2 Mb 2.970-
 Matrox Impression, 2 Mb 4.245-
 15" MAG DX15f, NI/LR 3.295-
 17" OEM, NI/LR, digital 4.745-
 17" MAG DX17fe, 0.26 5.995-
 17" MAG MX17s, Trinitron 7.325-
 Wearnes 2x speed, ATAPI 985-
 Mitsumi 4x speed, IDE 1.650-
 Toshiba 4x speed, SCSI 3.485-
 Sound Blaster 16 MCD 860-
 Sound Blaster AWE32 2.095-
 Gravis UltraSound MAX 1.750-
30 KR. pr. diskette

SHAREWARE
 til Giga-GAK-priser
 WinClean 30kr.
 WinTune 2.0 30 -
 UnInstaller Dos/Win 30 -
 Heretic (2 HD-disketter) 60 -
 Descent (3 HD-disketter) 90 -
 Rise of the Triads (3 HD-disk.) 90 -

"PAKKELOSNINGER":
 2x speed, CD-I komp.
 16-bit Nucleus lyd kort
 2 stk 25 Watt højttalere
1.995 KR.
 4x speed, NEC, IDE
 SB AWE32 lyd kort
 2 stk 25 Watt højttalere
 + 7th Guest og Myst
4.375 KR.

NET PAKKE:
**FÅ DIG ET NETVÆRK -
 SPIL F.E.K.S. DOOM MOD
 DIN BEDSTE UVEN !!!**
 Alt dette får du:
 2 stk. netkort,
 2 terminatorer,
 10 m netkabel,
 Doom + Heretic
 i SHW-udgave
for kun 995 KR.

Privat
Computer
GÅR I LUFTEN

**NU KAN DU FÅ PRIVAT COMPUTERS POPULÆRE
 COMPUTER- NYHEDER, SLADDER, SPIL-TESTS OG -
 TIPS 24 TIMER I DØGNET!**

**DET HELE FOREGÅR PÅ DEN KENDTE MUSIK-KANAL
 MTV, HVOR DU, HELE DØGNET, KAN FINDE PRIVAT
 COMPUTERS SPECIAL-MAGASIN. MAGASINET ER
 TILGÆNGELIGT FOR ALLE, SOM KAN TAGE MTV OG HAR
 TEKST-TV.**

**VI FORNYER SIDERNE HELE TIDEN, OG KAN DERFOR
 GIVE DIG DE STØRSTE NYHEDER - FØR ALLE ANDRE I
 DANMARK!**

**HVIS DU VIL VÆRE PÅ FORKANT MED BEGIVENHEDERNE
 - 24 TIMER I DØGNET!**

**SLÅ STRAKS OP PÅ MTV
 TEKST-TV SIDE 559!**

MIDI OG AMIGA

Privat Computer viser her hvilket MIDI-udstyr, der kan tilsluttes Amigaen.

Af Jesper Fleron

Efterhånden som den elektroniske verden har haft sit indtog inden for musikken, og efterhånden som flere forskellige musik-keyboards og computere er dukket op, er behovet for kommunikation mellem de forskellige instrumenter også opstået. Derfor har man skabt en standard ved navn MIDI (Music Instrument Digital Interface), som gør det muligt at spille på to eller flere elektroniske musikinstrumenter samtidigt. Selve interfaceet kan være indbygget i et musik-keyboard, eller tilsluttet til en computer som ekstra hardware. Det er ikke muligt at tilslutte MIDI til et keyboard, som ikke er født med interface.

Når to instrumenter er tilsluttet til hinanden, opnår man muligheden for at "låne" funktionerne fra et eller begge instrumenter og dermed tilgode, at det ene instrument er bedre end det andet til at udfylde en bestemt funktion.

Ethvert MIDI-instrument har et eller flere af følgende stik: In, Out eller Thru. MIDI in og out siger næsten sig selv: In når man vil modtage og Out når man vil afsende MIDI signaler. Thru er derimod anderledes da det er et MIDI-out stik, der både afspiller og videregiver signalet direkte til næste instrument. Disse 3 stik, giver tilsammen et utal af forskellige tilslutningsmuligheder. I hvert stik,

GEK-230 er et keyboard der indeholder de funktioner der skal til, for at udnytte Amigaen i musikens verden.

har man kontrol over 16 kanaler, som hver kan indeholde alle de oplysninger som et instrument skal bruge. Selve overførelsen af signalerne foregår efter det samme princip som når man overfører data serielt fra en computer. Netop derfor skal et MIDI interface tilsluttes Amigaens seriel-port.

Denne form for overførelse er ikke særlig hurtig, men hurtig nok til at styre MIDI-signalerne. Det eneste problem der kan opstå i denne forbindelse, er hvis MIDI-kablerne er ekstremt lange. Så kan der opstå en forsinkelse fra en tone slås an på afsender-instrumentet, til tonen afspilles hos modtager-instrumentet. På denne måde kan man skabe nogle sjove, men ofte u hensigtsmæssige effekter. Her er to af de interfaces man kan købe til Amigaen idag:

MIDI-interface fra EUREKA

Dette interface er for den seriøse musiker, da det indeholder så mange tilslutninger, at det vil være længe før man mangler en MIDI-port. Med 1 MIDI-In, 2 MIDI Thru og 2 MIDI-Out stik bliver mulighederne næsten uendelige. Desuden er seriel-porten gennemført så man ikke skalskifte stik hele tiden, men blot trykke på en

afbryder istedet.

En fejl som tilsyneladende alle MIDI-interface producenter

FAKTA:

Micro MIDI, pris 499,00 kr.
Forhandles af BMP Data Group, tlf.: 42288755
EUREKA MIDI-interface, pris: 498,- kr.
Forhandles af Betafon, tlf.: 33141233
GoldStar GEK-230, pris: 2995,- kr.
GoldStar GEK-330 har desuden touch-sensitive keyboard og mikrofon-tilslutning, til kr. 3995,-
Forhandles af Ejvind Christensen Musik A/S, tlf.: 31410222

Med DSS+ sampleren følger der en ganske god musik-tracker.

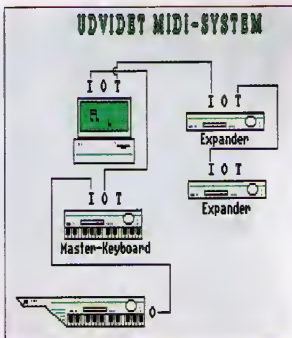
begår, er at der aldrig følger hverken software eller manual med i købet. Et godt musikprogram som er bygget til et bestemt MIDI-interface vil være at ønske. Udover denne fejl, er der ikke noget at

udsætte på dette interface, kabinettet og stik virker meget holdbart og seriel kablet er tilpas langt, til at man kan placere interface på en hensigtsmæssig måde.

MICRO MIDI interface fra Datel Electronics

Her et mindre interface, MICRO MIDI har kun 3 MIDI porte: In, Thru og Out. Det lyder ikke af meget, men det giver stadig Amigaen flere tilslutninger end de fleste keyboards har. Desuden er interface specielt designet, så det er så lille som muligt og tilsluttes direkte til seriel-porten. Producenten har desværre i forsøget på at gøre alt så småt som muligt, begået en stor fejl. De 3 MIDI stik er nemlig placeret på et printkort, som stikker ud af kabinettet og disse stik sidder kun fast ved hjælp af lodningerne på printet. En meget

UDVIDET MIDI-SKEMA:
Sådan kunne et større MIDI-system til et musik-band se ud.

grim og særdeles ustabil løsning. Hvis denne fejl kan rettes, vil dette interface være den perfekte MIDI start platform.

KEYBOARDET, ER DET ET PIANO ELLER EN ROCKGUITAR ?

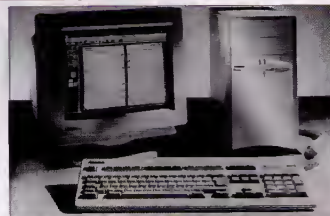
MIDI-instrumenter findes i alle former og afskygninger. Det mest kendte er keyboardet, men andre MIDI-instrumenter kan f.eks. være trommemaskiner, computere og expandere. Når man ønsker at tilslutte MIDI-udstyr til en computer som Amigaen, er det særligt vigtigt, at keyboardet har sine egne indbyggede lyde, hvis man ønsker at bruge MIDI-out fra computeren. For selvom Amigaen har en ganske god lyd, vil den altid være et godt keyboard underlegen. Til gengæld vil Amigaen vinde hver gang det drejer sig om beregninger og programstyring. Hvis man derfor bruger Amigaens MIDI-clock samtidig med, at noder sendes via MIDI til et keyboard, så har man tilgodeset både Amigaens og keyboardets fordele. PrC har set på et keyboard, der egner sig godt til netop dette formål:

GoldStar GEK-230

GEK-230 er et keyboard for musikeren, der vil lidt længere med sin musik. Keyboardet egner sig godt til enkeltmands-orkesteret, men kan sagtens bruges i et mindre amatør-band. GEK-230 indeholder, som ethvert keyboard med respekt for sig selv, et auto-akkompagnement. Med auto-akkompagnementet får man et helt orkester stillet til rådighed, med trommerytme, basemønstre og andre baggrunds-instrumenter. Ved hjælp af udvalgte tangenter i venstre del af keyboardet, kan man få dette orkester til at spille forskellige akkorder, som stemmer med hovedmelodien, der spilles på højre del af keyboardet.

GEK-230 har MIDI-in og MIDI-out, og styringen af MIDI-kanalerne er nem og overskuelig. Man kan enten styre hver af de 16 kanaler individuelt, eller benytte standarden "General MIDI" som er en standard for hvor hvert instrument skal lægges. General MIDI er specielt værdifuld, når man modtager auto-akkompagnement via MIDI fra f.eks. Amiga eller andet MIDI-instrument.

GEK-230 er et 5-oktavs keyboard. Jo flere oktaver et keyboard eller klaver har, jo højere og dybere toner kan frembringes. 16 tangenter/toner kan afspilles på en gang, hvilket gør keyboardet rimeligt pålideligt. Keyboardet har 128 instrumenter samt adskillige instrumentale lydeffekter (også kaldet percussion). Men med kun 36 forskellige stilarter til auto-akkompagnementet, kommer man hurtigt til kort. Her trådte programmet SuperJam til, og udmærkede sig ved at sende ganske gode stilarter via MIDI til keyboardet (læs anmeldelse andet steds i bladet). Når man benytter auto-akkompagnementet er det muligt at bruge Fill-in programmet. Alt efter hvilket program der vælges, kan f.eks. et instrument fremhæves eller melodien kan afsluttes automatisk. På denne måde kan man tilføje lidt mere liv i orkesteret. GEK-230's Fill-in funktioner er af meget fin kvalitet, og med gode variationsmuligheder. Af tilslutningsmuligheder til GEK-230 skal nævnes stereo udgang, hovedtelefon stik, batteriholder og tilslutning til sustain pedal. Med keyboardet følger der transformator, nodeholder og tilslutnings-kabler til forstærker. Ved flittigt brug vil manualen nok ikke holde til over år 2000, men indtil da vil alle de oplysninger man har brug for, være at finde her.

Schneider
486DX-40Take
med 4MB RAM og 210 Mb
harddisk, videoram, tasta-
tur, DOS 6.2. Incl. Windows
for Workgroups 3.11 DK.
Incl. 14" SVGA farveskærm.
Kun kr. **9.995,-**

CD 32 tilbehør

Communicator III kr. 995,-
Modul til at forbinde Amiga
med CD32 kr. 999,-
Joy Pad kr. 249,-
Subwar 2050 kr. 399,-
Jungle Strike kr. 449,-
Mega Race ring pris!

AMIGA & PC mus

Kun kr. **99-**

CD ROM titler

Fra kr. **49⁹⁵**

MEGADRIIVE II

Sæt m/3 spil og
2 joypad
Kun kr. **1.399,-**
Spil fra **199,-**

Disketter

No Name 3 1/2" DD
10 stk. kr. **39,95**
50 stk. kr. **175,-**
100 stk. kr. **320,-**

Segamaster-sæt

Incl. 4 spil og joypad
Tilsluttes direkte til TV.
Komplet
sæt KUN **899,-**
Spil fra **199,-**

Bliv medlem af vores Software Club og opnå 15% rabat på spil

VI MODTAGER DANKORT - EUROCARD - VISA - FINAX - POSTORDRE OVER HELE LANDET

OLSEN FOTO

Frederiksborggade 7 1360 København K (v/Nørreport Station Tlf. 33 12 34 40
Nørretorv 16 4100 Ringsted Tlf. 57 67 05 25

Læser Service nr. 18

• World Wide Web • PPP-protokol • Fra Windows og OS/2

Internet

Service 2000

Vermundsgade 5
2100 København Ø
Telefon 35 82 83 55

UNI-C
DANMARKS EDB-CENTER FOR
FORSKNING OG UDDANNELSE

• grafisk brugerflade • fast pris • gratis i 30 dage

PRIVAT COMPUTER HAR LÆST I ET PAR NYE BØGER

Af Lars Jørgen Helbo

Overlev DOS

Måske synes du, at DOS for længst har overlevet sig selv. Det kan du have ret i; men det handler denne bog ikke om. Den handler derimod om, hvordan du som bruger overlever, eller ihvertfald får det lidt nemmere i den daglige kamp

des i DOS. Vidste du f.eks., at man kan bruge Doskey til programmering af makro-kommandoer? Eller vidste du, at man med tegnet >> kan tilføje data til en eksisterende fil, uden at slette det eksisterende indhold?

Det er bl.a. den slags detaljer bogen handler om. Måske kan

Karsten Weldingh:
Overlev DOS
Borgen Data
143 sider

DOS Håndbogen

I modsætning til Overlev med DOS er dette en meget stor bog. Hvor førnævnte koncentrerer sig om spændende detaljer, er DOS Håndbogen mere en alternativ DOS-manual.

Der er gjort meget ud af, at beskrive samtlige DOS-kommandoer fra alle versioner med enhver mulig parameter.

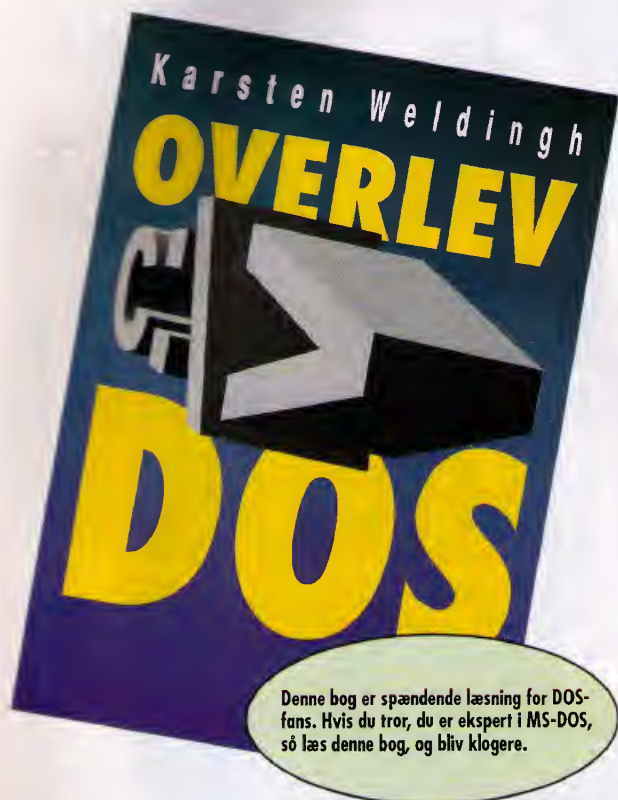
Det er et enormt emne. Det er derfor interessant at se, hvordan emnet er defineret og afgrænset. Det er gjort meget systematisk. Bogen beskriver MS-/og PC-DOS

i versionerne 3.3 til 6.3. Hvis en kommando findes i en af disse versioner, så er den beskrevet i bogen. Tilsvarende er beskrivelserne meget systematiske. F.eks. kan man nøjagtigt se, om en given kommando findes i MS-DOS 6.21 eller først i 6.22.

Denne meget systematiske metode er den samme, som normalt bruges til manualer. Jeg vil egentlig ikke kritisere systematikken; men den kan ind imellem virke lidt stiv.

F.eks. kan man læse, at kommandoen Buffers i DOS 4 indtil nytår 1990 havde en parameter/x, som lagde bufferen i EMS. Når man går strengt systematisk frem, så skal sådan en oplysning naturligvis også med. Men helt ærligt, hvilken læser interesserer det?

Det er dog en naturlig følge af

med et forældet operativsystem. Bogen indeholder en lang række tips og gode ideer om DOS. Det er altså ikke nogen indføring eller begynderbog. Det vil tværtimod være en fordel, hvis du i forvejen har en vis erfaring med DOS. Så vil du til gengæld få stor fornøjelse af bogen.

Når man læser bogen, bliver man gang på gang overrasket over alle de muligheder, der trods alt fin-

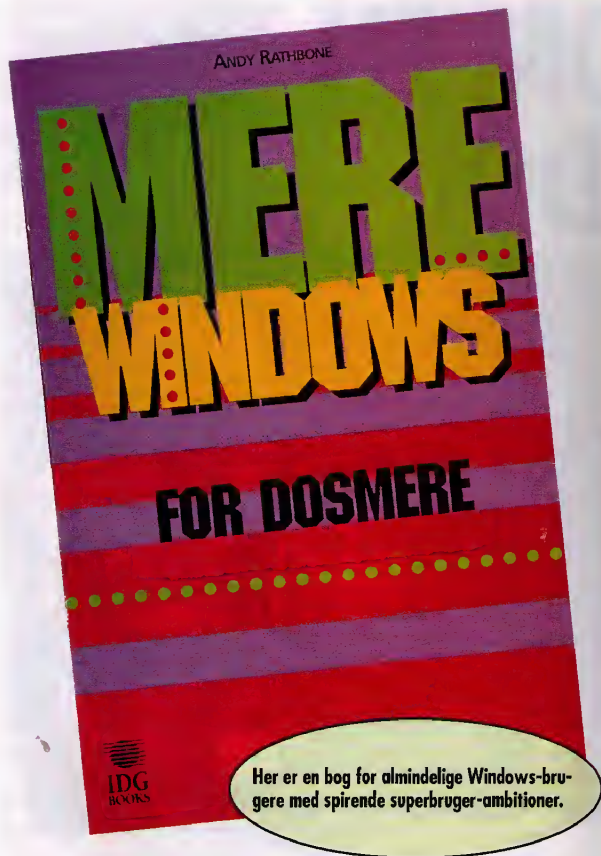
man godt overleve uden den form for viden; men det er trods alt det, der forenkler arbejdet med DOS.

Frem for alt er bogen imidlertid spændende læsning for DOS-fans. Hvis du tror, du er ekspert i MS-DOS, så læs denne bog, og bliv klogere. Uanset, hvor længe du har arbejdet med PC'en, så vil du her bestemt finde et eller andet, som alligevel var nyt - og det er spændende.

Hvis du ønsker en systematisk opbygget, oltomfattende opslagsbog, som giver svar på alle spørgsmål omkring (MS-/PC-) DOS, så er DOS Håndbogen et godt bud.

den systematiske opbygning, og derfor vil jeg ikke kritisere det for alvor. Jeg mener dog en del af problemet kunne løses, ved at droppe DOS 3.3 og 4.0. Så kunne der måske også blive plads til Novel-DOS 7.

Det er dog detaljer. Hvis du ønsker en systematisk opbygget, altomfattende opslagsbog, som giver svar på alle spørgsmål omkring (MS-/PC-) DOS, så er DOS Håndbogen et godt bud. Jeg vil dog nøjes med at låne den på biblioteket.

Per Gjerløv
DOS Håndbogen
Teknisk Forlag
511 sider

Mere Windows for Dosmere

Teknisk Forlag har tidligere udgivet bogen Windows for Dosmere. Nu kommer fortsættelsen.

Ordet fortsættelse skal imidlertid ikke tages alt for bogstaveligt. Som der står i forordet, kan de enkelte kapitler nemlig læses enkeltvis i den rækkefølge, hvori man har brug for dem. Det gælder både for denne bog alene og for de to bind under et. Jeg vil derfor hellere tale om en udvidelse af den første bog.

Generelt er emnerne denne gang dog lidt mere specielle. Et af de største kapitler handler f.eks. om Windows og bærbare PC'er. Et andet stort kapitel handler om, hvad man gør, hvis musen ikke virker korrekt. Det er altså meget interessant; men det er ikke noget alle har brug for. Samtidig behandler bogen et meget stort antal meget forskellige emner rundt om Windows.

Derfor er det lidt svært, at give et præcist bud på, hvem, der skal købe bogen. Man kan måske sige, at det er en bog for Windows-brugere med spirende superbruger-ambitioner. For denne gruppe kan den specielle dosmer-stil måske gøre springet lidt lettere.

Med andre ord: Brugeren af Windows regelmæssigt? Vil du gerne vide, hvilke ændringer man må lave i en INI-fil? Er du i tvivl om, hvilke DOS-kommandoer man må bruge, mens Windows er aktivt? Er du bange for meget tekniske fagbøger? Hvis svaret i alle fire tilfælde var ja, så vil jeg råde dig til at kigge lidt i denne bogs indholdsfortegnelse.

Andy Rathbone:
Mere Windows for Dosmere
Teknisk Forlag
461 sider

MÅNEDENS HELDIGE ABONNENTER!

I Privat Computers månedlige præmie-udtrækning blandt års-abonnenterne har vi nu fundet tre meget heldige vindere - Tænk hvis DU vandt...

Christian Hasselbalch er en lykkelig mand: han har været abonnent på "Privat Computer" lige siden 1985, og nu har han vundet den helt store guldmedalje: månedens gavekort på kr. 5.000!

"Det er underligt, så sent som i går sagde jeg til mig selv, at der sgu aldrig er nogen der vinder i den konkurrence," fortæller Christian glædestralende i telefonen, da vi ringer til ham og overbringer den gode nyhed.

Og sådan er der mange der reagerer; men disse vinder-artikler burde jo være bevis nok!

Christian Hasselbalch er 20 år og går på Handelshøjskole i København, hvor han læser økonomi og datalogi, et kombi-fag som han finder fremragende og meget spændende.

Hjemme står der en Commodore 64, en Amiga og en PC 486 DX2-50 MHz, men det er nu mest PC'en, der er tændt for.

Rollespil er sagen

Tiden foran skærmen fordeles sig fifty-fifty mellem spil og programmering, for Christian er med i en "gruppe", der laver demo'er og lignende. Gruppe er måske så meget sagt, for Christian afslører, at de kun gør det for sjovt, og for selv at lære noget om computere og programmering generelt. På studiet har Christian også tilgang til Internettet, og her er der brugt mangen en time med at kommunikere med folk fra andre lande, specielt om programmering, som Christian interesserer sig meget for.

Når der spilles på den hjemlige computer, drejer det sig for det meste om rollespil, eller mere strategisk anlagte spil som Civilization og Masters of Magic.

Og det med rollespil er faktisk noget, som Christian Hasselbalch også dyrker i sin fritid - altså ikke på computeren, men sammen med nogle venner over et bræt, hvr man skal flytte små figurer af tun rundt.

Gavekortet vil Christian bl.a. bruge til et CD-ROM drev og en større harddisk, og resten til spil, og så måske også et nyt lyd-kort. Ja, der er muligheder nok med kr. 5.000 - gavekortet har Christian besluttet sig for skal gå til Witeq Data - Tillykke til Christian!

Sådan fordeles præmierne sig i denne måned:

1. præmien, et gavekort på kr. 5000: Christian Hasselbalch, Hjortholmvej 31, 4340 Tølløse
2. og 3. præmien, kr. 1000 kontant: Allan Eldrup, Max Mullerssgade 21, 2.th., 8000 Århus C, samt Aase Rethpen, Sneppevej 5, 3390 Hundested

(Vinderne får direkte besked - gaverne kan ikke ombyttes)

GØR RENT SOM EN HVID TORNADO!

Endnu et "rengørings-middel" til PC'en, 'CleanSweep', der kan rydde op i gamle filer, og derved give dig mere harddisk-plads. Det er overraskende godt - og samtidig let at bruge.

Af Flemming Jensen

Cleansweep er svær at komme uden om, hvis man er flittig bruger af Windows og stifter bekendtskab med mange forskellige Windowsprogrammer, kommercielle såvel som shareware. Sidstnævnte er den slags programmer, man har på prøve et vist stykke tid, hvorefter man skal betale et som regel mindre beløb for at fortsætte med at bruge dem.

Cleansweeps fremmeste mål er at skabe mere plads på harddisken. Sommetider kan det være svært at finde de filer man behøver, fordi harddisken er fyldt med ubrugte filer. Cleansweep afhjælper dette ved at finde de ubrugte filer og efter anmodning fjerne dem.

Med færre filer på harddisken er der mere plads til Windows' såkaldte swapfil som Windows bruger til kunstig hukommelse og dermed bedre ydeevne. Færre filer betyder også en hurtigere hard-

Windowsprogrammer roder

De fleste Windowsprogrammer fylder godt på harddisken og mange af dem roder tillige rundt i Windows' opætningsfiler. Det betyder mindre plads på harddisken, og en langsommere afvikling af Windows. Det er derfor en god idé at holde rent på sin hard-

Windows opætningsfiler hver gang man installerer et Windows-program, samt på en eller måde at have oplysninger om hvilke filer der findes på ens harddisk før man begynder installationen.

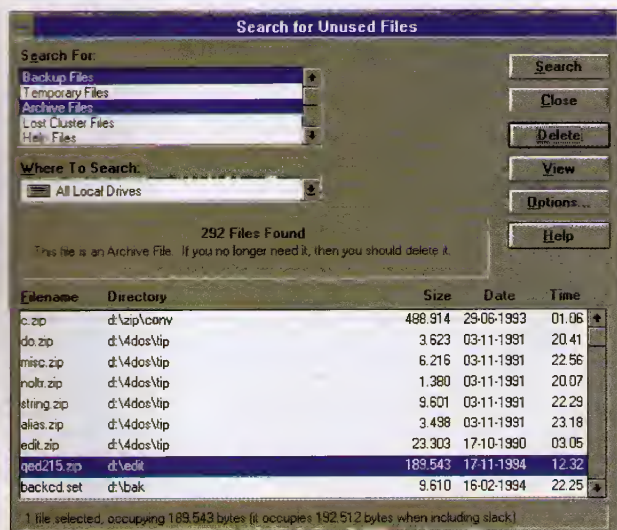
En nærmest umulig opgave og i det enkelte tilfælde simpelthen ikke sliddet værd.

Med programmet Cleansweep behøver man ikke at tænke på den slags ting, for programmet kan bruges til at holde orden på harddisken og i Windows' opætningsfiler med.

Cleansweep adskiller sig fra flere andre programmer af samme slags ved at kunne afinstallere programmer, der er installeret længe før man overhovedet havde tænkt på at anskaffe Cleansweep.

Sherlock med røntgensyn

Specielt afinstallerer programmet kendte produkter som Words for Windows, Excel osv. uden besvær - en ellers umulig opgave, da disse programmer af en eller anden grund ikke har nogen afinstallere-

Windows oprydningsprogrammet Cleansweep opererer med flere forskellige typer ikke-brugte filer. Oplagt selvfølgelig alle de midlertidige filer, der ofte hedder noget med .tmp; men også gamle backup- og arkivfiler finder Cleansweep. Filerne bliver vist i et vindue hvorfra de kan slettes.

ringsfunktion. Det er vel næppe nødvendigt at sige, at Cleansweep selvfølgelig kan afinstallere sig selv, så kun en Sherlock Holmes med røntgensyn kan finde det igen, lang tid før man overhovedet tænkte på at anskaffe Cleansweep. Endvidere kan Cleansweep finde ikke-brugte filer som f.eks. alle dem der ender på

noget med .tmp eller .bak. De sidstnævnte skal man være forsigtig med; de er på et tidspunkt blevet lavet med et eller sikkerhedsformål for øje.

Man skulle egentlig ikke tro det var muligt; men faktisk findes der på de fleste harddiske et vist antal helt ens filer, der ligner hinanden somenæggede tvillinger. Hvor ens

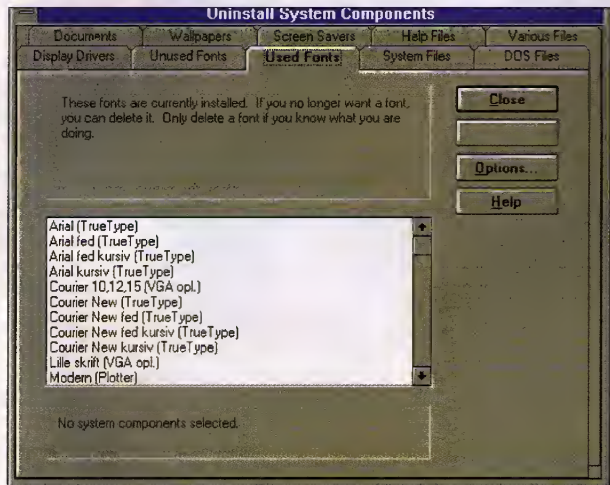
de skal være før Cleansweep finder dem, kan man indstille i programmet, således at de er lige store og f.eks. har samme dato. Af sådanne to filer kan man ofte slette den ene, med mindre der er en eller anden grund til den findes som dublet.

Når man installerer Windows første gang, vælger man ofte at gøre det uden at kunne gribe ind undervejs. Det betyder at man får installeret en del Windows-glimmer, man aldrig kommer til at bruge. Og det fylder på harddisken. Med Cleansweep kan man fjerne både overflødige skriftfonte, tapeter, skærmblanke og meget mere.

ger hvilke DLL-filer. Cleansweep holder øje med dette så man undgår at slette en DLL-fil, der bruges af flere programmer.

På en PC der er brugt meget og længe kan oprydningssarbejdet være omfattende, og det er svært at huske hvad man har lavet. Cleansweeps log viser hvilke filer der er slettet og om der findes backupseksemplarer af dem.

Programmet Cleansweep er et fremragende og gennemtænkt produkt men folkene bag det, har været godt klar over man kan lave gevaldige ulykker med det. Derfor har de lagt en prøvekørselsmulighed ind i programmet, så man kan se hvilken effekt oprydningen med Cleansweep har på ens system. For de kloge og forsigtige er det sikkert en kærkommen facilitet, for os andre, der kun har et par byte tilbage på harddisken en ligegyldig unødvendighed - vi er parate til alt!

Cleansweep kan fjerne oplysningsfiler i Windows man ikke længere bruger. De fleste installerer en komplet Windows; men de færreste bruger hele programmet og dets mange hjælpefiler, tapeter og fonte. Med Cleansweep gør det muligt at fjerne disse filer og derved spares meget plads på harddisken.

Livrem og seler

Cleansweep kan åbne mange slags filer, så man kan se hvad de indeholder, før man sletter dem. Det gælder bl.a. bitmaps og komprimerede filer. Man kan også fortælle Cleansweep at man gerne vil have en sikkerhedskopi af de filer man sletter - sikkerhedskopien er komprimeret og fylder dermed kun en brøkdel af de oprindelige filer.

Windowsprogrammer opererer med DLL-filer og den samme DLL-fil kan bruges af flere programmer. Derfor er det vigtigt at vide hvilke programmer der bru-

FAKTA:

CleanSweep til Windows
Min. 3 MB fri på harddisk,
4 MB RAM
Pris kr. 626,-
Svanholm Distribution,
tlf. 44 92 93 93

COMPUTERSPIEL BYENS STØRSTE UDVALG

PC CD-ROM

7' th Guest	149,-
Chessmaster 4000 T.....	199,-
Privateer + Strike Comm..	299,-
Mega Race.....	149,-
Rally.....	199,-
Media Sh., kr. 79,- 2 for	125,-

Vi har selvfølgelig også alle de helt nye - ring!

Alien Breed - Tower Ass..	299,-
Dark Forces.....	499,-
Disc World.....	499,-
Descent.....	399,-
Woodruff.....	399,-
Hokum KA-50.....	349,-
Jungle Strike.....	349,-
Harpoon 2.....	499,-
Rise of the Triads.....	299,-
Skidmarks.....	299,-
Wolfpack.....	299,-

CD - TILBUD

6 STK. CD'ERE

QUANTUMGATE - SPEAR OF DESTINY -
JETFIGHTER II - SPECTRE VR. CL. -
ULTIMA 1 - 6

BESTIL NU, OG FÅ GRATIS DEMO-CD M. B.L.A.

PHANTASMAGORIA - DARK FORCES -
UNDER A KILLING MOON M. FL.

IALT KUN **449,-**

PC 3 1/2"

FIFA Soccer.....	299,-
Champ. Man. Italia '95.....	279,-
Premier Manager 3.....	299,-
Tiefighter - Def. of Empire	199,-
Kingmaker.....	199,-
Klik & Play.....	379,-

SENSIBLE WORLD OF SOCCER

CD-ROM EL. 3 1/2" DISK

FORVENTET FRIGIVELSE DEN 15/4 '95
VEJL. UDSALG: 299,-

BESTIL NU - OG VI GIR **15 % RABAT**

AMIGA

Champ. Man. Italia '95.....	249,-
On the Ball League.....	349,-
Kick Off 3 Eur Challenge.	299,-
Fantasy Man. (ANCO).....	249,-
Premier Manager 3.....	279,-
Prem. Man. 3 - Multi Edit.	149,-
Dawn Patrol.....	299,-
Kingpin.....	179,-

TERMINATOR

(HÅNDRANAT)

JOYSTICK - KUN **79,-**

AMIGA - TILBUD

SETTLERS - CANNON FODDER -
CHAOS ENGINE - TERMINATOR 2

IALT KUN **349,-**

OL-LILLEHAMMER - F 117A -
SIERRA SOCCER - MICROPR. GP
B-17 FLYING FORTRESS

FRIT VALG **179,-**

TAG 2 FOR KUN **300,-**

CD-32

Arcade Pool.....	199,-
Bloodnet.....	349,-
Brutal Football.....	149,-
Bump & Burn.....	349,-
Cannon Fodder.....	349,-
Chambers of Shaolin.....	99,-
Dangerous Streets.....	199,-
Deep Core.....	199,-
Dragonstone.....	349,-
Extractors.....	349,-
Fields of Glory.....	379,-
Global Effect.....	149,-
Gunship 2000.....	399,-
James Pond 2 - Robocod.....	199,-
Jungle Strike.....	299,-
Kid Chaos.....	349,-
Kingpin.....	199,-
Manch. U. Premier League.....	349,-
Mega Race.....	399,-
Micro Cosm.....	399,-
Morph.....	199,-
Naughty Ones.....	259,-
North Polar Expedition.....	499,-
Overkill.....	299,-
PGA Euro Tour.....	349,-
Pinball Illusions.....	349,-
Pirates Gold.....	399,-
Roadkill.....	349,-
Simon the Sorcerer.....	449,-
Subwar 2050.....	369,-
Superfrog.....	199,-
The Big.....	199,-
Theme Park.....	399,-
Top Gear 2.....	349,-
Tower Assault.....	299,-
Ultimate Body Blows.....	379,-

Byens førende specialbutik for computerspil og -tilbehør. Kig ind eller ring idag - og få varen med posten imorgen!!

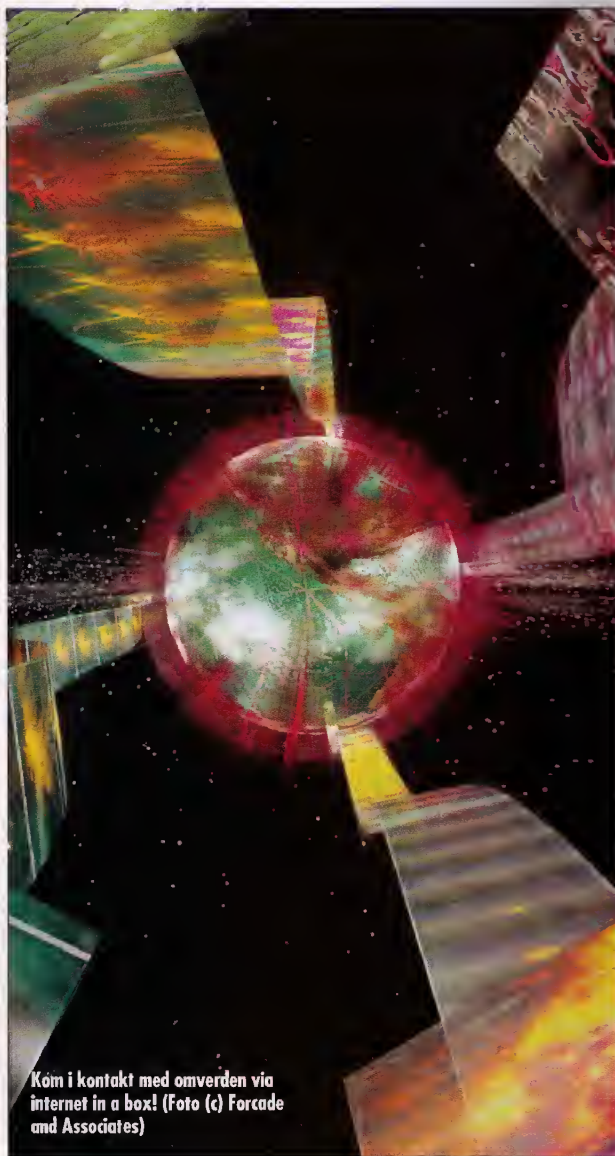
SoftwareShoppen
ROSENKRANTZGADE 14, 8000 ÅRHUS C

TLF. 86 76 00 13

SÅ NEMT FINDER DU RUNDT PÅ INTERNET

Et nyt Windowsprogram giver uhyre nem adgang til Internet, og er noget af det bedste Privat Computer har set.

Kom i kontakt med omverden via internet in a box! (Foto (c) Forcade and Associates)

Af Flemming Jensen

Alle snakker om Internet og om at kommunikere med folk fra hele verden omkring en eller flere fællesinteresser. Nogle har sikkert også hørt venner fortælle om alle herlighederne på nettet, og bruge udtryk som Gopher, World Wide Web og Home Page. Og ikke sjældent dukker ordene e-mail adresse op i en ny og uventet sammenhæng; idag har både TV-Avisen og Transit e-mail adresse. Jo, er man noget ved musikken, er man også på Internet.

At bruge Internet er som at gå på opdagelse i en ny verden og lære at forstå et nyt sprog.

Man kan vælge at rejse på tredje klasse uden at vide hvor man befinder sig eller hvor man skal hen og det lyder bestemt ikke særlig rart.

Uskyldig Windowsbruger

Men det er den oplevelse man har, når man køber en standardadgang til Internet, der typisk koster ca. 2.000,- om året, plus almindelig telefonskifte i den tid, man er forbundet med nettet.

Hvis man oven i købet er en uskyldig Windowsbruger, og ikke kender ret meget til en DOS kommandolinje, har man i lang tid ikke mange chancer for at finde vej på nettet. Det kræver simpelthen god træning.

Internet In a Box er et Windowsprogram, der giver en let anvendelig adgang til Internet. Programmet er noget af det bedste Privat Computer har set, men det er også dyrt at bruge. Det stil-

ler også visse krav til det udstyr man har; ens modem må ikke være langsommere end 9600 Baud - fred være med det - et tre gange så hurtigt modem kan i dag fås for under kr. 2000,-.

Værre er det, og det er faktisk slemt, at man også skal have en luksusadgang til Internettet, kaldet Personal IP tjeneste.

Luxus koster, og i dette tilfælde ca. kr. 2200 om året, plus minimum ca. 80 øre i minuttet (heraf 43 øre fast).

Det er ikke småpenge, og det burde fremgå tydeligere af pakken.

Da den er amerikansk, og da den slags ydelser er langt billigere over there, er det måske ikke så underligt. Vi håber forhandlerne spredt ud over landet udtrykkeligt gør opmærksom på disse forhold, i takt med at de langer produktet over disken.

Posten skal ud

En af de mest udbredte internettydelser er elektronisk post, kaldet e-mail. E-mail gør det muligt at sende beskeder skrevet på en PC til en anden bruger, eller en lille gruppe af brugere på nettet.

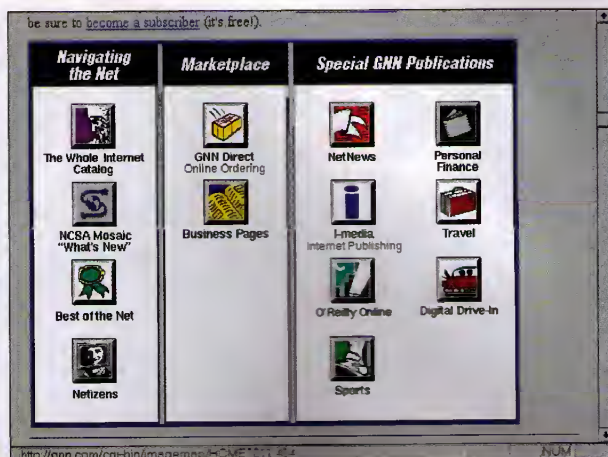
Den del af Internet In a Box der bruges til at håndtere elektronisk post til og fra Internet hedder AIR-mail. Det er et lækkert produkt, der gør det muligt at skrive og svare på indkomne beskeder i en 100% Windows brugerflade, før man ringer op til Nettet.

Ja, engelsksproget er det, also så

Man kan også læse tegneserier på Internet med Internet In A Box. Der er et helt område med den noget anstrengte titel, Doktor Sjøv, helliget den slags. Men flot er det - med et almindeligt 14400 baud modem tog det ca. 8 minutter at hente dette billede frem på skærmen.

Anskaffer man Internet In A Box, har man mulighed for at læse såkaldte World Wide Web dokumenter, der kan sammenlignes med almindelig Windows hjælpe-tekster. WWW teksterne kan indeholde lyd og levende billeder eller kombinationer af disse. Vær meget opmærksom på, at man kun har glæde af Internet In A Box hvis man har den dyre adgang til Internet, der bl.a. koster 43 øre i minuttet udover almindelig tale-takst at bruge.

det forslår, og det bliver nok aldrig anderledes. Al kommunikation på Internet foregår på engelsk og det er vel til at leve med; men dog en udelukkende begrænsning hvis man ikke behersker sproget.

AIR-News er en slags e-mail service for en større gruppe brugere, der dyrker den samme interesse, og på Internet er der mennesker med en meget bred vifte af interesser; frimærker, skak, bridge, cykler, sommerfugle, sjældne biler, fluefiskeri, walkie-talkies, blomsterbinding, fetichisme, sex, Marx Brothers osv osv.

Og det er måske i denne sammenhæng Internet In a Box og AIR-News har sin helt store berettigelse, for det er nemlig noget af en opgave at finde rundt mellem

Internets mange interessegrupper. Og til det brug er AIR-News suveræn, da den skaber en grafisk oversigt over de interesseområder man måtte være interesseret i. Oversigten minder meget om Windows filoversigt (den gule kommode!) og virker familierlige fra første færd.

Sammen med Internet In A Box følger et program der kan bruge Internets Gopher facilitet, som gør det muligt at finde de ting på nettet man leder efter. Med en Gopher søgning kan man både lede på emneområde og data, og man er slemt stillet uden et godt kendskab til dette søgeværktøj. Derfor er det godt at man har adgang til det i en ren Windows brugerflade.

Indholdsrige dokumenter

Hvis f.eks. dette havde været en World Wide Web tekst, kunne det foregående World Wide Web, skrevet med fede typer, have været en henvisning til en uddybende forklaring. Fordi det er valgfrit om man vil søge dybere ned i teksten, og fordi man ikke behøver at slå nøgleordene op i et stikordsregister, er der mange der mener, at det er en optimal måde at læse på.

Et World Wide Web dokument er selvfølgelig ikke bedre end vedkommende, der har lavet det formår at gøre det; til gengæld har han eller hun rig mulighed for at sammensætte et meget indholdsrigt og informativt dokument. Et markeret ord i en World Wide Web tekst kan nemlig være en henvisning til information et helt andet sted i verden.

Når henvisningerne yderligere kan indeholde levende billeder og lyd, bliver oplevelsen af at læse pludselig en helt anden, og fornemmelsen af at være på opdagelse er meget tilstedeværende, og det er vel i sidste ende det handler om.

Billeder, lyd og bevægelser

Internet In A Box pakkens guldklump er AIR Mosaic, på godt dansk kaldet en World Wide Web klient, der kan bruges til at bladre i information på Internet i et specielt format. AIR Mosaic er fremstillet til at kunne se specielle dokumenter, der indeholder henvisninger til andre dokumenter,

billeder eller lyd. Man kender måske noget lignende fra en Windows hjælpefil, hvor et ord eller en sætning, der er markeret med grønt er interaktiv, sådan forstået at musepilen bliver til en hånd, når man bevæger den hen over et (inter)aktivt område i teksten.

Dobbeltklikker man i denne markerede del af teksten, får man adgang til et nyt dokument.

Samme princip bruges i en World Wide Web tekst, og de markerede henvisninger man støder på indeholder både levende billeder, lyd og tekst samt mulige kombinationer.

Fordelen ved at læse på den måde er at man kan springe fra side 2 til side 100, uden nødvendigvis at miste tråden. Sådan forstået at mens man læser, stiller man sig selv diverse forståelsesmæssige spørgsmål, og hvis ellers World Wide Web teksten er lavet rigtigt, kan man undervejs få forklaring på ting man ikke forstår, ved at prikke i markerede nøgleord i teksten.

Så flot tager det sig ud når Silicon Graphics præsenterer sig selv i et Internet World Wide Web dokument, set af Internet In A Box.

FAKTA:

Internet In A Box til Windows kræver min 386, 4 MB RAM og et modem.
Pris kr. 1750,-
Svanholm Distribution,
tlf.: 44 92 93 93

ET CD-SPIL BLIVER TIL

Privat Computers udsendte besøgte et fransk firma, der var i gang med at lave et CD-spil - og fik halsen skåret over!

Af Christian Sparrevohn

10:20. Det er dystre kulisser, da jeg gennem hoveddøren trænger ind i en forladt bygning i et af Paris' industrikvarterer. Hvid skjorte, mørkt tøj og slips, havde stemmen i telefonen forlangt, og havde lydt myndig nok til at kunne tillade sig det.

Jeg fingerer nervøst med mit kamera og prøver at holde øje med alle detaljer, mens jeg anspændt kanter mig igennem det ene kontor efter det andet. "H.h.h... haa..halloooo?" stammer jeg, men ingen svarer. Så står han i døren. Eller rettere: døren former sig hermetisk om ham. 195 centimeter, antageligt 280 pund, sort skæg, sort, fedtet hår i hestehale, barberet i siden. Den sorte undertrøje gør et modigt forsøg på at holde sammen på den massive overkrop, der ved hver bevægelse ændrer sig i en grotesk grad. En forhamner nævne bliver rakt hen mod mig, og munden danner ord: "Du må være mit første offer..."

10:45

Den enorme skikkelse forklarer, at han er "Sletteren" i *Lost in Town*, Cocktail Visions interaktive

film, men at hans venner kaldte ham Cannonball, og det var jeg også velkommen til. Med en træstammearm omkring min skulder førte han mig ind til *Lost in Town*'s helt: Max, spillet af Benoit, viser sig at være Cannonballs modsætning: lille, væver og solariebrun minder han ikke så lidt om en kareoke-syngende turistguide fra Ibiza. Han er professionel skuespiller og med i et computerspil for første gang. Jeg appellerer til ham om at hjælpe mig, men han afviser blankt. "Jeg regner med at finde dig død i kontoret om en time", spinder han på elegant engelsk.

Hurtigt viser det sig, at "Sletteren" ikke vil gøre det hårde arbejde selv. Jeg bliver overladt til en venligt udseende pige, der tager mig med ind på dametoiletet. I hånden har hun en taske og en hobbykniv.

11:37

Placeret foran et spejl med hvide papirservietter i skjortekraven. Martine har sminket mig ligbleg, gjort mine øjne mørke. I hånden former hun plastic'en, der skal beskytte min hals mod knivens klinge. Hun snakker lystigt om sin tid i USA, mens hun laver et dybt snit med kniven. Jeg snakker ikke, beder til, at hun koncentrerer sig. Hun bygger såret op om snittet,

Foto: Nordfoto

Indspilningen af CD-Rom spillet "Lost in Town" foregik i Paris.

glatter ud, indsætter vat og fylder op med teaterblod. Det er et grimt sår, men som hun siger: "Du sparer tid: frokosten kan spises direkte gennem halsen!". Hun griner perlende mens jeg forestiller mig min egen begravelse.

12:27

Er blevet introduceret for instruktøren Jean-Marc, kameramanden Jerome og manuskriptforfatteren Magali. Hver af dem har en assistent, og de tre unge pukler med at gøre kontoret færdigt. I dag skal der filmes en scene, hvor helten Max lister rundt i en politikers kontor, opdager den døde politiker i stolen, slås med "Sletteren" og forsvinder ud igen. Alle de muligheder, som spilleren har, skal iscenesættes og filmes. Det er første indspilningsdag, og Jean-Marc er i højt humør. Projektlederen Muriel Tramis, der blandt andet har stået for Goblins-spillene og Lost in Time, kigger ærefrygtigt på mit sår og Cannonball griner en lys latter.

Sammen med Benoit skal han filme de første scener, og får nøje instruktioner: Med en enorm attrappist skal han gå ind af døren, kigge sig omkring, skyde mod tre forskellige steder, og bakke ud.

13:57

Mit sår er ved at smelte, men jeg har endnu ikke været med. I mellemtiden snakker jeg med Muriel om handlingen i Lost in Town.

Lost in Town består af 25-30 scener, og hver af dem indeholder ca. 40 filmklip. Helten er journalisten Max, der har taget kompromitterende billeder af en politiker, der snakker ivrigt med en forbyrder-

Næste dag rykkes komeroet ud til Clichy, en af Paris' mest snuskede forstæder. Spillet bliver filmet over hele Paris, og Clichy er perfekte rummer for de mest lys-sky dele.

type i et tvivlsomt kvarter af Paris. For at få historien, aftaler han at mødes med politikerens, men finder ham myrdet. Desværre har vidner set Max i området, og han anklages for mord. Hans eneste udvej er nu, sammen med pigen Adda, at optrevle det sindrige komplot, der også involverer den gale professor dr. Dray med speciale i genetik.

For at bevare filmfornemmelsen,

foregår enkelte scener i Real-Time, og kræver hurtige reaktioner fra spilleren. Mens der i andre scener er bedre tid at tænke sig om og løse mere traditionelle eventyrspils-problemer. På grund af den enorme mængde data (ca. halvanden times film), kommer spillet formentlig (og forhåbentlig) kun på CDROM. Martine glatter på mit sår og hjælper mig ind i kontoret. Nu skal det være!

Benoit spiller journalisten Mox, der finder sig selv fanget i et spil om magtmisbrug, mord og gensplejsning. Selvom Max er den udfarende type, giver han sig til tider i kast med opgaver, han ikke helt magter.

15:37

Projektorlys er hårdt mod uvan-te øjne, men jeg kan være ligeglad. Placeret i en skrivebordsstol, med hovedet hængende skråt nedad og med mit mest døde udtryk i øjnene, sidder jeg musestille i over en time.

Helten Benoit sniger sig rundt i lokalet med sin pistol og forsøger at følge Jean-Marc's instruktioner. Imens betragter resten af holdet det filmede på en monitor. For hver lille bid, der er i orden, råber kameramanden en talkode ud, der indikerer, hvor filmstumpen findes. Den bliver noteret, og næste stump film skydes.

Tiden føles meget lang, når man er død. Jeg kan mærke, at mit sår langsomt smelter og truer med at glide ned af halsen på mig.

16:30

Cannonball fortæller, at han er wrestler i den franske liga, og forklarer, hvor svært det er. Han har det fint med sit enorme korpus: "Alle brydere skal have et specielt udseende, og jeg gør alt hvad jeg kan for at se farlig ud. Og se! Nu er jeg stjerne i et computerspil! Jeg er en form for fotomodel, en rolle, der passer ind i bestemte sammenhænge..." siger han eftertænksomt og tilføjer, at hans venner godt ved, at han ikke er så farlig, som han ser ud. Cannonball bliver kaldt ind, og afslutter efter en halv time sin rolle i denne scene. Han synger hele vejen, mens han hurtigt tager sit overtøj på og går.

18:50

Når spilleren tager et objekt, forsvinder det i en glidende bevægelse ud af skærmen. På bordet ligger en revolver, men alle forsøg på at kaste den i en lige bane mislykkes. Til sidst er filmholdet involveret i forsøg med snore og trisser, der skal give den rigtige, glidende bevægelse. Benoit venter tålmodigt, og enkelte begynder at tænke på aftenmad. Mit sår er faldet af, og trætheden har lavet streger i min ligbleghed.

21:15

Efter mere end to timer lykkes det endelige at få Colt'en til at bevæge sig ordentlig. Pizzamanden var bestilt for over halvanden time siden, og da han endelig kommer, modtages han med klapsalver. Lidt forlegent fortæller han, at han ikke har pizzaerne med, men bare

ville være helt sikker på adressen - ved synet af attrapvåbnene forsvinder han igen. Benoit og jeg kaldes ind.

22:30

Benoit skal snige sig rundt mellem møblerne og til tider skyde mod en imaginær Cannonball i døråbningen. Frasi dække bag et skab, får han fat i en krog og skal liste en blazerjakke af en stumtjener for at få fat i et sæt nøgler. Min blazer trækkes hen af gulvet adskillige gange, før det i 13. forsøg lykkes at lave en tilpas tydelig bevægelse. Framin akavedestilling ser jeg jakken blive mere og mere tilføjet. Med det skiftende dagslys skal der hele tiden skiftes rundt på det kunstige lys' placering, så skyggerne til hver en tid er de samme. Jeg ser det hele fra min stol og tænker på, at også Kevin Costner spillede lig i sin første film.

22:25:

Endelig færdig! Jeg masserer min

nakke, mens jeg spiser pizza og drikker Lambrusco med resten af holdet. Der er en lettet stemning over, at tidsplanen alligevel holdt, og at Benoit er den eneste, der stadig skal filmes. Han er professionel, og vant til at arbejde sent. Det fortæller han, mens han nipper til sin mineralvand og får en ekstra gang pudder, men lidelsen i hans øjne er svær at fjerne. Jeg falder sammen i en stol og drømmer om stjernestøv og prisoverrækkelser i kategorien "Bedste lig 1994".

01:30

Bliver vækket ved, at stolen under mig bliver fjernet! Hele filmholdet pakker sammen og tænker kun på at komme hjem. "Vi ses i morgen!" mumler jeg, men bliver afbrudt af et kollektivt "om 8 timer!"

Jean-Marc giver et lift, og fortæller om sine ambitioner. Han har fået smag på computerspilsmediet, og vil lave et horrorfilm i stil med Alien-filmene og griner dæmonisk ved tanken, mens han tager endnu et sug af sin smøg. Han

spørger, om jeg ikke kunne tænke mig at være en af dem, der får sprængt bugen indefra af et udklækket monster? Jeg svarer ikke

og tænker nostalgisk på dengang, det var sikkert at være spilmelder.

New corpse in town. Privat Computers udsendte har fået sin hals effektivt skåret over, mens makeup-kunstneren Martine ligger det sidste pudder på det blege ansigt.

HIGH-LINE DATA

HIGH-LINE DATA

1,44 MB HD
DISKETTER
V/100 STK.

250 MB TAPE
DC 2120
V/10 STK.

KR. 2,49 PR/STK KR. 84,50 PR/STK

V/1000 STK. V/50 STK.

KR. 2,39 PR/STK KR. 80,00 PR/STK

DAT TAPE DG/DL90

V/10 STK. 95,00 PR/STK

V/100 STK. 85,00 PR/STK

LEVERES MED P & T
ALLE PRISER ER INCL. MOMS

AALBORG TLF. 9816 2199

SILKEBORG TLF. 8680 3944

HERNING TLF. 9722 5344

ODENSE TLF. 6619 3500

KØBENHAVN TLF. 3393 5588

ALLE UGENS DAGE KL. 10-22

HLD 486/50, 2 MB KR. 5.195,00

HLD 486/66, 4 MB KR. 6.395,00

HLD 486/80, 4 MB KR. 6.995,00

HLD 486/100, 4 MB KR. 7.695,00

HLD 586/60, 8 MB KR. 9.995,00

HLD 586/75, 8 MB KR. 10.495,00

HLD 586/90, 8 MB KR. 12.995,00

FÆLLES CONFIGURATION:

420 MB ENH. HARDISK, 3,5" DISK DREV,
AT/IO + GAME PORT, SVGA GRAFIKKORT
MINITOWER, DANSK KEYBOARD,
14" FARVEMONITOR MED POWERSAVE

EVT. TILLEG:

DOS KR. 345,00

DOS OG WINDOWS KR. 895,00

WORKSGROUP KR. 895,00

OS 2 WARP KR. 895,00

WORDPERFEKT DK, KR. 2.195,00

QUATTRO PRO DK, KR. 245,00

PRESENTATION DK, KR. 245,00

WORKS (TEKST, REGNE MV.) KR. 245,00

KOMPLET UDSTYR TIL NETVÆRK,

NETKORT. KABLER MV. EXCL. SOFTWARE

TIL 2 STK. PC ER KR. 695,00

TIL 3 STK. PC ER KR. 995,00

TIL 4 STK. PC ER KR. 1.195,00

FAXMODEM 24/96 KR. 295,00

FAXMODEM 14400 KR. 895,00

FAXMODEM 28800 KR. 1.295,00

CD-ROM 2*SPEED KR. 895,00

CD-ROM 2,5*SPEED KR. 995,00

CD-ROM 4*SPEED KR. 1.895,00

16 BIT LYDKORT KR. 545,00

16 BIT VE LYDKORT KR. 875,00

16 BIT WE32 LYDKORT KR. 1.995,00

25 WATT HØJTALERE KR. 275,00

80 WATT HØJTALERE KR. 445,00

PRINTER MATRIX KR. 1.195,00

PRINTER INK-JET KR. 1.545,00

PRINTER LASER KR. 3.875,00

MUS KR. 79,00

TAPESTREAMER 250 MB KR. 1.095,00

420 MB HARDDISK KR. 1.395,00

540 MB HARDDISK KR. 1.695,00

730 MB HARDDISK KR. 2.095,00

1275 MB HARDDISK KR. 2.995,00

14" GREEN MONITOR KR. 1.395,00

14" LR MONITOR KR. 1.495,00

15" LR/NI MONITOR KR. 2.395,00

17" LR/NI MONITOR KR. 4.995,00

20" LR/NI MONITOR KR. 10.995,00

LAV ET SPIL OG VIND EN

Hvis du har en fantastisk ide til et computerspil, har du nu alle muligheder for at vinde en rejse Jorden rundt - eller en Multimedie-PC fra ICL!

Af Christian Sparrevohn

I samarbejde med Europress Software har Privat Computer og Dennitech fået lov til at afholde det officielle Klik&Play-Danmarksmesterskab med store præmier. Vinderen går direkte videre til det internationale mesterskab, hvor førstepremieren er en rejse Jorden rundt med 1000 gode engelske pund på lommen. Det er den største spildesigner-konkurrence nogensinde, med deltagelse fra næsten alle europæiske lande. Konkurrencen er hård, men hvorfor skulle det ikke kunne blive dig, der om nogle måneder vinker farvel til Kastrup lufthavn og goddag til Verden?

Privat Computer har sørget for, at den danske vinder, udover muligheden for at deltage i den internationale konkurrence, bl.a. får en helt speciel første-præmie, nemlig en spændende multimedie PC fra firmaet ICL! De har været så venlige at sponsorere en ægte 486 DX2-66 Mhz computer, med indbygget CD-ROM drev, lyd-kort og medfølgende højttalere! Alene denne første-præmie har en værdi af kr. 13.000, så der står noget på spil!

Sådan deltager du

Reglerne er enkle. Du skal anskaf-

fe Klik&Play (se test andetsteds i bladet), der gør det let at lave spil til Windows. Derefter skal du bruge al din kreativitet på at lave et originalt spil på engelsk, lægge det ned på en diskette og sende det sammen med det gule klistermærke fra din Klik&Play-pakke ind til:

Privat Computer
St. Kongensgade 72
1264 København K
Mrk: Klik & Play
inden den 10. august 1995.

Har du ikke noget gult klistermærke, kan du få et ved at sende din kvittering ind til:

Dennitech
International House
Center Boulevard 5
2300 København S
Mrk. Klik & Play

Privat Computers spilredaktion bedømmer de bedste spil og kårer de danske vindere, der får:

1. præmien: En multimedie-PC fra ICL A/S, inkl. CDROM-drev, skærm, lyd-kort og højttalere, plus: En "bomber jacket" fra Europress + 1/2 års abonnement på Privat Computer + et computerspil efter eget valg hos Dennitech

2-3. præmie: En T-shirt fra Europress + 1/2 års abonnement på Privat Computer + Rise of the

Robots special Edition på CD + Rise of the Robots T-shirt fra Dennitech
4-10. præmie: En T-shirt fra Europress + 1/2 års abonnement på Privat Computer + Rise of the Robots CD fra Dennitech

Den danske vinders bidrag sender vi derefter videre til den internationale konkurrence, hvor det skal konkurrere med de andre nationale vindere om Jorden Rundt-rejsen. Europress vil desuden udgive de bedste spil, så vi alle sammen får glæde af dem. Hvis dit spil er godt nok, 'risikerer' du ovenikøbet at få "royalties", indtægter fra salget af dit spil!

Du kan blive den heldige vinder af første-præmien, en ægte multimedie-PC fra ICL A/S, med indbygget lyd-kort og CD-ROM drev!

kode i et andet program - dit spil skal kunne læses af Klik&Play.

Gode tip

1. Prøv så vidt muligt at få en original ide. Med mindre du er virkelig dygtig, skal du ikke kaste dig over at lave Space Invaders eller Tetris.
2. Hvis du kan, så lav selv grafikken og lyden fra bunden, eller find den i forskellige Public Domain-biblioteker. Selvfølgelig kan du også bruge de billeder og lyde, der følger med Klik & Play, men igen: originalitet vinder.
3. Husk, at dit spil måske skal til England. Det er vigtigt, at al tekst (også evt. hjælpefiler) er på engelsk.
4. Gør også noget ud af præsentationen - en flot startskærm og evt. en highscore-liste scorer ekstra point.
5. Lad være med at lave ekstra

Regler

- a. Medarbejdere fra Audio Media A/S, Dennitech og ICL A/S må ikke deltage.
- b. Spillene må max. fylde en 1.44 MB og må ikke være pakket.
- c. Kun bidrag med det gule klistermærke bliver godkendt.
- d. Vinderne af 2-10.-præmierne vil blive lagt op på Privat Computers BBS, så hele Danmark kan få fornøjelsen af spillene.
- e. Kun originale bidrag vil blive godkendt.

Tilbage er der kun at ønske held og lykke - vi krydser fingre for, at det bliver en dansker, der laver det bedste Klik&Play-spil i verden. ■

Det er pære-let at lave sit eget Windows-spil med "Klik & Play" - og gør du det, kan du vinde en Jorden Rundt-rejse i Privat Computer!

Læserservice 50

Golden 10.000+

Her er den så, den eneste sex CD-ROM med over 10.000 af de mest sexet og erotiske billeder. Alle i VGA/SVGA kvalitet med 16,8 mill. farver. Omhyggeligt udvalgt fra BBS'er over hele verden. På CD'en er også to af de bedste programmer til at arbejde/visse billeder med. Hvorfor købe 4-5 CD-ROM når man kan nøjes med at købe denne, der indeholder alle billeder på én gang. **Pris kun 299 Kr.**

Buy It, See It, Enjoy It.
Ring på tlf.: 74 43 47 14

TerraByteSystems

Læserservice 53

Shareware

programmer til
IBM kompatible PC's Association of
Shareware Professionals
Din garanti for kvalitet

Fra kr. 10,-
Incl. moms

Spil, Grafik, DTP, Kontor, Antivirus mm.

- ☐ **Super-spilpakke** Kr. 100,00
21 Spændende og superflotte VGA-spil
- ☐ **DtP-pakken** Kr. 100,00
Dtp-program, tegneprogram og mere end 1500 grafikbilleder.
- ☐ **OS/2-pakken** Kr. 75,00
Spil, hjælpeprogrammer m.v.
- ☐ **Privatcomputer-pakke** Kr. 75,00
Lotto, Privatregnskab, kalender m.v.
- ☐ **Dansk Sharewarepakke** Kr. 75,00
Bl.a. Privatregnskab, skatteberegning, regneark, menuprogram, backupprogram og spil.
Alle er danske programmer
- ☐ **Månedens pakke** Kr. 75,00
Fyldt med den seneste måneds NYE programmer. Værdi kr. 150,-

Forsendelse kr. 15,- ved forudbetaling eller
kr. 47,- ved postopkrævning.

Vedlagt i check: ☐ Indsat på giro 7 98 98 14: ☐

☐ Ja - send mig straks en **GRATIS** katalogds-kette med masser af spændende programmer.
(Også Windows og OS/2)

Disketteformat: 3,5" ☐ 5,25" (1,2Mb) ☐

Navn: _____
Adresse: _____

Sendes eller fax'es til:

Temwa Data ApS

Grunstрупvej 35, 8732 Hovedgård
Tlf: 75 66 26 11, Fax: 75 66 26 12

Læserservice 51

Bøger og software til PC og Amiga

PC Assembly Language Games
Programming 298,- kr.
Secrets of Frontier Elite 158,- kr.
Stereogram Workshop 298,- kr.
CD-ROM Workshop 398,- kr.
Photo CD Workshop 368,- kr.
PC Underground 398,- kr.

Ring, skriv eller fax efter vores prislister
med over 100 bøger og mange programmer

Sall Data

Borgergade 44

DK-8450 Hammel

Giro 478 87 29

Tlf + Fax 86 96 51 33

Læserservice 54

CYBERCOM NYT BBS

CyberCom har nu også BBS, så ring
på **33 25 15 45**.

Vi har 3 linier med alt hvad man kan
ønske sig af tips, tricks, demoer,
erotik og en komplet liste over alt
hvad der er på lager af spil, så prøv
et opkald til BBS'et og check vores
special-tilbud.

Hjælp!, vi drukner i vores mere end
600 brugte PC-spil på CD og Disk.
Vi har naturligvis også alle de seje
nyheder på lager til gode priser.

CYBERCOM

Falkoner Allé 16

2000 Frederiksberg

Tlf. 31 23 09 60 Fax 33 25 06 25

Læserservice 55

2,5"-3,5" Harddisk installationkit	190,00
3,5" Disk DD NN (3,00/stk.) pr. 100	270,00
3,5" Disk HD NN (3,25/stk.) pr. 100	292,50
3,5" Diskdrev A-500 intern	555,00
3,5" Diskdrev extern m. bus/afbryder	660,00
Competition Pro 5000 joystick	145,00
Competition Pro Star-mini joystick	170,00
Memorymaster til A1200/1MB	1230,00
Ramudvidelser til Amiga	fra 335,00
Støvlag, regtarvet A-500/600/1200	45,00
Strømforsyning til A-500/600/1200	535,00
Kickstart v. 1.3/2.04/2.05 ROM-kreds	fra 355,00
Kickstart 3.1 A-500/2000	450,00
Alfa Power Controller til AT-HD	1210,00
Blizzard 1230 50MHz/0/0MB	2650,00
Maxtor 3.5 AT-HD: 540 MB/1525,- 850MB/2085,-	
Conner 250 MB Tapestreamer: 1295,-	
Aztech dual speed: 990,- Mitsumi FX300:2020,-	
486DX2-66/4MB/540MB/SVGA skærm:kr.8118,-	
Epson Stylus 800 printer: kr. 2640,00	

og mange andre produkter - ring efter vor prislister

ABSALON DATA

Vangedevej 216A - 2860 Søborg

Tlf.: 31671193 FAX: 31671197

Ma. - Fr.: 14 - 18 Lø.: lukket

Forbehold for udsolgte varer og trykfejl - Priser pr. 2/3-95

Læserservice 52

Sisseeck's Toner Service

INKJET / BUBBLEJET REFILL KITS:

BC01/02 Canon Bji-10E/200 ++ (2x refill - sort)	125,-
Canon BJC-4000 (2x refill - alle 4 farver)	175,-
Canon BJC-600 (1x refill - alle 4 farver)	175,-
Lexmark 4076 Exejet II (1x refill - sort)	125,-
Lexmark 4076 Exejet IIC (2x refill - 3 farver)	200,-
HP 51626A (1x refill - sort)	125,-
HP 51625A (2x refill - alle 3 farver)	200,-
Epson Stylus 800/1000 (2x refill - sort)	125,-
Epson Stylus Colour (1x refill - alle 4 farver)	300,-

Når kittet er opbrugt købes herefter løs blæk:
50 ml blæk (sort/alle farver) 150,-

LASER REFILL KITS:

Eps (HP II, HP III, Canon LBP-8 + + 250g)	175,-
Epl (HP IIP, HP IIIP, Canon LBP-4 + + 230g)	175,-
Epp (HP 4L, HP 4P, Canon 4U + + 160g)	175,-
Epe (HP 4, HP 4+, HP 4M, + + 350g)	375,-
Epb (HP 4V, HP 4MV, QMS 860 + + 350g)	375,-
Epson EPL 5000/5200 (250g)	500,-
IBM 4019/4029/4028/5019 (400g)	650,-

Når kittet er opbrugt købes løs toner: kittets pris - 25 kr.

Alle priser er incl. moms. **☎ 86-296878**

Læserservice 56

UTROLIGT!

486DX2-80/540VL

AMD CPU m/Cooler, 4MB RAM, 540MB Maxtor
Harddisk, 1.44MB Floppydrev, SuperVGA Grafik-
kort m/1-2MB (VL), Multi I/O Controller (VL),
Honeywell Tastatur, Ergonomisk Mus, MiniTower
m/LowNoise (D), 14" SuperVGA Farve monitor.

Incl. moms: **7.995,-**

Pentium-90/850PCI

Intel CPU m/Cooler, 8MB RAM, 850MB Maxtor
Harddisk, 1.44MB Floppydrev, SuperVGA Grafik-
kort m/1MB (PCI), Multi I/O Controller (PCI),
Honeywell Tastatur, Ergonomisk Mus, MiniTower
m/LowNoise (D), 14" SuperVGA Farve monitor.

Incl. moms: **15.495,-**

MultiMedie KIT

LILLE

Sound Galaxy Pro 16 II Stereo lydkort, Aztech Double-Speed CD-ROM drev, 25W Højttalere!

1.995,-

STORT

Sound Galaxy WaveRider 32+ Stereo lydkort, Mitsumi Quadro-Speed CD-ROM drev, og 80W Højttalere!

3.495,-

3M BackupBånd

Formatert 250MB 1210/QIC-80 3M-bånd til
Danmarks absolut laveste pris!

v/1stk.: **80,-** v/10stk.: **75,-**

Diverse Tilbud

540MB Maxtor Harddisk (E-IDE)	1.495,-
250MB TapeStream	995,-
Sound Galaxy Pro 16 II	NYHED!!! 695,-
Sound Galaxy WaveRider 32+ Lydkort	1.295,-
Aztech CD-ROM drev (x2)	995,-
Mitsumi CD-ROM drev (x4)	1.795,-
Canon BJC-4000 Farveprinter	3.195,-
HP DeskJet 5800 Farveprinter	3.895,-
HP LaserJet 4L Laserprinter	4.895,-

Dansk Erhvervs Data

Bredballe Centret 2, DK-7120 Vejle Ø
Tlf: (+45) 75 71 26 88 FAX: (+45) 75 71 26 89
Alle priser er incl. 25% moms, og gælder så længe lager haves!

Læserservice 57

Kelds Shareware v/ Keld H. Pedersen.
Aabrinken 3, 7850 Stoholm Jyll.
Tlf. 9754 1994 Fax: 9754 1139

Jeg forhandler bl.a. følgende shareware programmer i registrerede versioner. Senden 3.5" diskette og frankeret svarkuvert og får det flotte katalog.

Capture Professionel (grafik, kommerciel)	257,50 kr.
Switch (printerutility)	ca. 140,00 kr.
Disk Copy Fast/Plus	FORHØR
Graphmatica (matematik, DOS eller Win)	180,00 kr.
Heroes I: The Tantalizing Trio (Spil)	97,50 kr.
Midi Made Music for Windows	234,50 kr.
SABDU (Kopiering, WIN)	206,25 kr.
SkyMap (Astronomi, WIN)	fra 170,00 kr.
SuperBar (Utility, WIN)	157,00 kr.
The Earth Centered Universe (Win)	fra 295,00 kr.
ThumbsPlus (Grafik katalog, Win)	380,00 kr.

Forsendelse koster 20,00 kr. for et program, 30,00 for 2-4 programmer. Alle priser er incl. moms. og enkeltbruger licenser.

Med forbehold for prisændringer og trykfejl.

Læserservice 59

FAXOMSKIFTER

- den rigtige
til modem
og fax

Sammenlign selv:

- * ComShare 450 sorterer automatisk telefonopkald og faxopkald eller dataopkald på samme linie
- * klarer både fax eller PC-fax eller modem (data)
- * dine telefoner ringer ikke ved fax/data opkald
- * alle telefoner ringer, når det er telefonopkald
- * trækker 4-5 telefoner plus en telefonsvarer
- * P&T godkendt

Pris kr. 995,- + moms

TEMPO TELECOM TLF. 45935008

Læserservice 61

Digital Systems

74 67 50 60
Mobil: 00491 724284457

Motherboard			
486dx2-80mhz	256 kb cache VLB	AMD	1990,-
486dx4-100mhz	256 kb cache VLB	AMD	2490,-
Pentium-75mhz	256 kb cache PCI	Intel	4290,-
Pentium-100mhz	256 kb cache PCI	Intel	7790,-
Harddisk			
Conner, Quantum	420 MB	12 ms	1290,-
Conner, Seagate, Conner	540 MB	12 ms	1390,-
Western Digital, Quantum	540 MB	10 ms	1690,-
Western Digital, Conner	730 MB	10 ms	1790,-
Western Digital, Conner	850 MB	10 ms	1990,-
Western Digital, Maxtor, Conner	1275 MB	10 ms	2890,-
Faxmodem			
X-Link v.34 + v.FC extern	28.800 Baud P&T!		1750,-
Tapet/Streamere/Controller			
Conner med Software, Kit og Bånd	250 MB	1050,-	
Conner med Software, Kit og Bånd	420 MB	1350,-	
Conner D AT 4324RP	2,8 GB	6190,-	
3M 2100 Bånd ved 10 Stk. formatet	250 MB	75,-	
Promise 2300plus 4xHDD, 2x16550FIFO, 2x2.88 Floppy		590,-	
Lydkort/Multimedia			
Soundblaster 16 ASP Multi-CD		1290,-	
Soundblaster 32 AWE		1850,-	
Speaker J-530 AV	90 Watt	450,-	
Mitsumi CD-ROM FX-400	4x Speed	1550,-	
Printer			
HP Deskjet 560 C		3690,-	
HP Laserjet 4L		4490,-	
OKI OL410ex		4490,-	
Brother HL-630	6 sider/minut !!!	3690,-	
Canon BJC 600	incl. 3 set blæk	3790,-	
Monitor			
17" LG LR+NI 62 KHz 120 Hz		4490,-	

Chokpriser
se side
595 på

Læserservice 58

Sjørup Supply

- din leverandør af underholdning
til PC tilbyder bl. a.:

Spil på CD-ROM:		
Alone in the Dark III	425,-	
Battle Isle 2	360,-	
Day of the Tentacle	195,-	
King's Quest VII	425,-	
Mad Dog McCree	195,-	
Mixed-up Mother Goose	160,-	
Outpost	250,-	
Sam & Max "Hit the Road"	395,-	
Star Wars Chess	138,-	
The 7th Guest	195,-	
Under a Killing Moon	480,-	
Who Killed Sam Rupert?	145,-	
Wing Commander III	595,-	
PD/SH på CD-ROM:		
MediaShare serien	fra 85,-	
Shareware Overload Trio	210,-	
SuperGames serien	fra 60,-	
Diverse på CD-ROM:		
GIFs Galore	195,-	
Kodak Photo CD access	145,-	
Town of Tunes	120,-	
Erotik på CD-ROM:		
AdultShare serien	fra 85,-	
FAO Special vol. 1	129,-	
Hot Pics!	95,-	
Fuldlangde film fra DXTC	195,-	
DXTC Teaser (smagsprøve)	95,-	

CD-ROM drev - lydkort - højttalere
joysticks - disketter - og meget mere!
Ring efter gratis katalog og aktuelle tilbud
Telefon / fax, dagligt 10-18:

44 66 64 00

Læserservice 60

Media-X

PC		
Iron Cross	399,-	
The Lion King	269,-	
Aladdin	269,-	
Colonization	399,-	
Desert Strike	349,-	
Acas of the Deep	429,-	
Down Patrol	429,-	
PC-CD		
Lemmings 3	349,-	
Goblins 4	449,-	
Kings Quest VII	399,-	
Noctropolis	429,-	
Kyrandia 3	449,-	
Under a Killing Moon	429,-	
Creature Shock	449,-	
Magic Carpet	449,-	
Premier Manager 3	349,-	
Little Big Adventure	499,-	
Guilty	449,-	
Wings of Glory	449,-	
Dark Forces	199,-	
Opera Body Count	499,-	
U.S. Navy Fighter	559,-	
Ecstafica	429,-	
HARDWARE		
Acer Dual CD-ROM	99,-	
Mitsumi 3X IDE CD-ROM	1.695,-	
Mitsumi 4X IDE CD-ROM	1.895,-	
Plexor 4X SCSI CD-ROM	4.195,-	
Plexor 4X SCSI Extrem	6.295,-	
Sony 4GB DAT SCSI Int.	7.295,-	
Conner 2GB DAT SCSI Int.	6.345,-	
Conner 4GB DAT SCSI Int.	7.845,-	
Precision 3.5" MF2HD v/100	400,-	
Dysan 3.5" MF2HD v/100	600,-	
Sound Blaster AWE32	2.195,-	
Sound Blaster AWE32v2	1.749,-	
S8 WaveBlaster 2.0	1.329,-	
SyQuest 270MB IDE Int.	3.795,-	
SyQuest 270MB SCSI Int.	8.795,-	
WD 420MB EIDE Cartridge	675,-	
WD 420MB EIDE 9MS	1.559,-	
WD 850MB EIDE 9MS	2.275,-	
WD 1200MB EIDE 9MS	3.599,-	
Seagate 1052MB HD SCSI	4.795,-	
CDI 210 + Video Modul	5.995,-	
GameWave 32 Lydkort	799,-	
Labtec 800 Højtaler	599,-	
FX2000 Joystick	299,-	

Alle priser er incl. Moms. Der tages forbehold for prisændringer
Ring på Telefon: 42 45 05 77 Jylland 74 43 56 16

Læserservice 62

PC til TV/Video

Tabby Vision omsætter computerens
VGA grafik til TV/Video signal
uden filmmer på skærmen.

Kun
Kr. 1995,-

Vejledende udsalgspris incl. moms

Ring 65 90 87 03 og få
anvist nærmeste forhandler

Læserservice 63

SUPERTRADE HAR 3 ÅRS FØDELS DAG:

**Fødselsdags-Tilbud'ene
fortsætter i hele April !**

DISKETTER:
(med garanti)

	v/10 stk.	v/50 stk.	v/100 stk.
Noname DSDD:	2,99	2,90	2,79
Noname DSHD:	3,50	3,40	3,25
Virgin DSDD:	4,50	4,20	3,90
Virgin DSHD:	5,00	4,78	4,49

Vi yder formaterings garanti på vores noname-disks
(dvs. vi ombytter evt. fejlbegavede disks), samt hele 5
års total-garanti på vores mærkevare-disketter !!!

WEARNES CD-ROM:

Hvorfor købe discount-drev når vi nu tilbyder dig
mærkevare til markeds laveste priser ???
Hurtigt dualspin drev (307Kb/sek.), læser bl.a. CD-
DA, ISO9660, XA, CD-I, Multisession & Kodak CD.

BEST BUY ! Kun: 899,- INCL. CD-DISK
(incl. 1 CD - samt driversoftware Dos/Win/OS2)

4 x Speed CD-ROM:

MITSUMI FX600
(AT IDE)

kun: 1.795,-

TEAC Super-4X
(kører på Panasonic-controller)

kun: 2.195,-

Wearnes
Kvalitet der holder

**BESTIL GRATIS
VORES STORE
FØDELS DAGS-GUIDE
FYLDT MED TILBUD TIL
PC OG AMIGA !**

HØJTALER-
SYSTEMER:

Trust 15 Watt: 215,-

Trust 25 Watt: 299,-

Trust 80 Watt: 545,-

Alle systemer er med indbygget forstærker og
er magnetisk afskærmte. Tilsluttes lysnettet.

HARDDISK:
(AT/SCSI)

AT-IDE:

Maxtor 420MB 1.399,-

Maxtor 540MB 1.499,-

Maxtor 850MB 1.999,-

Maxtor 120MB 2.899,-

SCSI:

Quantum 270MB 1.599,-

Quantum 540MB 1.999,-

Seagate 1.2GB 4.799,-

Seagate 2.5GB 8.299,-

SIMM-
RAM:

1MB 32 Bits, 72 pins ..... kun 325,-

4MB 32 Bits, 72 pins ..... kun 1.295,-

8MB 32 Bits, 72 pins ..... kun 2.595,-

1MB 16 Bits, 30 pins ..... kun 325,-

4MB 16 Bits, 30 pins ..... kun 1.295,-

**VI HAR ET
KÆMPE UDVALG I CD-ROM
TITLER TIL LAVESTE PRISER !!!
RING EFTER KATALOG !**

"Guld-Klubben"

Alle priser er incl. moms,
og gælder i markpriser.
Der tages forbehold for:
Trykfejl, pris- og/eller
specifikations ændringer,
samt udsolgte varer m.m.

Her er hvad du får:
Fast Rabat, Speciale Tilbud, Fast
månedsmagasinet (PC eller Amiga),
Samt en månedlig Guld-Disk !
(BESTIL GRATIS INFO-ARK, OG
INDMELDelse-SKEMA !)

POSTORDRESALG TIL HELE NORDEN

SUPERTRADE
KØBENHAVNSVEJ 12 4600 KØGE
Tlf: 5663 0198 Fax: 5663 0199

Sendes
ufrankeret
Modtageren
betaler porto

audio media as

+++ 1003 +++

St. Kongensgade 72
1045 København K

Computer

LÆSERSERVICE

COM 4/95

Vil du høre mere fra vore annoncører så send
kuponen - portoen er betalt.

Firma:

Navn:

Stilling:

Adresse:

Postnr./By:

Tlf.nr:

JA, jeg vil meget gerne modtage mere information fra de annon-
cører, hvis LÆSERSERVICE nr. er: (sæt O om) COM 4/95

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
50	51	52	53	54	55	56	57	58
59	60	61	62	63	64	65	66	67

Evt. demo/bestillingsdiskette

PC ☐

Amiga ☐

3 uger efter udgivelsen sender vi dit navn videre til annoncø-
rerne. Har du ikke indsendt læserservicekuponen inden de 3
uger, må vi bede dig om selv at tage kontakt med annoncørerne.

Computer

LÆSERSERVICE

Du skal udfylde kuponen for at få kontakt med de annoncører,
hvis produkter du er interesseret i. Skriv navn, adresse og evt.
firma på kuponen.

Sæt O om de Læserservicenumre som refererer til de annoncø-
rer, du ønsker information fra. Nummeret finder du ved annon-
cørfortegnelsen på omstående side. Når vi har modtaget kupo-
nen, sørger vi for kontakten mellem dig og firmaet.

JA TAK! Jeg vil gerne have et abonnement på:

☐ Privat Computer 11 numre (1/1 år) for kr. 387,50

☐ Privat Computer 6 numre (1/2 år) for kr. 217,50

☐ Jeg vil gerne starte mit abonnement fra og med
nr. ____/19 ____

COM 4/95

Andet:

☐ JA TAK! Jeg vil have en samlemappe til 1/1 årgang
(11 udgivelser) af Privat Computer til kr. 69,50 incl. porto.

Navn:

Adr:

Postnr./by:

For alle tilbud gælder, at der skal betales ekstra porto for forsendelser til Grønland og udlandet.
Kuponen sendes i frankeret kuvert til: audio media as, St. Kongensgade 72, 1264 København K

LÆSERSERVICE

Læserservice.....Side

1	Betafon.....	23
9	Bingo Foto.....	25
10	CD-Rom Shop.....	28
6	Computer Business Center.....	17
13	DCK.....	46
24	Dennitech.....	84
14	Den Blå Butik.....	50
15	Euro Power Pack.....	51-56
3	Fona.....	9
17	Gigabyte.....	65
21	High-Line Data.....	76
5	ICL Data.....	15
16	Maxelle.....	61
2	Multi-Gros.....	4
18	Olsen Foto.....	67
12	Ramsoft.....	43
23	Ramsoft.....	83
11	SES.....	33
20	Softwareshoppen.....	71
7	Soft Xpress.....	21
4	Struer Data.....	11
19	Uni-C.....	67
22	Witeq.....	82
8	Xerox Extra.....	25

Børsen

50	Terra Byte Systems.....	78
51	Sall Data.....	78
52	Sisseck's Toner Service.....	78
53	Temwa Data.....	78
54	CyberCom.....	78
55	Absalon Data.....	78
56	Dansk Erhvervs Data.....	78
57	Kelds Shareware.....	79
58	Sjørup Supply.....	79
59	Tempo Telecom.....	79
60	Media-X.....	79
61	Digital Systems.....	79
62	Knowhow Gruppen.....	79
63	Super-Trade.....	79

Privat
Computer

**Næste nummer af
Privat Computer
udkommer
torsdag den 27. april**

VIRUS ER KUNST

Er virus en kunst-form, og ikke som vi alle gik og troede, en fæl og nederdrægtig opfindelse?

Af Christian Sparrevohn

anden stor virksomheds computer, der bliver gjort ubrugelige. Det bliver pludselig betragtet som en enorm katastrofe, mens mennesker i hele verden dør. I virkeligheden er det jo ikke materielt - der er intet, der rent faktisk har eksisteret, der ikke er mere. Det er informationer, og det kan erstattes. Men vi er nødt til at minde om, at informationer er lig med tid og arbejde - og at vi må passe på dem. Her kommer virussen ind: hvis du ikke har lavet en backup, så mister du dine kære bytes - og så er det fordi du tror på din egen eller din computers usårbarhed. For sådan er det med computere. Vi betragter dem, regner dem for mere end mennesker - mange ville hellere undvære deres kollegaer end deres 386-maskine. Jeg vil have folk til at arbejde sammen igen, tænke over udviklingen og huske på, at der er en verden udenfor.

CS: For mig lyder det som en buket floskler...

NN: Det er meget muligt, men du er også journalist. I har skrevet den slags ting før, men I har aldrig troet på dem. Det er vi faktisk nogen der gør - os, der ikke har solgt deres sjæl til computerens perfektionisme. Problemet er, at vi lader os atomisere - vi organiserer vores arbejde på den måde, som passer computerne bedst. Og dermed bliver vi isoleret. **CS: Tværtimod! Det giver mulighed for at arbejde med nogle helt andre mennesker end vi gør til daglig, indgå i nye sammenhænge takket være netværk. Jeg havde da ikke fået fat i dig og interviewet dig, havde det ikke været for Internet!**

NN: ...samtidig med, at du glemmer dem, du er i nærheden af. Jeg ved, at du bor på Vesterbro - hvorfor går du ikke ud og skriver om Vesterbros problemer?

CS: Fordi jeg ikke kan komme til for alle dem, der allerede gør det.

Verdensanarkiet

NN: Hey! Misforstå mig ikke. Jeg synes, Internet er fedt. Jeg mener, det giver formidable muligheder for at sprede vira. Vi er mange, der arbejder på at sprede vores småprogrammer gennem nettene, og snart vil de være på alle computere. Det svarer til et totalt strømnedbrud - forestil dig, at alle maskinerne går ned på een gang. Så bliver vi tvunget til at snakke sammen, finde ud af, hvordan vi skaber en ny verden.

CS: Har du kontakt til politiske kredse?

NN: Jeg kender enkelte, der arbejder sammen med de autonome, men jeg er jo blot også en netsurfer, der arbejder mere eller mindre alene. Vi er nogen stykker, der mødes et par gange om året og udveksler tricks. Der er selvfølgelig også en sport i, hvis vira der er bedst og skaber mest skade.

CS: Du beskriver dig selv som kreativ, men du ødelægger langt mere end du skaber...

NN: Nej, for jeg skaber bevidsthed om en bedre verden, om det uholdbare i vores liv. Jeg bruger computeren til at vende sig selv som paradoks mod sin egen eksistensberettigelse. Virus er kunst. Se nu f.eks. da et nyt dansk datablads slog sig op på at sætte CDROM på forsiden, og så havde en virus på! Det skabte lige så meget opmærksomhed, som da Niels-Jørgen Thorsen skar hovedet af den lille havfrue.

CS: Hvad er din personlige ambition som virusprogrammerer?

NN: På længere sigt en helt ny verdensorden. På kortere sigt er det, at smugle min virus ind de steder, hvor den gør mest ondt, hvor den virkelig kan forårsage damage. Tænk engang at kunne lægge virus på de nye, originale Windows-disketter! Hvad er en sygdom uden smittede? Ligegyldig.

Naturligvis har vi alle drømmen om at lave den ultimative virus, som ikke kan detectes. Det sker nok desværre aldrig, men vi vil arbejde på det. Indtil da kan du jo fortælle dine læsere, at de bør tage backup og holde sig fra piratkopier. Så sker der dem ikke noget.

Interviewet var forbi, og tilbage sad jeg med den sugende følelse i maven. En ting er at skulle beskytte sig mod ubetænksomme freaks, der i deres iver efter at blive kendte laver generende småvirus, der kan sammenlignes med forkølelser. Noget andet er politiske, fanatiske terrorister, der bruger computeres sårbarheder til at lamme samfund. Endnu er det ikke lykkedes for alvor, for der er også De Gode, der laver viruschecker-programmer. Man kan kun håbe på, at de stadigvæk har kampheld i fremtiden.

I en anden sammenhæng, mens jeg researchede på en artikel om Internet, opklarede jeg et diskret opslag på et par strategiske steder i det enorme netværk. Jeg eftersøgte folk, benyttede sig af netværk og computere på alternative måder, der ikke var lovlige. Jeg lovede fuld anonymitet, men ikke overraskende var netsurferne tilbageholdende med at melde sig. Et brev dukkede dog op ganske hurtigt. Afsenderen, en 25-årig psykologistuderende fra Nordsjælland betragtede ikke sig selv som kriminel. Han var skaber, programmør, en computejer, der: "bruger min computer mere kreativt end til bare at spille de åndsudsugende, interaktive billedbøger som de kalder computerspil." - og brevet fortsatte:

"Men når det er sagt, ved jeg godt at mange sikkert ville betragte mig som kriminel. Det er på tide at få skabt en debat om datasikkerhed og immaterielle værdier. Det er den debat, jeg skaber rammer for med mine vira, der sætter fokus på menneskets falske sikkerhedsfølelse".

Efter denne (og flere andre) verbale aggressioner lå et telefonnummer og et tilbud om at medvirke i Privat Computer. Fem minutter efter havde jeg ham i røret.

CS: Hvor mange vira har du lavet?

NN: Indtil videre kun to. Den ene var en typisk Amiga-bootvirus fra den tid, hvor enhver virus måtte smide tre andre væk fra bootblokken for at få plads - Amigaen var en dekadent og forpestet maskine, der var virus hærgnet til trods for, at der egentlig var ringe muligheder for at lave sjove ting - som regel var der jo ikke engang en harddisk. Min anden, som jeg lavede for fem månedersiden, var derfor også til PC. Den laver hele harddiskens indhold om til en stor ubrugelig autoexec.bat-fil - der er ikke andet at gøre end at formatere den, men det er ikke så nemt - FORMAT-kommandoen ligger også i filen og kan derfor ikke bruges. Samtidig skrives beskyttelses harddisken, så det er svært at lægge nye data ind. Det kræver mere kyniskhed end den almindelige museflytter nogensinde får.

CS: Hvilken glæde får du ud af det?! Du risikerer at ødelægge mange timers arbejde...

NN: Ellers ville jeg da ikke gøre det! Journalister som dig tror, at virusprogrammerer er små nørder, der ikke aner, hvad de laver. Tro omigen. Jeg har kontakt til to andre som mig, der begge læser på universitetet og ved præcis, hvad de foretager sig. Det er ødelæggelsen, opløsningen, der er målet i sig selv.

CS: Men hvorfor?

NN: Jeg talte før om ødelæggelse. Det var vel i virkeligheden en tilsnigelse. Hvad er det egentlig, der bliver ødelagt? Er der bygninger, der braser sammen? Mennesker, der bliver slået i hjel? Nej, men der er et par timers slid eller en eller

GLÆD DIG TIL NÆSTE NUMMER AF DANMARKS BEDSTE EDB-BLAD!

ER ALLEREDE PÅ GADEN FRA OG MED TORSDAG D. 27. APRIL!

Computershopping i USA

I Los Angeles vader folk rundt i store haller og skovler software ned i kæmpe indkøbs-vogne. Få en forsmag på, hvordan det danske marked nok vil se ud om et par år, når computere for alvor er blevet en almindelig forbrugsvarer for kerne-familien.

"Alle andre biblioteker er fortidsbiblioteker,"

Siger de på Fremtidsbiblioteket. Her kan man følge med i de sidste nye trends. Vi har besøgt et bibliotek i Århus der befinder sig i fremtiden.

Læs om Fremtidsbiblioteket i Århus i næste nummer af Privat Computer!

(med forbehold for ændringer)

TILBUD FRA WITEQ DATA

HARDDISKE

850 Mb/11mS IDE Harddisk Conner	2.275,-
540 Mb/12mS IDE Harddisk Conner	1.675,-
420 Mb/13mS IDE Harddisk Conner	1.445,-
2,1 Gb/9,5mS SCSI-2 Harddisk Conner	7.495,-
540 Mb/14mS SCSI-2 Harddisk Quantum	1.995,-

LEJ SKE

VL-Bus Multi Controller til 4 HD & 2 FD	195,-
IO 1p 2s 1g Enhanced IDE	
Logitech Pilot Mus, serial	240,-
ARK 1000 Grafikkort, 1 Mb, Wintach: 50	765,-
1 Mb RAM, 30-pins SIMM	299,-
4 Mb RAM, 30-pins SIMM	1.199,-
4 Mb RAM, 72-pins SIMM	1.235,-
16 Mb RAM, 72-pins SIMM	4.395,-
Sony DC2120 Bånd, QIC-80 formateret, v/5 stk.	99,-
HP EPL Toner, til f.eks. HP III P, original	599,-
NoName HD disketter, formateret, pr. 10 stk.	35,-

MULTIMEDIA

NEC, 4x speed CD-ROM drev	1.645,-
U2 Sound Card, Gravis UltraSound komp.	1.199,-
Nu kom det i kortet der er UltraSound kompatibel, leveres på samme fabrik.	
12 Kb RAM for 1 Mb, GUSP processor, 4 CD-ROM interface,	
Sound Power Pro 16, 16-bit JAZZ lydort	795,-
OPL-3, SB Pro 16 komp., 3 CD-ROM interface, 4x HØJTALERE & MIC	
Trust Dynamic 30, 25W højttalere m. forst.	245,-

CD-ROM DREV, LYDKORT & HØJTALERE / MIC.

- Sound Power 16 Pro LYDKORT
- Hitachi CD-ROM Drev, Dual Speed
- Højttalere & Mikrofon

**JAZZ SAMLET SÆT FOR
KUN 1.750,-**

PC-SYSTEMER

4 Mb RAM, 420 Mb Harddisk, 3,5" 1.44 Mb disk Drev,
1Mb VLB videokort Cirrus Logic GD5428, VLB Multi Controller,
14" SuperVGA AOC farve monitor, Digital, Lavstråle (0.28),
MMB RT-102 Tastatur - baseret i Mus
MiniTower, Demko godkendt, LowNoise

Witeq C462 PC - 486 DX2 66 MHz VLB 7.985,-

Witeq C482 PC - 486 DX2 80 MHz VLB 8.185,-

Blæk-patroner

Canon BC-01 / BC-02	185,-
HP 51626A	225,-
HP 51625A	245,-

486 DX4 100 MHz, 3.3v

Løs CPU 1.999,-

Sammen med "Energy Star"

SIS471 Motherboard 2.895,-

15" ETC CA1565LG Monitor

2.999,-

- Digital kontrol
- 2 liners LCD Display
- EPA "Energy Star"
- 2 programmerbare indstillinger
- max. opl. 1280x1024
- 0,28 mm dot pitch

Ring efter gratis EDB-katalog / CD-ROM-katalog

CD-ROM TITLER

MPC Wizard 2.0 - Check dit multimedia system	97,-
MS Encarta '94, Opslagsværk, restparti.	273,-
MS Encarta '95, Opslagsværk	491,-
MS Cinemania '95, Opslagsværk, Box	430,-
City 2000, spil	147,-
Chess Master 3000, spil	168,-
Critical Path, spil	168,-
Cyber Race, spil	168,-
Dark Seed, spil	168,-
Lawnmower Man, spil	168,-
Mega Race, spil	168,-
MicroCosm, spil	168,-
Star Wars Chess, spil	168,-
The 7th Guest, spil	168,-
Gabriel Knight - "Sins of the Fathers", spil	194,-
Mad Dog 2, spil	194,-
Bloodnet, spil	222,-
Outpost, spil	222,-
Comanche "Maximum Overkill", spil	273,-
Larry 6, spil	273,-
... andre CD'ere .... priser fra	49,-

Vi forhandler mange andre CD-ROM titler,
... ring og snak med Jens (7586 1220)

RISE OF THE ROBOTS

KUN 273,-

HELL - "A CYBERPUNK THRILLER"

DENNIS HOPPER
STEPHANIE SEYMOUR
GRACE JONES
GEOFFREY HOLDER

KUN 444,-

Priser er incl.
25% moms.

Alle priser er fra d. 1. marts 1995
Der tages forbehold for fejl og prisændringer.

INGENIØR FIRMAET

WITEQ DATA

ÅLBORG 98-38-36-56
VEJLE 75-86-12-20
HERNING 97-21-60-30

Vi giver dig noget at vælge imellem. Vi har over 1000 titler på lager på enten CD eller 3 1/2".

CD-ROM

Der er INGEN OEM titler nævnt, alle titler er fulde versioner med æske.

(W) = Windows

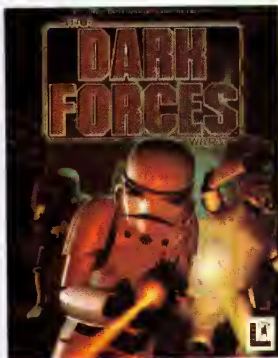
(T) = Tilbud så længe lager haves

Aces of the Deep	395,00
Air Havoc Controller	198,00
Alone in the Dark	298,00
Alone in the Dark II	449,00
Alone in the Dark III	449,00
Armored Fist	449,00
ATP + USA East/West	895,00
Aviator	395,00
B17 Flying Fortress	149,00
Battlech Pack	198,00
Battle Isle II	349,00
Beneath the Steel Sky	449,00
Betrayal at Krondor	395,00
Big Red Adventure	395,00
Bloodnet	395,00
Bridge Champion	395,00
Buzz Aldrin	395,00
Carmen USA DeLuxe	595,00
Carmen World DeLuxe	595,00
Championship Manager (T) ...	149,00
Chesmaster 3000 Pro	249,00
Chessmaster 4000 (W)	395,00
Civilization + Rail. Deluxe ...	298,00
Commander Adventure	298,00
Commander Blood	449,00
Companions of Xanth	395,00
Compton's Encyclopedia (W) ...	695,00
Conan the Barbarian	249,00
Conspiracy	495,00
Corridor 7	298,00
Colonization	395,00
Creature Shock	495,00
Crime Patrol	449,00
Cruise for a Corpse	149,00
Cyclemania	395,00
Cyberwar	495,00

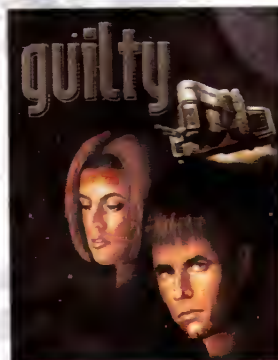
Dagger of Amon-Ra	298,00
Dark Legions (T)	198,00
Dark Forces	495,00
Dark Seed	449,00
Dark Sun: Shattered Lands (T)...	198,00
Dark Sun II: Wake of	449,00
Day of the Tentacle	449,00
Death Gate	395,00
Decent	349,00
Discoveries of the Deep	198,00

Doom II	449,00
Dracula Unleashed	495,00
Dragon Lore	395,00
Dragons Lair	449,00
Dragonsphere	395,00
DreamWeb	449,00

Earth Siege	449,00
Ecstasia	449,00
Elite II (T)	198,00
Empire Deluxe Master	349,00
Encyclopedia of Space (W) ...	495,00
Eric the Unready	395,00
Eye of the Beholder	149,00
F14 Fleet Defender Gold	449,00
F15 Strike III	149,00
F19 Stealth Fighter	149,00
Facination	298,00
Falcon 3.0 Gold	449,00
FIFA International Soccer ...	395,00
Fifth Fleet	395,00
Flight Commander II (W) ...	495,00
Frankenstein (T)	149,00
Gabriel Knight	298,00
Gateway 2: Homeworld	449,00
Gorg	298,00
Grand Prix Formula One	149,00
Great Naval Battles II (T) ...	198,00
GrandMaster Chess	395,00
Guilty	449,00
Gunship 2000	149,00
Guy Spy	298,00
Harrier Assault (SVGA) (T) ...	249,00
Harrier Jump Jet	149,00
Harpoon Classics	349,00
Harpoon Classics (W)	349,00
Heimdal II	395,00
Hell	495,00
Hell Cab (W)	495,00
High Command	198,00
Incredible Toons (W)	395,00
Indiana Jones Fate of	395,00
Inferno	495,00
Inherith the Earth	449,00
Iron Helix	395,00
J.F. Kennedy Assassination (W)	495,00
King's Quest Collection	449,00
King's Quest VII (W)	395,00
Klick & Play (W)	449,00
Lands of Lore	449,00
Larry I	149,00
Larry VI (T)	298,00
Legend of Kyrandia	298,00

Legend of Kyrandia II	298,00
Legend of Kyrandia III	395,00
Links	149,00
Little Big Adventure	495,00
Lord of the Rings	449,00
Lords of the Realms	395,00
Lost Files of Sherlock Ho.	449,00
Lost in Time (1+2)	395,00
Lost Treasures	595,00
Lost Treasures II	395,00
M1 Tank Platoon	149,00
Magic Carpet	495,00
Mask (W)	249,00
Masters of Magic	449,00
Maximum Overkill	395,00
Mega Race (T)	198,00
Mega fortress + Mission	198,00
Myst (W)	595,00
Nascar Racing	449,00
Network Q Rally	198,00
NHL Hopkey	449,00
Noctopolis	495,00
Normandy: The Great Crusade...	449,00
Novastorm	449,00
OutPost (W)	495,00
Pacific Air War Gold	395,00
Panzer General	449,00
Patriot	198,00
Peter Gabriel: Xplora 1 (W) ...	449,00
PGA Tour Golf	495,00
Pinball Dreams DeLuxe	395,00
Pirates	149,00
Prince Interactive	495,00
Privateer + Strike Commander	298,00
Police Quest 1	149,00
Police Quest IV (T)	298,00
PowerDrive	349,00
Quest for Glory IV	395,00
Ravenloft (T)	198,00
Rebel Assault	495,00
Redshift	695,00
Retribution	395,00
Reunion	395,00

Sam & Max Hits the Road ...	449,00
SeaWolf	449,00
Secret Weapons of the Luftwaffe	198,00
Shadow of the Comet	395,00
Shadows of Cairn	449,00
Silent Service II	198,00
Simon the Sorcerer	449,00
Space Hulk	449,00
Space Quest I	149,00

Space Quest Collection	449,00
Space Pirates	395,00
Spelcasting Triple Pack	395,00
Spirit of Excalibur	349,00
Stalingrad	449,00
Star Crusader	449,00
Star Control Compendium	198,00
Strike Commander	495,00
SubWar 2050 + Mission	449,00
Syndicate + Mission	495,00

Tactical Manager	349,00
Task Force: 1942	149,00
Ten Years Anthology (T)	249,00
The Best of Microprose	349,00
Tornado + Falcon 3.0	395,00
Tornado (T)	198,00
Transport Tycoon	395,00
UFO + Master of Orion	449,00
Ultima Underworld I-II	495,00
Ultima VII Bundle	495,00
Ultima VIII - Pargan	395,00
Universe (T)	149,00
US Navy Fighter	495,00
Voyeur	395,00
Warcraft: Orcs & Humans	395,00
Who shot Johnny Rock	449,00
Wing Commander Amada ...	449,00
Wing Commander III	495,00
Wings of Glory	449,00
Wings over Europe	395,00
Wolf Pack	298,00
World War II Archives	1.495,00
Words of Xeen	495,00
Wrath of the gods	449,00
X-Wing Collectors Pack	495,00
Zeppelin	449,00
Zork Anthology	249,00

CD (for børn)

Circus (W)	395,00
Fatty Bears Birthday	449,00
Just Grandma & Me	395,00
Kid Pix II	395,00
Little Devil	349,00
Peter Pan	449,00
Putt Putt Fun Pack	349,00
Putt Putt joins the parade ...	395,00
Putt Putt goes to moon	395,00
Scooters Magic Castle	395,00
Sink or Swim	298,00
Teddy's Big Day	298,00
Tuneland	449,00
Zool 2	349,00

Øster Sogade 34 - 1357 København K
 Åbningstider: Hverdage fra 10.00 til 18.00 Lørdage fra 10.00 til 14.00
 TLF: 33 12 24 40 BBS: 33 14 59 14

RAM
SOFT

Klik & Play

4-10. pr

Klik & P
1/2 års a
på Privat
+ Rise o
fra Denny
Media

Klik & P
over hel
Ring 32
og få na
forhand

3,5" d
Kr.
incl. m

På CD
Kr.
incl. m

Følg med i konkurrencen i
**Privat
Computer**

DennyTech

DenuTech